

V okviru številnih proslav v občini 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov se te dni spominjamo tudi 13. maja — dneva, ko je bila leta 1944 ustanovljena naša varnostna služba.

Organi varnostne službe so se že med narodnoosvobodilno borbo od 1941. leta dalje razvijali skladno s potrebami oborožene borbe proti okupatorju in njegovim pomagačim. Njihovo delo je bilo v tem boju vseskozi uspešno, ker so delovali s pomočjo bogatih izkušenj ilegalne borbe Komunistične partije v predalpijski Jugoslaviji.

Z nesebičnim in požrtvovalnim delom so tudi v povojni dobi zagotovili notranji red in mir ter onemogočili napade zunanega in notranjega sovražnika na naše napore pri obnovi porušene domovine in na razvoj socialistične graditve. Pri tem delu niso nikoli poznali utrujenosti, mnogi pa so pri tem izgubili tudi svoja življenja in zdravje.

Skladno z današnjim razvojem komunalnega sistema se je tudi delo organov za notranje zadeve prilagodilo takemu razvoju. Uspešno pomagajo pri odстранjavanju tistih vzrokov, ki najbolj pogosto pogojajo razne škodljive pojave in dejanja, katerih namen je zavirati socialistični razvoj naše družbe. Organi za notranje zadeve so pravilno dojemali misel, da njihova naloga ni zgolj ukrepanje zoper kršitelje družbene discipline, ampak so v svoj sistem dela z uspehom vnesli številne elemente preventivne dejavnosti. Prepričani smo, da bo tako zastavljena pot v bodoče še bolj doprinesla k temu, da bodo svoje delo uspešno opravljali.

Krepi se tudi vloga ljudske milice, ki uspešno izvaja svoje naloge. Z dosedanjim delom je dokazala, da je v resnici varnostni organ v službi ljudstva. Skrb za nadaljnje strokovno usposabljanje uslužbencev LM in za dvig njihove splošne izobrazbe vse bolj omogoča kvalitativno delo pri opravljanju vseh nalog organov za notranje zadeve.

Sveti za notranje zadeve občinskih in okrajnega ljudskega odbora so v vlogi družbenega upravljanja tudi na tem področju zaživele in uspešno obravnavajo široko problematiko notranjih zadev. Dosedanji rezultati dela svetov za notranje zadeve dokazujejo pravilnost razvoja varnostne službe ter bo njihovo delo ob podpori delovnih ljudi še uspešnejše.

Ob tako zastavljenem delu jim ob njihovem prazniku čestitamo in želimo še veliko uspehov pri delu.

OBČINSKI KOMITE LMS ODPRT TUDI POPOLNDE

V zadnjem času se vse več mladincev posameznikov ter celotnih aktivov LMS obrača na občinski komite Ljudske mladine z raznimi prošnjami, vprašanji itda vendar so lahko dobili podrobna poasnila le v dopoldanskem času. Veliko mladincev pa je hodilo na občinski komite tudi v popoldanskem času, ko je bilo zaprto. Zato se je sekretariat občinskega komiteja odločil, da bo ime: uradne ure tudi v popoldanskem času. Tako bodo na občinskem komiteju tudi v popoldanskem času člani sekretariata, ki bodo dajali pojasnila.

Skupni plenum

Jutri, v soboto, 13. tega meseca se bo ob devetih dopoldne začela v veliki dvorani Narodnega doma skupna plenarna seja članov Okrajnega odbora SZDL in Okrajne zveze za telesno kulturo. V prvi točki dnevnega reda bodo problemi telesne vzgoje in športa v okraju.

za čas od 11. do 21. maja

Okoli 14. maja trajen dež z ohlajitvijo. Drugače bo v glavnem sončno vreme s krajevnimi nevihtami. Po 19. maju deževno in hladno.

CELJSKI televiznik

CELJE, 12. maja 1961

Leto XI. šte. 17

CENA IZVODU 20 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE

LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
»CELJSKI TISK«

ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

OBČINSKA KONFERENCA ZVEZE KOMUNISTOV V CELJU Še več znanja v vrste Zveze

komunistov

V ponedeljek in torek je bila v Narodnem domu konferenca komunistov celjske občine. Ko je sekretar občinskega komiteja tov. TONE SKOK odprl konferenco je med gosti pozdravil člana Izvršnega komiteja Centralnega komiteja MITJO RIBIČIČA, sekretarja okrajnega komiteja Zveze komunistov FRANCA SIMONICA, člana organizacijskega sekretariata Centralnega komiteja ZKS VLADA ČERNETA, predsednika okrajnega ljudskega odbora RIKA JERMANA in druge predstavnike političnih in družbenih organizacij.

Po izpolnitvi organov konference in izredno lepih čestitkah pionirjev celjskih osemletk so se zvrstili trije referati — sekretarja občinskega komiteja TONETA SKOKA, organizacijskega sekretarja IVANA KRAMERJA in predsednika politično ideološke komisije MARJANA RAVNIKARJA. V torek dopoldne so delegati delali v dveh komisijah — za družbeno politično in ekonomsko politično upravljanje, popoldne pa so delo nadaljevali v plenarnem zasedanju. Iz obširnega gradiva, dobrih in plodnih razprav, referatov in drugih bogatih napotkov povzemamo v kratkem tole:

Delo komunistov v celjski občini v preteklem obdobju je bilo uspešno. To povedo že številke o novospredanem članstvu, pa tudi povečana aktivnost osnovnih organizacij v podjetjih, na terenu, na vasi in v šolah. Pokazalo se je, da je delo lahko uspešno le tam, kjer komunisti dobro poznajo probleme svojega terena, so seznanjeni s politično situacijo in tudi na splošno mnogo vedo. Kljub velikemu napredku delavskega in družbenega upravljanja, pa se vendar še ponekod pojavljajo napake, ki jih bodo morali tudi komunisti pomagati odpravljati. To je predvsem v premaralnem angažiranju celotnega kolektiva pri reševanju kolektivnih problemov. Zato so pravilne besede tovariša Skoka, ko je v referatu dejal, da je treba kvaliteto dela osnovnih organizacij predvsem ocenjevati po tem, kakšna je samostojnost delavskih svetov kako sodeluje pri upravljanju ves kolektiv, kakšna je idejnost njihovih razprav itd.

Se bolj bodo v osnovnih organizacijah Zveze komunistov morali paziti na kadrovanje. Vključevati bi bilo treba več neposrednih proizvajalcev, takih, ki so se uveljavili že na drugih področjih družbenega življenja in odklanjati tiste, ki želijo v Zveze komunistov zaradi karierezma. Posebno skrb bodo morali posvetiti mladim komunistom in tistim prosvetnim delavcem, ki delajo z njimi. Prosvetni delavci bi morali do preteklosti zavzeti trdna stališča in biti prvi, ki bi mladim ljudem pomagali oblikovati njihovo svetovni nazor. Zato je bil marsikateri delegat mnenja, da bi bilo prav, če bi v

Levo: delegati na konferenci. Desno: Sekretar Tone Skok se pozdravlja s pionirjem

osnovne organizacije Zveze komunistov na šolah vključili tudi profesorje-komuniste. Cimveč bo v organizaciji Zveze komunistov prosvetnih delavcev, tem manj bo razprav in kritik na račun slabe idejnosti.

Na terenu bo treba v bodoče bolj vsklajevati politiko terenskih organizacij Zveze komunistov in organizacij v delovnih kolektivih. Zgodilo se da o problemih, ki bi jih morali reševati skupno, razpravljajo ločeno.

in potem ni čudno če se čutijo pri svojem prizadevanju osamljene. Komunisti na terenu bi morali biti dobro seznanjeni s problemi kolektivov, kolektiv pa z delom terenskih organizacij.

Veliko je bilo delo, ki ga je opravila ideološka politična komisija. Uspeh ideološke političnega dela je odvisen od vseh komunistov ne le od komiteja ali komisije pri njem. V preteklem letu je bilo opaziti večji interes za izobraževanje. Nedvomno bi lahko to pripisali tem, ker so komunisti različnih terenov sami sodelovali pri sestavljanju programov. Prav tako dobro je delala tudi politična večerna šola, da so bili

vedno nesocialističen pojav — o razponih med osebnimi dohodki, o podcenjevanju dela nevalificiranih delavcev, obračunati s starimi pogledi na svet, še bolj aktualizirati ideološko politično delo in še in še. Med drugim je poudarila, da je smisel decentralizacije organov delavskega samoupravljanja v tem, da bodo ljudje lažje sami odločali o se-

bi. Proč torej s terminom — skrb za delovnega človeka — delovni človek skrbi zase sam.

Občinske konference Zveze komunistov se je udeležilo precej nad dve sto delegatov. Iz vseh njihovih številnih razprav pa bi lahko izločili tudi misel, da bo znanje in zaganjanje zanj ena najpomembnejših nalog ZK v naslednjem obdobju.

VISOKA ODLIKOVANJA

Ob prvem maju in dvajsetletnici vstaje naših narodov je predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval večje število oseb za izredne napore in zasluge pri obnovi in socialistični graditvi države, udržitvi in razvijanju ljudske oblasti in socialistične demokracije ter za posebne zasluge v

gospodarskem ter družbenem razvoju in za vloženi trud za širjenje socialistične zavesti državljanov. Tako so Red dela z rdečo zastavo med drugim sprejeli: RIKA JERMAN, FRANC SIMONIC, OLGA VRABIČ TER DELOVNI KOLEKTIV TERMOELEKTRARNE V ŠOSTANJU.

KRAJEVNI PRAZNIK V ŠTORAH

V Storah praznovajo krajevni praznik 8. maja, v spomin na dogodke iz NOB, ko so enote Kozaranskega odreda obračunale na Svetini z zloglasnim nemškimi komandantom in likvidirale obenem postojanko zelencev v lovski koči nad vasjo Svetina.

Letos so krajevni praznik še posebno slovesno praznovali. V soboto 6. maja zvečer je priredila DPD

Svoboda Store slavnostni koncert pod vodstvom prof. Gruma.

V ponedeljek 8. maja pa so se zbrali na starem športnem igrišču pripadniki množičnih in športnih organizacij s šolsko mladino ter v močnem povorki krenili z bakado skozi Store na Lipo, kjer je zbrana množica poslušala slavnostni govor, nakar je sledil ognjemet in povorka motorizirane skupine.

Praznovanje v Mozirju

Pred praznikom 27. aprila je bila v dvorani kina DOM v Mozirju svečana seja občinskega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi Mozirje. Na seji so bili navzoči tudi številni predstavniki ostalih občinskih političnih in društvenih organizacij mozirske občine. Svečani govor je imel predsednik občinskega odbora SZDL JOŽE KOZAR, ki je poudaril pomen praznika, govoril je o uspehih in nakazal nekatere bodoče naloge. Po končanem nagovoru je sledil kratek kulturni program v katerem so sodelovali pionirji osnovne šole Mozirje.

Na predvečer 27. aprila so bile svečane seje tudi po vseh krajevnih organizacijah Socialistične zveze v občini. Po svečanih sejah so bile proslave s kulturnim programom. Letošnje praznovanje 27. aprila je bilo bolj svečano kot prejšnja leta.

OB TEDNU RDEČEGA KRIŽA

Zaslužen priznanje

Letošnji teden Rdečega križa od 7. do 14. maja je posvečen krvodajalstvu, kot eni izmed najmočnejših panog dejavnosti Rdečega križa in pa tihim ter požrtvovalnim aktivnostim te človekoljubne organizacije.

Cetrtega junija letos bo minilo šestnajst let, odkar je bila v Sloveniji pripravljena prva steklenica konzervirane krvi. Od takrat smo v naši republiki konzervirali blizu 86.000 litrov krvi. To kri pa je darovalo nad tri sto tisoč krvodajalcev, ali četrtnina prebivalstva. Nekoč mlajša pa je akcija o prostovoljnih krvodajalcih. Četudi je stara komaj osem let, je dosegla izredne uspehe, saj je bilo samo lani v Sloveniji konzerviranih skoraj petnajst ton krvi, od tega v celjskem okraju ena tona. Izreden porast krvodajal-

ske službe na območju našega okraja pa prikazuje še ena primerjava. Medtem, ko je transfuzijska postaja v Celju zbrala 1949. leta komaj 24 litrov krvi, so jo lani prostovoljni krvodajalci dali že tisoč.

Dejstvo, da so naše zdravstvene ustanove porabile toliko krvi za zdravljenje, dokazuje, da je postala transfuzija krvi eden izmed nepogrešljivih elementov v sodobnem zdravstvu. Izkazalo se je, da transfuzija krvi ni le sredstvo, s katerim lahko rešimo življenje pri izkvačevanju, temveč tudi pogoj, da more kirurg opraviti večje operacije. Prav tako brez transfuzije krvi in plazme ne moremo rešiti dojenčkov in majhnih otrok, ki pridejo večkrat v nevarnost pri nekaterih obolenjih.

Prostovoljno krvodajalstvo je pri

KRVODAJALCEM IN POŽRTVOVALNIM AKTIVISTOM

nas doseglo tako pomembne uspehe, da lahko o transfuziji krvi govorimo kot o samo po sebi umevni injekciji. Ni pa posoda tako. Se so države, kjer je dajanje in sprejemanje krvi še zelo redko in si transfuzije ne more privoščiti vsak, kadar bi jo potreboval. Da je pri nas v tem pogledu drugače in da dobi pri nas kri vsakdo, ki jo potrebuje, je zasluga naših požrtvovalnih krvodajalcev in včasih morda še bolj požrtvovalnih aktivistov in organizatorjev krvodajalskih akcij. Pa ne samo to. Dejavnost organizacij Rdečega križa se stopnjuje iz leta v leto. Tudi uspehi rastejo. Vse to pa je zasluga požrtvovalnih aktivistov. Zato naj da prav ta teden tudi tem tihim in nesebičnim delavcem polno in zaslužen priznanje.

Z OBČINSKE KONFERENCE ZK V CELJU

GRADIVO, KI GA JE DALA KONFERENCA OBČINSKEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV V CELJU JE TAKO OBŠIRNO, DA BI GA BILLO TEŽKO SPRAVITI V OBSEG NAŠE GA LISTA. VELIK PRISPEVEK K RAZGLABLJANJU AKTUALNIH POLITIČNIH PROBLEM V IN NALOG SO DALI TUDI VSI TRIJE REFERATI. PRAV ZARADI TEGA SMO POVZELI IZ NJIH NEKATERE BISTVENE MISLI.

TONE SKOK, sekretar Občinskega komiteja ZKS Celje

Rast socialistične zavesti

Vzporedno z velikimi družbenimi uspehi v zadnjih letih se je krepila socialistična zavest in ustvarjalnost ne samo članov Zveze komunistov, temveč vseh naših ljudi. Povečana politična aktivnost državljanov, predvsem neposrednih proizvajalcev, se zlasti kaže v sodelovanju in utrjevanju delavskega ter družbenega upravljanja kot najširše oblike neposredne socialistične demokracije. Doseženi uspehi so rezultat aktivnosti komunistov na vseh področjih družbenega dogajanja, ki so s svojim poštenim delom nosili največja bremena in reševali najzahtevnejše naloge v procesu utrjevanja komunalnega sistema in uveljavljanja delavskega ter družbenega samoupravljanja. Ti uspehi in volja za hitrejšim razvojem terjajo predvsem od nas komunistov, da prilagajamo metode dela novim družbenim pogojem in zahtevam.

Obsežne naloge, ki stoje pred Zvezo komunistov in ki se glede

na hiter tempo našega razvoja, predvsem pa z izpopolnjevanjem in poglobljanjem družbenega samoupravljanja, vedno večjajo in postajajo vse bolj zahtevne, terjajo, da posvečamo političnemu izpopolnjevanju svojega članstva vedno več pozornosti. Brez rasti socialistične zavesti ne moremo pričakovati nadaljnjega razvoja in kvalitetnega funkcioniranja demokratskega upravljanja. Ta zavest se oblikuje v vsakdanji praksi političnega dela in z organiziranim idejno političnim študijem.

Po sedmem kongresu se je to delo organizacijsko izboljšalo ter vsebinsko poglobilo in aktualiziralo. V minulem letu se je začela načrtneje ukvarjati z idejno vzgojnim delom tudi Socialistična zveza; zato smo ga prenesli na to množično organizacijo in na posebno izobraževalno institucijo Delavske univerze. Toda težišče idejno političnega dela je še vedno na organizacijskih vprašanjih, na organiziranju političnih šol, tečajev, seminarjev itd. Zato je še marsikje odmaknjeno od aktualnih problemov današnjega časa, marsikdaj preveč šolsko usmerjeno na tolmačenje splošnih marksističnih postavk in le redkokdaj osredotočeno na analizo idejnih pojavov v zvezi z delitvijo dohodka, ko gre za odстранjevanje usedlin medznih odnosov, za probleme delavskega upravljanja, za protisocialistične pojave, za probleme na vasi itd.

IVAN KRAMAR, organizacijski sekretar Obč. komiteja ZKS Celje

Kadrovska politika temelj in bistvo rasti Zveze komunistov

Zdel bi konkretno govoriti o najvažnejših organizacijsko-kadrovskih problemih. Če začnem pri osnovi, je kadrovska politika temelj in bistvo rasti Zveze komunistov. Morda smo jo doslej napačno pojmovali in verjetno tudi marsikdaj napak usmerjali. Te napake so zaradi pomanjkljivosti našega dela in če jih hočemo odpraviti, moramo ravno tu začeti z razglabljanjem. Sprejemanje novih članov v Zvezo komunistov ni kampanjsko delo, niti ne more biti zadnja skrb osnovnih organizacij, kot občinskega komiteja. Marsikdaj smo ravno tu zašli v sektaše-

jem bomo morali sprejemati predvsem mlade ljudi iz vrst delavcev in študentov. Pri tem pa ne smemo zaiti v drugo skrajnost, da bomo merili aktivnost neke organizacije po tem, koliko je sprejela novih članov. Sestav prebivalstva se v zadnjih letih zelo hitro menja, in to v korist delavcev. Ako pogledamo rast organizacije Zveze komunistov, pa vidimo, da je ravno obratno.

Ko govorijo komunisti v tovarni o skrbi za delovnega človeka, o njegovi prehrani, delovnih pogojih, plačah itd., ne čutijo potrebe, da bi govorili o istih problemih, ki jih imajo tudi njihovi otroci, ki živijo na terenu. In tako se zgodi, da osnovna organizacija na terenu razpravlja o problemu varstva otrok in je pri svojih prizadevanjih osamljena, tovarniška osnovna organizacija pa o problemu zaščite delovnega človeka v tovarni, kjer je seveda prav tako osamljena. Zato moramo poiskati tako organizacijsko obliko, ki bo želje, stremeljenja in celotno politiko Zveze komunistov vsajevala, ne pa jo delila na teren in podjetje. Morda bi bila rešitev tega v ustanavljanju aktivov, ki maj bi združevali, občasno seveda, vse osnovne organizacije na določenem območju. Tako obliko smo sicer že uvažali, vendar so bili rezultati zelo skromni. Komunisti na terenu morajo biti seznanjeni s problemi podjetja, s problemi šole, ustanove... z eno besedo, z vsem. Ravno tako pa morajo biti komunisti v podjetju seznanjeni s problemi stanovanjske skupnosti, šole, političnih organizacij, društev itd. Le na ta način bodo lahko komunisti odstranili pregrade, ki danes ločijo tovarno od šole, stanovanjsko skupnost od tovarne, saj so to komunalni problemi, ki jih ni dožljivo reševati in jih v praksi ne more rešiti samo določeno število komunistov.

nje in se le polagoma otresali zastarelih pojmov. Morda je treba, da predpisujemo, koliko jih moramo sprejeti in kakšna naj bo socialna struktura. Smeleje in v veliko širšim — ne mislim milim — kriteri-

MARIAN RAVNIKAR, predsednik ideološke komisije pri obč. komiteju ZKS v Celju

Potrebna je vsestranska vzgoja

Iz anket je razvidno, da je informiranost proizvajalcev površna, da je perspektivnost podjetij premalo tolmačena kolektivno. Notranja komplemenarnost povzroča ponekod čudne pojme o bolj koristnem in manj koristnem obratu in to znotraj enega samega podjetja; razumljivo, da iz tega rezultira tudi bistveno drugačna delitev dohodka. Na sestankih v naših velikih podjetjih, kjer smo bili tudi člani ideološke komisije, je bilo močno opaziti osebna rivalstva, ponekod željo za komandiranjem in neodpustno užaljenost. Vse to govori, da politična in ekonomska vodstva podjetij še niso

znala zainteresirati svojih kolektivov o vlogi vsakega posameznika kakor tudi celine za rast podjetja. Posledica je, da so posamezniki, ki vidijo, da čeprav kratkotrajno, samo v svojem povečanju osebne dohodka tudi moč podjetja. Ti posamezniki, seveda ne morejo konstruktivno delovati v odnosih podjetje-komuna, kajti na terenskih organizacijah predstavljajo sebe kot potrošnika, ki vzdihuje nad cenami, v tovarni pa so poborniki za čim višjo prodajno zmogljivost artiklov, katere proizvajajo.

Ne bi se spuščal v problematiko, ki je zelo obširna, v vsakem podjetju pa tudi specifična. Toda eno je skupno vsem. Zelo veliko, z ozirom na ideološki dvig posameznika, so podjetja storila dosedaj za strokovni dvig članov kolektiva. Ta dvig pričena od kvalificiranega kadra, pa naprej. Za nekvificirani kader se pa v strokovnosti ni veliko storilo. Ta kader, ki je po svojem socialnem sestavu že tako privržen naši miselnosti, so redno pošiljali na politične seminarje, o šole itd. Visokokvalificiranega kadra v teh šolah takorekoč nismo opazili. Situacija je sedaj takšna, da imamo precejšnje število politično izobraženega kadra, ki je strokovno slab in nadalje strokovno izobraženega kadra, ki se slabo politično udeležuje, prav zaradi svoje vloge in obremenjenosti, ki jo baje zahteva visoka strokovnost. Ker to ni opaziti samo o podjetjih, pač pa tudi v negospodarskih ustanovah, posebno še, kjer je veliko intelektualnega kadra, so mišljenja, da je treba v bodoče to nrakso obrniti, to je poli-

tično zavestnim dati tudi strokovnost in nadalje strokovnjakom nuditi več političnega izobraževanja. Prepričan sem, da bo, ko bo to za nami, situacija v marsikateri boljša in bodo eni druge boljše razumeli. Tako bo tudi odpadla vrsta problemov. S tem, seveda, ne delim ljudi na pozitivne in negativne, pač pa na tiste, katerim je potrebno ali strokovno ali pa ideološko izobraževanje.

Cetudi je referat za borbe in invalide NOV pri Občinskem ljudskem odboru v Celju začel delati šele novembra lanskega leta, je že dosegel nekaj pomembnih delovnih uspehov. To so med drugim ugotovili tudi na skupni seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora Celje, ki je bila 5. maja pod vodstvom predsednika FRANCA RUPRETA.

Največji uspehi so bili doseženi na področju stanovanjske problematike. Lani je bilo za nezaposlene borbe in invalide NOV zgrajenih deset stanovanj. Z dobro organizacijo pa je referat rešil ne le deset, temveč šestnaest primerov. Razen tega je občinski odbor dodelil štirinajst stanovanj zaposlenim borcem in invalidom NOV, ki niso imeli sredstev za lastno gradnjo. Dosti večje razumevanje za razdeljevanje stanovanj bivšim borcem so pokazale tudi gospodarske organizacije. Tako je bilo lani bivšim borcem NOV urejeno stanovanjsko vprašanje v 71 primerih.

Letos bo Občinski ljudski odbor dokončal za nezaposlene borce dvajset in pričel z gradnjo nadaljnjih desetih stanovanj. Za zaposlene borce pa bodo podjetja letos zgradila skupno 44 stanovanj. Tako bo vsega skupaj samo letos rešenih 74 primerov.

NA OTOKU BODO PLAČEVALI conski dodatek

Na zboru volivcev stanovanjske skupnosti Otok so sprejeli sklep o uvedbi conske razlike v povečanju stanarine za 7 %. Tako zbrana sredstva se bodo namensko potrošila za ureditev poti in ostalih komunalnih del na Otoku. Na osnovi tega sklepa je ljudski odbor sprejel odlok o dopolnitvi odloka o stanarini, ki določa, da se conski dodatek uvede na ožjem območju Otoka. Za consko razliko povšano stanarino bodo od prvega maja plačevali vsi nosilci stanovanjske pravice na Otoku. Ta dodatek bodo plačevali tudi zasebni lastniki stanovanj.

Premalo mladine v združnih svetih

Pretekli teden je bil v Narodnem domu plenum Okrajnega komiteja Ljudske mladine. Dopoldanski del so namenili razpravam o nalogah Ljudske mladine po okrajni konferenci, sistemu in osebnih delu okrajnega komiteja, popoldanski del pa razpravam o novih smernicah v gospodarstvu. Za ta razgovor so medse povabili sekretarja okrajnega komiteja Zveze komunistov Franca Simoniča, za dopoldanski del pa je pripravil referat sekretar okrajnega komiteja Ljudske mladine Bogdan Marinkovič.

Okrajna konferenca Ljudske mladine in seminar za občinska vodstva, ki je bil pred mesecem dni v Domu seminarjev na Teharju, sta pokazala, da je Ljudska mladina že postala subjekt, preko katerega rešujejo mladi ljudje svoje probleme. S tem pa ni rečeno, da je vsepovsod mladina naša tisto mesto, kot bi ga morala. Tako marsikje šolske, razredne in domske skupnosti še ne podpirajo zahtev dijakov, pa tudi klubi mladih proizvajalcev še niso zaživeli tako kot bi morali. Pokazalo se je tudi, da mladina včasih zapira svoje idejno vzgojno delo v ozek krog in da se udeležuje le tistih seminarjev, predavanj, razgovorov, ki jih pripravi sama. Ponekod so bili programi idejno vzgojnega dela sestavljeni na hitro, ne da bi upoštevali zanimanje članstva. Kjer ni bilo tako, se je mladina aktivneje vključevala v najrazličnejše razprave, dajala boljše predloge k osnutkom družbenega in perspektivnega plana komune itd.

Zanimiva je bila ugotovitev — in okrog nje se je vrtil velik del razprave — da je bilo ob volitvah v združne svete izvoljenih prav malo mladincev in mladink. Ko so razpravljali o vzrokih za to, so ugotovili, da bi se morali za boljše uspeh že prej spoprijeti s staro miselnostjo — da mlad človek ni sposoben enakopravno odločati. Ponekod pa so za slab uspeh volitev krivi mladinci sami, kajti dogodilo se je, da so začeli delati šele dva meseca pred volitvami. Prav gotovo tako delo pri starejših ni moglo vzbuditi potrebnega zaupanja.

Okrajni komite Ljudske mladine bo v bodoče tesneje sodeloval z občinskimi. Vse bolj bo postal koordinatorski akcij posameznih občinskih komitejev. Zanimiv in pohvalen vreden je bil na plenumu predlog, da bi občinski komiteji sami pripravljali razgovore o določenih vprašanjih v okrajnem merilu. Tako bodo omogočili več izmenjav izkušenj, zbližali občinske komiteje med seboj, hkrati pa zbrali tudi razdaljo, ki je leta ločevala okrajni komitej od občinskih.

Plenum okrajnega komiteja je pokazal pomen nedavnega seminarja na Teharju, saj je ta dal toliko gradiva in smernic za delo občinskih komitejev v bodoče.

Za šalo ali za res?

Neprijetno mi je, da moram o teh rečeh govoriti na seji ljudskega odbora, je med drugim začel predsednik celjske občine Franc Rupret, vendar drugače ne gre, kajti neredno obiskovanje sej je zlasti v letošnjem letu preseglo vse meje...

Res je! Podatek, da so samo na letošnjih sejah ljudskega odbora celjske občine zabeležili 52 neopravičenih izostankov odbornikov, od tega največ članov zbora proizvajalcev, potrjuje prejšnje mnenje.

Vse kaže, da je odgovornost nekaterih odbornikov ne samo do dela ljudskega odbora, temveč tudi do volivcev, močno pustila. Značilno je neopravičeno da se na seznamu neopravičenih v glavnem pojavljajo ena in ista imena; nekatera celo po petkrat v letošnjem letu!

Člani obeh zborov so pooblastili predsednika občine, da v njihovem imenu opozori vse te odbornike na dolžnosti, ki so jih sprejeli z izvolitvijo, pa jih niso izpolnili v zadovoljivi meri. Tako opozorilo bo umestno vendar se nam zdi, da še vedno neizodostno. Vprašujemo namreč, kakšen pa je bil potemtakem odnos in stik teh odbornikov z volivci, v večini primerov s proizvajalci? Ali so volivci sploh kdaj zahtevali od odbornika, da jim posreduje delo in sklepe ljudskega odbora? Ali so ga kdaj poklicali medse? In nadalje, ali so ti odborniki sploh prihajali na zore volivcev-proizvajalcev in kakšno vlogo so na teh zborih imeli, če niso bili seznanjeni z delom ljudskega odbora kot celote ali njegovega zbora proizvajalcev? In končno, kaj so napravile politične organizacije, ki so te odbornike predlagale, da bi se takšno stanje ne vleklo v nedogled?

Sprčo vsega tega vprašujemo, ali so ti tovariši sprejeli funkcijo odbornika samo za šalo?

-mb

S SEJE LJUDSKEGA ODBORA CELJSKE OBCE

Letos 74 stanovanj ZA BORCE NOV

Cetudi je referat za borbe in invalide NOV pri Občinskem ljudskem odboru v Celju začel delati šele novembra lanskega leta, je že dosegel nekaj pomembnih delovnih uspehov. To so med drugim ugotovili tudi na skupni seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora Celje, ki je bila 5. maja pod vodstvom predsednika FRANCA RUPRETA.

Največji uspehi so bili doseženi na področju stanovanjske problematike. Lani je bilo za nezaposlene borbe in invalide NOV zgrajenih deset stanovanj. Z dobro organizacijo pa je referat rešil ne le deset, temveč šestnaest primerov. Razen tega je občinski odbor dodelil štirinajst stanovanj zaposlenim borcem in invalidom NOV, ki niso imeli sredstev za lastno gradnjo. Dosti večje razumevanje za razdeljevanje stanovanj bivšim borcem so pokazale tudi gospodarske organizacije. Tako je bilo lani bivšim borcem NOV urejeno stanovanjsko vprašanje v 71 primerih.

Letos bo Občinski ljudski odbor dokončal za nezaposlene borce dvajset in pričel z gradnjo nadaljnjih desetih stanovanj. Za zaposlene borce pa bodo podjetja letos zgradila skupno 44 stanovanj. Tako bo vsega skupaj samo letos rešenih 74 primerov.

NA OTOKU BODO PLAČEVALI conski dodatek

Na zboru volivcev stanovanjske skupnosti Otok so sprejeli sklep o uvedbi conske razlike v povečanju stanarine za 7 %. Tako zbrana sredstva se bodo namensko potrošila za ureditev poti in ostalih komunalnih del na Otoku. Na osnovi tega sklepa je ljudski odbor sprejel odlok o dopolnitvi odloka o stanarini, ki določa, da se conski dodatek uvede na ožjem območju Otoka. Za consko razliko povšano stanarino bodo od prvega maja plačevali vsi nosilci stanovanjske pravice na Otoku. Ta dodatek bodo plačevali tudi zasebni lastniki stanovanj.

rov. S tem bodo rešeni tudi najbolj kritični stanovanjski primeri bivših borcev.

Glede na to in nadaljnjo perspektivo bo že v kratkem v celoti izpolnjen sklep občinskega ljudskega odbora glede rešitve stanovanjskega vprašanja za bivše borce. Kljub doseganim uspehom pa bo treba vendarle opozoriti še nekatera podjetja na dolžnost, ki jo imajo do borcev.

Nekaj več težav pa se pojavlja na področju poklone rehabilitacije borcev in invalidov NOV. Tu je še veliko subjektivnih činiteljev, ki ovirajo, da bi tudi preostalih 150 invalidov z območja celjske občine dobilo potrebno izobrazbo ali kvalifi-

OOBITA PROŠNJA

Celjska poslovalnica Univerzale Domžale je zaprosila za razširitev predmeta poslovanja na prodajo proizvodov drugih oblačilnih industrij. Ljudski odbor celjske občine pa je to prošnjo odbil, ker celjska trgovina tega podjetja ne izpolnjuje pogojev v trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah. Poslovalnica ima namreč neustrezne prostore.

Nov očesni oddelek

Tik pred prazniki so imeli v celjski bolnišnici majhno, a navzile temu pomembno svečanost, ko so namenu izročili nov očesni oddelek, ki so ga uredili v nekdanji slobi izkoriščenih podstrešnih prostorih starega dela poslovnice. Nov oddelek ima 25 postelj; sicer pa je lepo in sodobno urejen.

POGLED na svetu

Alžir! Imenitno je povedal Burgiba, preden je šel v ZDA, Kanado in Britanijo: Treba je vse storiti, da se Francija reši neznoznega bremena ideje o francoskem imperiju. To neznoznost breme je pritrla francoske generale tako daleč, da so v Alžiru organizirali fašistično-kolonialistični puč, nezadovoljni z de Gaulleovo omahljivo alžirsko politiko. Država je izročena posmehu, je rotil de Gaulle sam, vloga Francije v Afriki pa kompromitirana. Ni pa pri tem priznal svoje krivde. Deloma jo je opral s tem, ker je energičneje udaril po pučistih kakor v prejšnjih letih. Za pučiste ni ravno spodobno da imajo svojo bazo pri Francu v Spaniji. Tudi direktorji atlantskega pakta puča ni mogel odobravati. Francoska vloga v Afriki je bila skoraj istočasno kompromitirana z eksplozijo četrte atomske bombe v Sahari, izživanje vseh neodvisnih afriških dežel, ki hočejo ostati izven blokouskega razračunavanja. No, puč se je končal zelo melodramatično: Nekateri so se udali, nekateri naredili samomor, mnogo jih je pobegnilo v Spanijo, zdaj pa je na vrsti likvidacija upornikov. To pa ne bo tako enostavno. 12.000 oficirjev je na razpoloženju, v armadi je ideja o imperiju verjetno močno zakoreninjena, de Gaulleova avtoriteta pa ne več absolutna. Vsekakor pa je za Francijo dobro spričevalo to, da ni podprla pučistov, francoska levica, nekaka neorganizirana ljudska fronta je pokazala, da svobodnjaške tradicije te velike evropske države vendarle veliko pomenijo. Morebiti bo ta upor imel poglavitno dobro posledico: De Gaulle naj bi vr-

gel čez krov, to je, iz svoje vlade liste, ki so ves čas na tihem ali celo javno podpirali ustaše v Alžiru in v vojski, potem pa vendarle preseka gordijski vozel in sede za mizo s FLN, ki predlaga pogajanja v Evriano II. maja.

Dan nato je na vrsti Laos. Komisija za premirje je baje dobro opravila svoje delo. Sovražni ogenj je prekinjen na poziv Velike Britanije in SZ. Konferenca 14 držav ta trenutke še vidi, ker je svojo udeležbo odpovedala Kambodža. Sestale se bodo Burma, Kanada, LR Kitajska, Severni in Južni Vietnam, Francija, Indija, Laos, Poljska, Tajska, Velika Britanija in ZDA.

Tu je še Kongo. Ko so kongoški uzurpatorji Kasavubu, Ileo, Kalondži in Bomboko zaprli Combeja po konferenci v Coquilhatville, češ da je prišel na konferenco zato, da bi jo razbil, je bilš predsednik francoskega Konga izjavil: Če Combe ne bo izpuščen na svobodo, bo to uvod v mednarodno vojno. So to izjavo je Combejev zagovornik ponovno odkril, da je Combe ekspozent interesov zahodnega bloka, ki tu hoče obdržati svoje pozicije brez ozira na želje afriških ljudstev. Omenjena konferenca seve ni pozitivna, uzurpatorji so tudi zoper Gizego in njegovo vlado.

Odgovor na kolonialistično politiko Zahoda je tudi vrenje v Angoli. Smešno je, če portugalski politiki trde, da se je začel upor, ker je Portugalska krščanska dežela, s čimer s prstom kažejo na komunizem. Upor v Angoli je samo del procesa, ki ga nobeno policijsko ne vojaško nasilje ne bo več ustavilo.

Te dni se je neodvisnim afriškim državam pridružila še država Sierra Leone. Ni velika, a vendarle neka pomeni.

T. O.

IZ DELA GOSPODARSKE KOMISIJE OBČINSKE KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV V CELJU

Nahajamo se v obdobju dinamičnega družbenega razvoja, ki ga komunisti morajo usmerjati

V GOSPODARSKI KOMISIJI NA KONFERENCI OBČINSKEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV ZA CELJSKO OBČINO SO PRED DNEVI NAVZOČI DELEGATI, KI SO PREDSTAVLJALI OKOLI 2000 KOMUNISTOV, ZAPOSLENIH V GOSPODARSKIH ORGANIZACIJAH TEMELJITO PROUČILI BISTVENE ELEMENTE RAZVOJA GOSPODARSTVA IN POSAMEZNIH GOSPODARSKIH PANOG V MESTU, HKRATI PA SO OCENILI POSEBNO IN ODLOČILNO VLOGO KOMUNISTOV PRI PRAVILNEM USMERJEVANJU NAŠEGA DRUŽBENEGA RAZVOJA.

V RAZPRAVI JE SODELOVALO PREKO DVAJSET DELEGATOV, KI SO V SVOJIH PODROBNIH OBRAVNAVAH IN KLJUB NEKATERIM STATISTIČNIM TABELAM, PODOBNIM POROČILOM SKUŠALI IZLUŠČITI OSNOVNE PROBLEME IN S POMOČJO NJIH PREVZETI POTREBNE ZAKLJUČKE.

Najprej je govoril predsednik komisije tovarš Franc Rupret, ki je zlasti poudaril potrebo po hitrejšem in učinkovitejšem angažiranju vseh zavestnih sil za reševanje onih problemov celjske kómunne, ki jih ne more rešiti eno — tudi največje podjetje ne. Vsa-ko podjetje ima še mnogo neresenih problemov, hkrati pa se komunisti morajo tudi zavedati, je dejal, da je tudi v mestu še mnogo perečih problemov, ki jih bomo lahko rešili le s skupnimi močmi. Tovarš Rupret je v nadaljevanju tudi povedal, da v razvoju komunalnega življenja, z utrjevanjem pojma kómunne in z odstranjevanjem ograj, ki so lahko le škodljive, vse bolj stopa v ospredje potreba po javnem obravnavanju nekaterih važnih vprašanj, ki so zanimive za širok krog prebivalcev občine.

Tovarš Ločličnik iz Cinkarne je govoril o nekaterih bistvenih pojavih, ki nastopajo ob uvajanju novega gospodarskega sistema v podjetjih in ki včasih zaradi nepravilnih stališč tudi negativno vplivajo na tempo razvoja gospodarske organizacije. Poudaril je, da komunisti še prevečkrat poudarjajo tiste težave, ki jih je lažje odstraniti, hkrati pa zanemarijajo one probleme, za katere bi se morali odločno boriti in ki zahtevajo neprimerno več energije, da jih odpravimo.

Tov. Vitane je razpravljaj o nekaterih izkušnjah komunistov iz gradbenega podjetja Ingrad, ki so kot zelo uspešno metodo dela osvojili delo v aktivih. Tov. Opaka iz Železarn je govoril o skr-

bi za človeka in o potrebi po še večjem prizadevanju v tej smeri. Tovarš Pepelnjak je podrobno govoril o težavnih stanovanjskih problemih v celjski občini. Se enkrat je poudaril, da se komunisti morajo zavedati, da je dom, stanovanje in urejeno družinsko življenje tudi pogoj za uspešno delo v tovarni ali na drugem delovnem mestu. Vedeti pa tudi morajo, da je v celjski občini trenutno še okoli 3.000 neresenih stanovanjskih problemov. Ze ti dve primerjavi nam dovolj jasno povedo, da bo bitka za čim hitrejšo in racionalnejšo gradnjo stanovanj ena od osnovnih nalog osnovnih organizacij Zveze komunistov v celjski občini, na kraju pa tudi ena od prvih nalog vsakega komuniste.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Jože Bevc je med drugim analiziral dosedanje delo zbora proizvajalcev celjske občine. Kljub temu, da smo od tega organa občine, je dejal, največ pričakovali, je storil le malo. Celotno seje zbora proizvajalcev so morale odpasti zaradi premajhnega števila udeležencev, oziroma zaradi nesklepnosti. Vendar je to le ena pata dela odborikov zbora proizvajalcev. Če analiziramo še drugo, lahko tudi ugotovimo, da le ti niso imeli pravega in odločilnega stika s svojimi volilci, s proizvajalci, ki so jih brez dvoma volili v dobri veri, da bodo zložili vse svoje moči, da uresničijo zastavljene naloge, ki pa jih pred zborom proizvajalcev ni malo.

Na kraju je v komisiji za gospodarstvo govoril še predsednik

Okrajnega sindikalnega sveta, tov. Jože Jošt. On je predvsem obso-dil nekatera pojmovanja, ki so do-cela zgrešena, da je treba prepu-stiti delo v zvezi s prehodom na nove gospodarske predpise le teh-ničnemu in upravnemu osebju podjetja. Tak pot je dala tudi zelo slabe rezultate.

Tam, kjer so tako delali, kjer ni bilo zavestnega delovanja komunistov v organih upravljanja in v sindikalnih podružnicah, so se v celjski občini v nekaj primerih lahko uveljavile našim strem-ljenjem nasprotna parole in trdit-ve, češ da delavci niso sposobni upravljati s podjetjem.

Vodilni ljudje v obrti v novih pogojih pred novimi nalogami

Pred kratkim so v Celju zaključili 4 dni trajajoče izpite ob zaključku šole za vodilni kader v obrti. Ta šola je doslej delovala pri obrtni zbornici kot oddelek republiške šole in jo je od njene ustanovitve doslej obiskovalo 217 slušateljev. Ustrezno z reorganizacijo vsega strokovnega šolstva, se sedaj tudi oddelek te šole pre-nese k izobraževalnemu centru, tako da bodo tam vključene vse oblike rednega in izrednega izob-raževanja dela z mladino in odraslimi.

Obširen program, ki je obsegal 300 učnih ur, je imel osnovni smoter razširiti splošno družbe-ro-ekonomsko obzorje slušateljev, kar je nujno za osebe, ki hočejo doseči pogoje za vodilna delovna mesta. Ta namreč v obrtnih go-spodarskih organizacijah v števil-nih primerih še vedno zasedajo osebe, ki niso vedno kos postavl-jenim nalogam.

Te šole so se doslej v dokajšnji meri posluževale tudi kandidati za mojstrski izpit, saj je uspešno po-

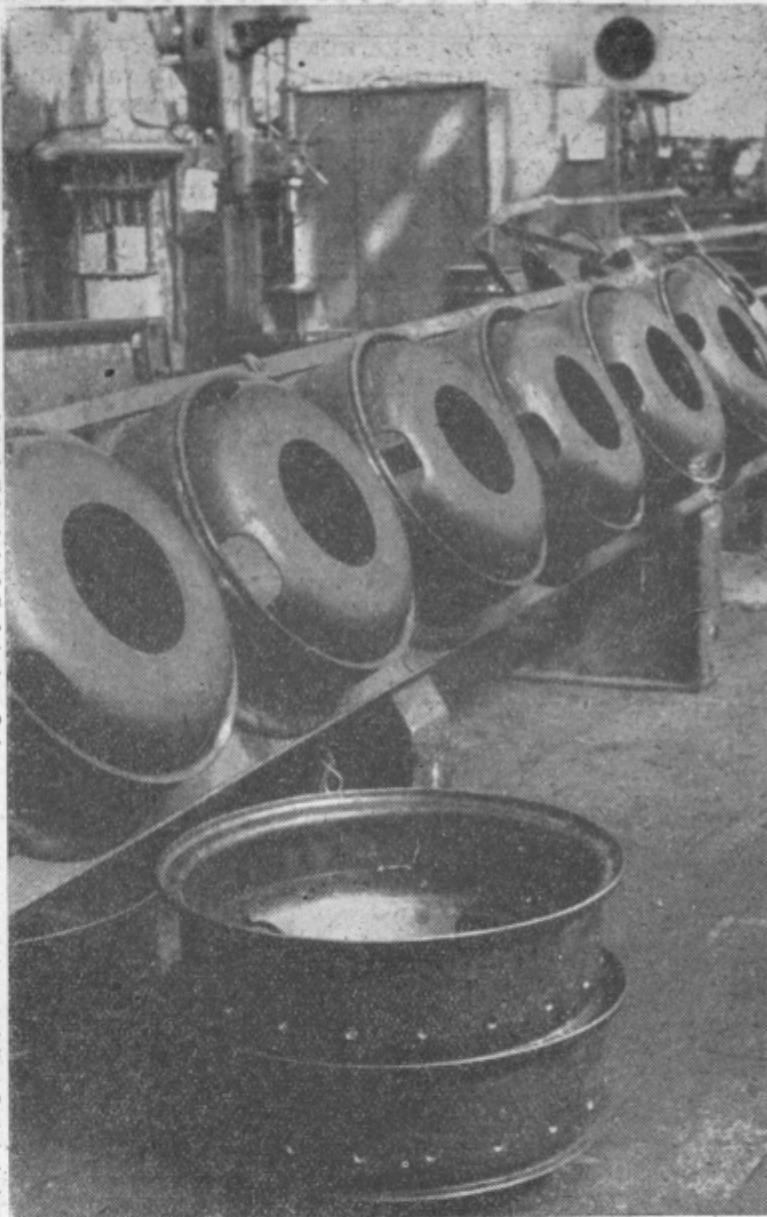
To pa je popoln nesmisel, je de-jal tovarš Jošt, kajti primeri do-brega in pozitivnega delovanja ko-munistov v raznih organih, pri-meri podjetij, kjer so v razvoju naredili velik korak naprej prav zato, ker so se naslonili na delov-nega človeka, ker so delavcu za-puili in mu pri vodenju podjetja pomagali — ti primeri, ki jih je v celjski občini precej, do kraja zavračajo nesmiselne parole o ne-sposobnosti delavca, da bi uprav-ljal s podjetjem. Razumljivo je tudi, da se prav komunisti morajo odločno boriti proti vsem podob-nim pojavom.

-mi

ložen izpit na tej šoli kandidata oprostil splošnega dela mojstrske-ga izpita. V novih pogojih bo vlo-ga te šole povsem spremenjena. Za zasedbo vodilnega delovnega mesta v obrti namreč ne bo več zadoščala visoka kvalifikacija oz. položen mojstrski izpit, temveč bo moral kandidat imeti z uspehom položen izpit na šoli za vodilni ka-der. Upošteva se smernice bodo-čega izobraževanja, ki jih postavlja resolucija Zveznega izvršnega sveta, bo potrebno program te šole delno spremeniti in ga prilago-diti dejanskim potrebam gospodar-skih organizacij oziroma zahte-vam njihovih kadrov.

Hkrati pa moramo ugotoviti, da doseženi uspehi zadnje izmene te šole niso zadovoljni, saj je od 42 kandidatov le 6 izdelalo z odlič-nim in 9 s prav dobrim uspehom. Sprito formalne legitimacije, ki jo bo ta šola dajala še zlasti v bo-dočem sistemu pa je vsekakor raz-umljivo, da kandidati, ki so zde-lali le z dobrim ali celo z zadost-nim uspehom, nimajo in ne mo-rejo imeti znanja, ki bi bilo porok za uspešno vodenje obrtne gospo-darske organizacije

-mf-

Novosti iz »Emajlirke«

Prvega maja je začela v Tovarni emajlirane posode v Celju poskusno obratovati prva električna sušilna peč z zmogljivostjo šest sto kilo-gramov izdelkov na uro. Pri izdelavi peč so sodelovali nekatera do-mača in inozemska podjetja, za okrag polovico vrednosti pa »Emaj-lirka« sama. Strokovnjaki menijo, da je kvaliteta dela odlična. Nova elek-trična peč, ki bo obratovala poleg starih plinskih, bo omogočila skraj-šanje proizvodnega procesa, monta-ža druge peč — proti koncu leta — pa celo odpravo nočne izmene. Ne-dvomno lep uspeh!

V »Emajlirki« začnajo s serij-skim načinom proizvodnje tušev pripravljajo izdelavo jeklenih kotlov za centralno kurjavo itd. V surovin-skem obratu že obratuje trak dveh avtomatskih stiskalnic — predvsem za pralnice, kotle, velike lonce in

kozice. Pol avtomatski stiskalnici sta skrajšali proizvodni proces tako močno, da je od surove pločevine v začetku mogoče v osmih urah do-biti že gotov proizvod. V perspekti-vi: imajo še pet proizvodnih trak-ov.

Pred dnevi so začeli s proizvo-dnjo kompletnih koles za Tovarno avtomobilov v Mariboru, pravijo pa, da bodo v kratkem začeli proizvajati kolesa tudi za Citroene, autobuse in nekatera druge težka vozila. Za zdaj je njihova kapaciteta sto koles v izmeni.

Veliko je novosti v Tovarni emaj-lirane posode in prav bi bilo, če po-udarimo še, da je njihova proizvodnja — kljub rekonstrukciji, ki jo iz-vajajo z lastnimi sredstvi — v pri-merjavi z lanskim letom močno na-rasla.

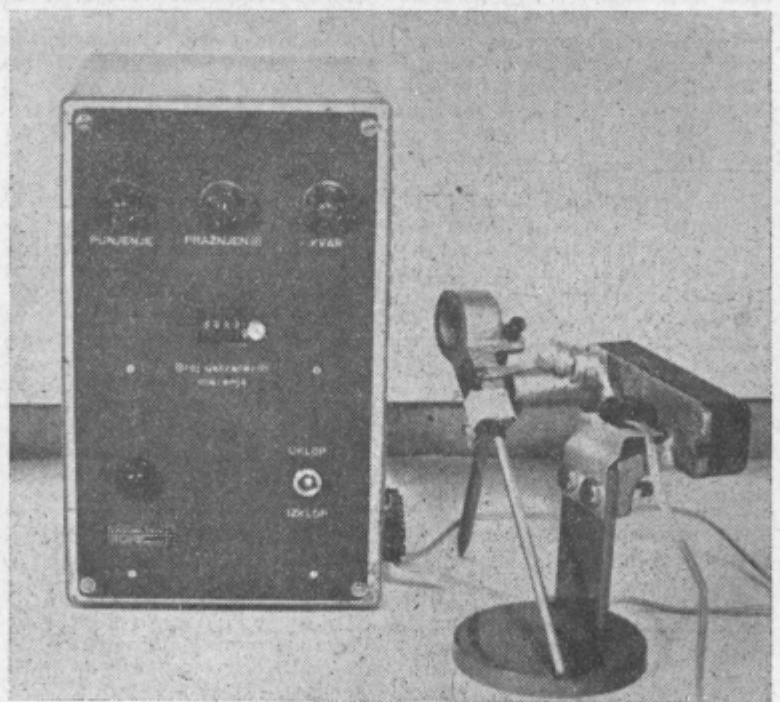
Naši se se izkazali

V pretekli številki smo poročali o mednarodni razstavi izumiteljev. Na njej so nastopili tudi Jugoslo-vani, med temi pa tudi Celjan Oto Herman.

Na mednarodni razstavi v Brus-lju so jugoslovanski iznajditelji pokazali naslednje: Za kombini-rano tehniko, ki rešuje enačbe in probleme iz algebre je profesor beogradske univerze dr. Konstan-tin Orlov prejel zlato medaljo in diplomu. Z navedeno pripravo do-sežemo nazoren pouk in kontrolo nad izračunom, kar je doslej po-zvračilo skrbi ogromnemu številu učencev. Za to pripravo so se za-nimali poleg pedagogov raznih šol tudi izdelovalci učil iz mnogih držav.

Multivizor oskrbljen z ekranom, podoben televizijskemu, služi za nazoren pouk v šolah, industriji in za turizem. Turist, ki pride v neznan kraj, lahko pritisne na gumb multivizorja, ki je name-ščen na določenem mestu, in v hi-

pu se mu na ekranu pokaže načrt z označbo iskane ulice — poti. Iz-najdba je bila nagrajena z zlato medaljo in diplomu v svoji sku-pini. Isto medaljo in diplomu je sprejel krivinometer za merjenje poti in razdalj na zemljevidih z različnimi merili. Naprava je na-menjena predvsem avtomobili-stom, turistom in vojakom. Apa-rat za raziskovanje različne se-stave zemljišča nekega inženirja iz Beograda daje hitro in točno potrebne podatke zemljišča. ki se raziskujejo. V svoji skupini je bil nagrajen z zlato medaljo in di-plomo. Valentin Osredkar iz Tr-bovelj je predložil pripravo za na-kladanje premoga, prototip v ve-likosti otroške igrčke. Bil je na-gražen s škrlatno medaljo in di-plomo. Priprava je vzbudila po-zornost rudarskih in gradbenih strokovnjakov, kakor tudi proiz-vajalcev opreme za industrijo. Se-stava te priprave je v tem, da ob-ratuje pnevmatično, mehanično ali pa s pomočjo elektromotorja.

Daljska registrirna naprava

Daljska signalna in registrirna naprava je prikladna za nadzorova-nje delovanja avtomatske enokrak-ke tehtnice v silosih, v velikih mli-nih, kakor tudi v industriji. Njena namestitve je možna tudi v indu-striji na tekočih trakovih, kjer pri-prava nadzoruje delovanje in oprav-lja tudi številčno kontrolo. Po av-torjevi zamisli lahko dežurni usluž-benec iz svoje pisarne sedi, kako poteka delo na strojih, ki so odda-ljeni po več kilometrov. V primeru okvare, da priprava svetlobni in zvočni znak in naznači po-čaja, kjer je nastopil zastoj. Priprava je vzbudila na razstavi posebno pozornost in so se zanjo zanimali obiskovalci industrijsko razvitih dežel. Medna-rodna komisija pa je dodelila v svo-ji skupini avtorju škrlatno medaljo in diplomu.

Škrlatno medaljo in diplomu je prejela tudi varovalka za tok viso-ke napetosti nekega iznajditelja iz Skopja. Varovalka je oskrbljena z zvočnim signalizatorjem, ki napo-vduje povečanje napetosti.

Avtomatsko pločbo za plombar-nje vagonov že uporablja na naš-ih železnicah. Isto pa lahko upo-rablja tudi na poštah, na carini in drugod. Nagrajenec s srebrno meda-ljo in diplomu je France Dolinšek

iz Ljubljane. Za odkup licence so se zanimali zlasti skandinavske de-zele.

S srebrno medaljo in diplomu sta bila odločena še posebna k'jučav-nica brez k'ljuča, primerna predvsem za javne prostore in železniške va-gone ter asinhroni enofazni elektro-motor, za katerega so se prav tak-javili resni reflektanti iz več dežel.

Zložljiv sod je v skupini embala-že vzbudil pozornost mnogih tovar-narjev. Gre za sod, ki se lahko za čas vskladiščenja ali prevoza raz-stavi na osnovne razstavne dele. Tako zavzame mnogo manj prosto-ra, ko pa so sestavimo, je upora-ben kot vsak drug sod. Iznajditelja iz Selške došine sta prejela bron-sto medaljo in diplomu. Če bi bila avtorja navedla ceno za licenco, bi bila iznajdba prodala že med raz-stavo.

Zložljiv naslonč znanega slo-venskega arhitekta Nika Kralja kombiniran je z enim patentom, je bil v naostrejši mednarodni konku-renci in je bil nagrajen z bronasto medaljo in diplomu. Tovarš »Sto-« v Kamniku, ki že izdeluje te pred-mete, so se prijavili za nakup teh konstrukcij skandinavske dežele, ki so pokazale največje zanimanje za te izdelke.

B. P.

Tega res ne vem!

Lepa nedelja je privabila na trate okoli gostišča precej Cel-janov. Težko je bilo vse po-streči. Ob tej »gužvi« se je la-hko vrnila tu in tam kaka na-paka ali »nesolidnost«.

Zato se niti ne smemo čuditi, ljudje je namreč bilo daleč pre-več za zmogljivost gostišča, da se je v šunkarico vrnil precej dolgi las. Nič čudnega, bi mor-da nekdo rekel. Tako si je rekel tudi gost. Prosil in zahteval je od natakarja, da mu prinese drugo šunkarico.

Tu pa se dejansko začne naša zgodba. Ta mu je namreč v naglici, ne da bi mnogo pre-mišljal o delovni etiki pri po-strežbi gostov, kratko malo re-kel: »Če hočete jo pijejte, če ne, jo pa vzrite proč«.

Omizje je utihnilo, lahko jih res razumemo. Nato so prosili natakarja, naj pokliče upravni-ka gostišča. Toda zaman so ta-kali in z dvomom v resničnost želja gostincev, da do kraja iz-boljšajo svoje delo, da naša go-stišča prilagodijo potrebam so-dobnega turizma, so gledali v

las, ki je izizvalno kugal izza šunke v šunkarici.

Poiskali so sami upravnika. Drugega jim ni preostalo. Mor-da bi boljše napravili, če bi od-šli.

Kajti tu se začne drugi del zgodbe. Upravnik je na njiho-vo pritožbo hitro naročil nata-karju naj potegne las iz šun-karice, da bo gost komčno lah-ko pojedel naročeno jestvino!

To zgodbo mi je povedal znanec. Moram vam priznati, da mi nisem verjel in sem mu to tudi povedal. Verjamem, da je začel las v sendvič, saj je bila po pripovedovanju »pe-klenska« naglica potrebna. Nih-če pa me brez dokazov ne ba prepričal, da vodilni ljudje v gostinstvu lahko tako postopa-jo z gosti. Se manj zato, ker sem jih slišal, ko so na obš-nem zboru Gostinske zbornice govorili o potrebi vzgoje ka-drov, o potrebi po izboljšanju postrežbe in ko so govorili o tem, da je potrebno predvsem usposobiti ona gostišča, kjer najraje zahajajo izletniki in tu-risti.

Mile Iršič

Pozornost, ki bo dala dobre rezultate

PRVA SEJA NOVEGA UPRAVNEGA ODBORA OBRATNO-KOMUNALNE ZBOR-NICE ZA OKRAJ CELJE

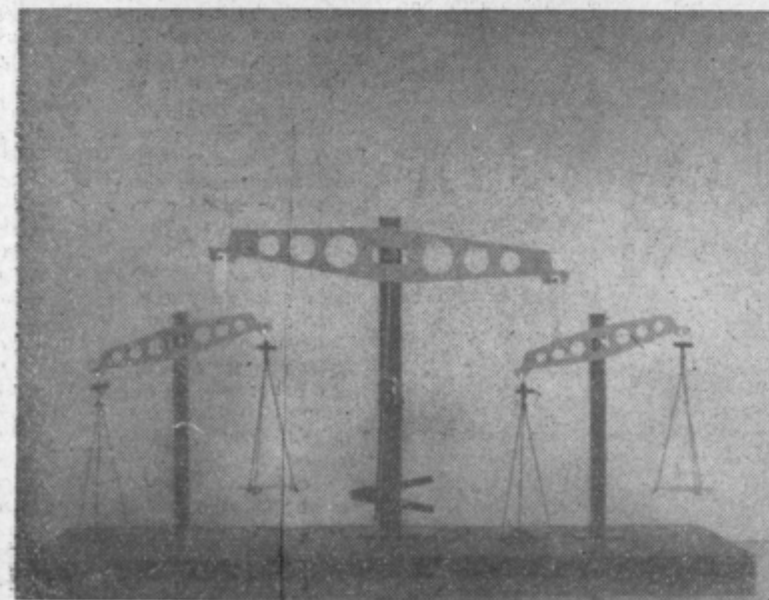
Komaj dober teden po občnem zboru se je že sestal upravni odbor obratno-komunalne zbornice za okraj Celje. Sprito dokajšnjo število velikih nalog in neresenih problemov v obrti in v komu-nali želi zbornica čim hitreje začeti reševati posamezne probleme.

Na tej seji je upravni odbor sprejel sklepe in program za bodoče delo, ki jih je izdelala komisija občnega zbora.

Na seji so tudi izvolili vse pomožne organe: odbore, komisije in sekcije pri

zbornici. Ti pomožni organi bodo osnov-no gonilo ter usmerjevalec dela zbor-nice. Zato je upravni odbor tudi pove-til posebno pozornost izbiri ljudi za po-samezne organe. Za predsednika odbora za napredek obrti je izvoljen tov. Drago Mackošek, za predsednika odbora za napredek komunale tov. Ratko Skomina, torej oba podpredsednika zbornice, za predsednika odbora za ekonomsko-finan-čna vprašanja tov. Franc Pipan, dolgo-letni član raznih organov zbornice itd.

-nf-

Kombinirana tehniko po izvedbi prof. dr. Orlov Konstantina iz Beograda, katera nazorno prikazuje končne vrednosti enačb in drugih problemov. Nekaj takšnih tehnic bodo izdeali člani društva ljudske tehnike v Tovarni tehnic Celje, da bi nudili šolam za prak-tično uporabo.

Konkretna akcije

Oba zbora Občinskega ljudskega odbora v Sošanju sta na svoji zadnji seji obravnavala dejavnost inšpekcije za delo, pri čemer sta ugotovila, da se je stanje na področju higiensko tehnične zaščite pri delu znatno izboljšalo, vendar bi morali vprašanje nesreč pri delu v večji meri obravnavati organi delavskega samoupravljanja v posameznih gospodarskih organizacijah.

Na seji so nadalje zavrnili predlog, da bi za vse občine ustanovili skupno komunalno banko v Celju, češ da so v Sošanju vsi pogoji za ustanovitev lastne komunalne banke. Za njeno delo bo jamčila občina ter gospodarske organizacije, samostojni zavodi in druge pravne osebe na področju občine. Komunalno banko bo upravljala posebni 13-članski upravni odbor, ki bo sestavljen iz dveh tretjin zastopnikov delavskih svetov gospodarskih organizacij.

Zbora občinskega ljudskega odbora sta izdala tudi odločbo o izločitvi komunalne dejavnosti od gradbenega podjetja VEGRAD Velenje in o ustanovitvi samostojnega komunalnega podjetja v Velenju. To podjetje se bo bavilo izključno z

opravljanjem komunalne dejavnosti in bo vzdrževalo občinske ceste, pokopališča, parke, kanalizacijo, javno razsvetljavo in drugo.

Poleg sprejetja zaključnega računa komunalnega in stanovanjskega sklada ter davčnega zaključnega računa za lansko leto so na seji sprejeli tudi sklep, da bi sošanski občina kupila od velenjskega rudnika 24-stanovanjski blok za potrebe prosvetnih in zdravstvenih delavcev, za uslužbenke javne uprave ter za bivanje borce NOV. Blok bo dograjen jeseni. V tem času bodo dogradili tudi 11-stanovanjski blok v Sošanju, s čimer bodo znatno izboljšali stanovanjske razmere teh uslužbencev.

Prav tako so sprejeli tudi sklep, da bi najbližje posojila za dograditev hotela v Velenju, za zboljšanje protipožarnostne zaščite na območju občine ter za začetek gradnje vrtnarje s toplovodnim ogrevanjem v Velenju.

V kratkem bodo na področju občine izvedli zbor volivcev, na katerih bodo obravnavali delo krajevnih odborov in stanovanjskih skupnosti ter šolskih odborov. Hkrati bodo izvolili tudi nove člane krajev-

nih odborov. S tem v zvezi bi bila potrebna večja finančna pomoč krajevnim odborom, zaradi česar bodo pri teh odborih ustanovili posebne sklade. K izboljšanju dela krajevnih odborov bo prav gotovo pripomoglo tudi to, da jim je občinski ljudski odbor že odstopil polovico razpoložljivih sredstev, s katerimi bodo lahko opravili razna dela, ki so v njihovem delovnem načrtu.

DELAVSKA UNIVERZA IN IZOBRAŽEVALNI CENTRI

Izobraževalna sezona se bliža koncu. Kakšnih obsežnejših akcij ta čas ne dopušča več.

Strokovni kolegij delavske univerze je že obiskal vrsto podjetij oziroma izobraževalnih centrov, da bi dobil vpogled v njihovo dejavnost, v njihove želje in potrebe ter da bi za bodoče navezal čim tesnejše sodelovanje med njimi in delavsko univerzo.

Po uredbi o centrih za strokovno izobraževanje delavcev (Uradni list FLRJ, št. 30/59) naj bi bili vsi izobraževalni centri registrirani pri okrajnem organu, ki naj bi s tem ugotavljal, ali imajo centri materialne in kadrovske možnosti za uspešno delovanje. Od enajstih centrov, ki že tako ali drugače delujejo v

O tako imenovani gostinski ljubeznosti do tujih turistov smo slišali že najrazličnejše zgodbe in zgodbe. Skoraj vedno prihajajo na dan hkrati s turistično sezono, kar kaže določeno doslednost v mentaliteti našega gostinstva. Gre torej za nekakšen refleks, ki nastopa kot rezultat prepričanja, da so tuji gosti imenitnejši in več vredni od domačih in da jim je zato brž treba pokazati visoko stopnjo »kulturnosti« v obli-

ki nekakšne vzvišene naklonjenosti vsiljivosti, da celo klečopazenja in podobnih atributov gostinskega bontona.

Teh nekaj misli se je lahko na dan prvega maja opoizmo porodilo zavednemu državljanu, ki je recimo kot abonent »prisostvoval« nekakšni postrežniški atrakciji v nekem celjskem gostinskem lokalu. (Ime navsezadnje ni važno, ker vsaka podobnost z drugimi lokali brzokone

ni izključena.) Tu je bilo namreč za cel avtobus boji ali manj »glasnih« avstrijskih turistov (značilnost, ki je hotela afirmirati svoj narodnostni položaj, toda vprašanje, kakšnega in pred kom?), ki so torej »naletele« na postrežbo mašone v smislu »mizica, pogumni se«. V ostalem je tu kos jedilnika v fonetični transkripciji: »Pringn zi cvaj zup, kartofli, salat, prat, pir; lird zup, vineršnic, kartofli, salate lird. z epilogram »calne«. Pri tem seve ne gre toliko za to, kar so jedli, kolikor za skromnost v poznavanju lastnega jezika, ki se je iz strahu pred žledno praznino skušala približati poslednji stopnji razumljivosti. Toda to le kot psihološka zanimivost.

Smisel in namen čanka je drugje. Je namreč v tem, da so bili tu tudi še domači, vsakodnevni gosti — abonenti, ki jih je navzočnost tako imenitnih gospodov in gospe iz Avstrije (kar povzema iz slučajnega razgovora dveh Celjanov) zasenčila in jih spravila v zadrego ali v skrajnem primeru v položaj neobdobja. In to je pravzaprav tisto, kar ni prav. Vsekakor prav, če so kakršni koli gosti v nekem lokalno lokalno postreženi, toda nesramno, žalivo in ponižno, če je zavoljo nekakšnega lova za zaslužkom ali kakšnih posebnih predsojlov pri tem treba zapostavljati domačega človeka, njegovo narodnostno pripadnost, in mu tako v obeh tujca kazati vso brezpozornost njegovega človeškega dostojanstva!

Res je sicer, da sta ta dan stregli gostom le dve osebi in da v Celju morda primanjkuje gostinskih delavcev, vendar je res tudi to, da bi celo v takem primeru lahko našli ustrezno rešitev, da bi namreč pokazali vsaj enakopraven odnos tudi do domačih gostov. Za to pa bi bilo kajpak potrebno malce več gostinske morale, več ponosa in več zavesti, da je naš človek vreden enake pozornosti kakor katerikoli tujec.

Priprave na konferenco

Občinski sindikalni svet Zalec se že pripravlja na izvedbo svoje letne občinske konference, ki bo 27. maja. Pred konferenco bodo imeli v kmetijstvu, obrti, industriji in javnih službah predkonference, kjer bodo obravnavali vse probleme posameznih področij. Na občinski letni konferenci bodo podali skupno poročilo in smernice za nadaljnje delo iz celotnega področja sindikalne dejavnosti.

A. R.

Vaše vrstice JE TO VLJUDNOST?

Pred dnevi sem se s savinjskim avtobusom vračal iz zdravilišča v Zgornjo Savinjsko dolino. Kot vojni invalid sem imel invalidsko objavo za brezplačno vožnjo na tej progi.

V avtobusu sem kljub temu, da nisem imel rezerviranega sedišča, sedel na prazni sedež. Med vožnjo pa se je pokazalo, da ima zanj rezervacijo (za 20 dinarjev) kakih 17 let star fant, ki je zahteval, da se dvignem. Ker tega nisem takoj storil, je fant rekel neki moški, doma iz Luč, naj me vrže s sedišča, pri čemer me je nahučil, češ on ima plačano rezervacijo, jaz pa ne. Da ne bi prišlo do kakšnega večjega prepiru, sem se dvignil in stal na zdravi nogi, da je tisti fant mogel sesti. Toda kmau mi je svoje mesto odstopil starejši moški, za kar sem mu bil posebno hvaležen. Pri tem me morem razumeti, kako je mogoče, da se tisti fanti ni prav nič zmenil, da sem invalid?

F. Ermenec

NOVA TURISTIČNA POSTOJANKA

Smihel nad Mozirjem poznajo planinci kot izredno mično hribovsko vas pod Gočmi, prijazno in gostoljubno selišče, ki se je lani približalo dolini z novo avtomobilsko cesto. Cesto je zgradilo gozdno gospodarstvo za svoje namene, toda cesta poleg tega izvrstno služi vsem: Očalša je življenje pridnim in podjetnim Smihelčanom, očalša tudi dostop na Golte smučarjem in planincem, privabila pa seveda tudi lepo število »sedečih turistov«. Občina Mozirje je letošnjo pomlad predlagala PD Celje, naj odpre podružnico Mozirske kočne na zaključku te gozdne ceste in na ta način podpre prizadevanja občinskega gospodarstva za napredek turizma.

PD Celje je nalogo sprejelo, zavečajoč se svojega izročila, saj je v Gornji Savinjski dolini v 70 letih svoje zgodovine vedno opravljalo tudi turistične naloge. V nedeljo 14. maja bo novo gostišče odprto, vodil pa ga bo novi oskrbnik Mozirske kočne tov. Tone Sumecnik. Prijateljstva, ljubitelji Gornje Savinjske doline in lepega Smihela vabimo, da se te otvoritve v obilnem številu udeležijo.

NON STOP postrežba

Trgovina Tržnica v Velenju je uvedla non stop postrežbo. To je prva trgovina te vrste v Velenju, ki bo omogočila, da bodo zlasti zaposlene žene lahko kupovale prehranske artikle tudi v svojem prostem času.

Rezultati ankete o življenju žene

Komisija za družbeno aktivnost žena pri ObLO Zalec je izvedla anketo med ženami z željo, da bi vsaj deloma poiskali nekatere vzroke in ovire, ki preprečujejo naši ženi, da se v tako majhnem številu javno udeležujejo. Anketa je zajela 44 žena v Keramični industriji Ljuboje ter 87 žena, zaposlenih v Tovarni nogavic na Polzeli. Poleg teh je komisija vključila v anketo žene s področja Tabora in Brasov, toda zaradi slabega odziva na anketo ti podatki ne bi dali realnih rezultatov.

Anketa je hotela zbrati podatke ne samo o družbeno-politični dejavnosti žena, temveč tudi dobiti vpogled v vsakdanje življenje žene, v njeno družbeno življenje, skrb za otroke, stanovanjske razmere, možnosti razbremenitve, v izobrazbo in težnje po nadaljnjem šolanju.

Iz ankete je razvidno, da je težje delo naše žene v skrbi za družino. Stanovanjske razmere so deloma zadovoljive, precej družin pa še stanuje v tesnih in vlažnih stanovanjih, kar je kritičneje v Ljuboju kot na Polzeli. Mač je družin oziroma žena, ki s hranijo v obratih družbene prehrane. Značilno je to na Polzeli, kjer stane kosilo 60 oziroma 80 din, pa se le redko poslužujejo obrata družbene prehrane, kar dokazuje, da naše žene ne znajo vrednotiti svojega dela, ki ga vložijo v pripravljanje hrane.

Prav vse anketiranke si same urejajo in čistijo stanovanje, servisnih pralnic pa se prav tako poslužuje le mali odstotek žena, češ da so jim usluge predrage. Iz ankete je razvidno, da je sorazmerno precej žena, ki se družbeno udeležujejo in to v organizacijah SZDL in sindikalnih organizacijah. Zelo malo pa je včlanjenih v organizacijo ZB in ZK. Zanimiva je tudi ugotovitev, da 40 odstotkov žena sploh ničesar ne bere, ostale pa čitajo le TT, Paviljo in razne povesti, le nekaj malega se jih poslužuje strokovnih in poljudnoznanstvenih knjig.

-jak

klic, a tudi oskrbeli, primerna učna mesta. Prvi dve nalogi posvetovalnica že lepo rešuje in ima zato tudi primerne pripomočke. Glede oskrbe učnih mest pa je zavod v zagati. Doslej mu še ni uspelo urediti kataloga šol in učnih mest, da bi imel vedno pregled nad prostimi mesti in tako kandidatu ne bi več samo svetoval, temveč ga tudi dejansko napotil tja, kjer bi mesto lahko dobil. Zato pa bi bilo potrebno, da bi podjetja, obrtna, trgovska zbornica in ostali bili v neposrednem stiku z zavodom. Delo posvetovalnice in zavoda sploh, bi tako postalo boljše in družbeno še vrednejše; mladim ljudem pa bi bilo zelo pomagano.

Pomen poklicne posvetovalnice je izredno velik, posebno še za otroke, ki si težje izbirajo poklic, a tudi za družbo in proizvodnjo, ker lahko usmerja mladino v poklice, ki bodo dale kadre, katere v nadaljnjem razvoju najbolj potrebujemo. Tudi z utrjevanjem tega poslovanja stopamo v korak z ostalimi razvitimi deželami, ki posvečajo veliko pozornost psihologiji dela in poklicnemu svetovanju.

s.

Pionierska zadruza v Vicštanju

Pred kratkim so v Vicštanju ustanovili pioniersko kmetijsko zadruzo, čeprav imajo le skromno zemljišče, ki pa so ga do zadnje pediti že lepo izkoristili. Na prostoru pred šolo so zasadili šep sadovnjak, uredili vrt in prostor za opočitnim cvetjem.

Ob ljubiti šoli sedi vinogradov

je vsak dan lepše. Nekoč je bila tu napoli porušena majhna šola, danes je obnovljena s tremi učnicami, vodovodom, kinoprojektorjem, televizijem, skrajnim in lepo cesto. Živi v tesnem sosedstvu z ljudmi, z delavnim prosvetnim društvom, zato tudi lepo uspeva.

R. L.

Tvoja kri je potrebna

Pred dnevi je bilo na ObLO Zalec posvetovanje v okviru občinskega odbora RK Zalec zaradi programa dela v tednu RK, ki je od 7. do 14. maja.

V tednu RK bodo organizirali po žalski občini razne prireditve z namenom, da bi poživili aktivnost krvodajalstva in propagirali dejavnost RK. Letošnji teden RK je posvečen predvsem krvodajalski akciji. Ljudem je potrebno dokazati in jih prepričati, da dajejo kri zase in za so- ljudi.

Na posvetovanju so se tudi spoznavali, da bi se krvodajalske akcije na deželni ravni poizkusili, ker bi bile le tako uspešnejše. Poudarili so, da vlada še vedno med ljudmi mnenje, da je dajanje krvi škodljivo. Zaradi tega bodo v tednu RK priredili razna predavanja na terenu, pred-

vsem pa tudi pred vsako krvodajalsko akcijo ter tako poudarili pomen in neškodljivost krvodajalstva.

Sklenili so tudi, da bodo po vseh kolektivih imenovali referente za krvodajalstvo, katerih naloga bo predvsem, da bodo organizirali skupino prostovoljcev, ki bi bile ob vsakem času pripravljene darovati svojo kri ponesrečencem. Za kritje stroškov teh akcij pa bi naj ustanovili nek poseben sklad pri občinskem odboru RK ali pri osnovnih organizacijah RK, o čemer se bodo natančno pogovorili na delovnem posvetu v okviru tedna RK.

V tednu RK je bil v Zalcu delovni posvet vseh aktivistov RK in predstavnikov drugih organizacij, kjer so razpravljali o nadaljnjih akcijah krvodajalstva in nalogah RK.

-jak

Poklic in življenje

Eden odločilnih korakov v življenju je nedvomno izbira poklica. Mlad človek po končani obvezni osnovni šoli stoji na razpotju, ko se mora odločiti za nadaljnjo življenjsko pot. Življenje je danes silno pestro in nešteto je poti, ki si jih lahko izbirajo, vendar je potrebno poiskati pravo. Večkrat otrokove želje niso v skladu z njegovimi telesnimi ali intelektualnimi zmogljivostmi. Zgoditi se n. pr. lahko, da se je mladenič odločil za poklic, kjer mora na delovišču vedno stati; ni pa upošteval, da ima hudo ploske noge. Ta ne bo vzdržal: bolečine v nogah mu bodo zagrenile poklic, da bo nazadnje ogorčen nad vsemi, ki so mu omogočili opravljanje takega poklica. Nekoga morda spet starši prisilijo, da si mora izbrati poklic, ki ga je morda opravljal že oče ali stric, ker je pač šolanje cenejše. Toda v poklicu bo nazadnje le on sam, za-

to mora delo odgovarjati njegovim sposobnostim. Vsem, ki se ne morejo odločiti, skuša pomagati poklicna svetovalnica, ki deluje v Celju.

Pravkar je potekel mesec april, ki ga posvečajo usmerjanju mladine v poklice. Po vseh osnovnih šolah so izvajali ankete, s katerimi so zabeležili želje, ki jih imajo učenci. Stevilna so bila tudi predavanja, ki so jih po vseh šolah izvajali prosvetni delavci, v večjih središčih pa je predaval prof. Albin Podjavoršek, ki ima nedvomno za razvoj prizadevanja za usmerjanje mladine v poklice obilo zaslug. Za delo na tem področju je že drugič prejel Kidričevo nagrado. Zavod za zaposlovanje delavcev se tudi, da bi poklicna posvetovalnica dejansko lahko delovala.

Poglavitne naloge posvetovalnice naj bi bile v tem, da bi mladino usmerjali v poklic, ji svetovali po-

Portreti in pokrajine

Od 14. do 21. maja bo v mali unijonski dvorani v Celju razstavljal svoja olja celjski slikar Milan Lorenčak. Otvoritev razstave bo v nedeljo 14. maja ob desetih dopoldne.

NA VIRŠTANJU

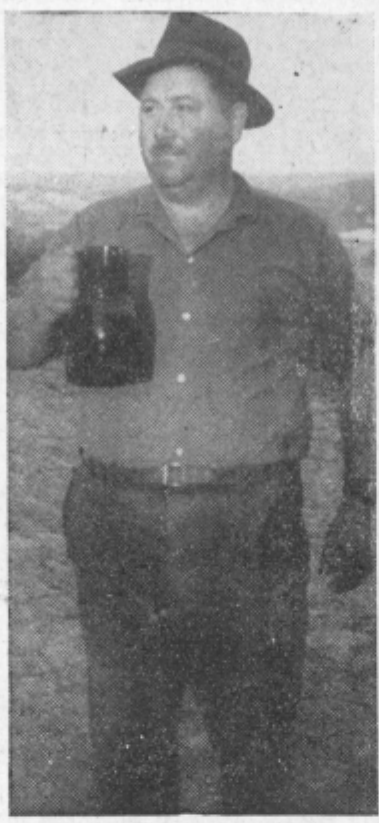
Pomlad je povsod lepa, na Virštanjju, ki se z dolgiimi vrstami vinogradov nasmilja soncu, pa je še posebej lepa. Komaj dograjena cesta se v rahlih serpentinah dvigne in zdrsi po planoti proti Kozjanskemu tik ob rebreh, ki so prepredene z vinsko trto in poslikanje s cvetočimi sadovnjaki. Vmes kipi zelene kopice bukovja, ki se je zakoreninilo ob globelih ter se močneje raztegnilo po pobočjih proti Logu. Vse je nasmevano, tudi ljudje, ki jim letošnja pomlad obeta obilo.

»Letos pa letos!« se je nasmehnil obratovodja Virštanskega obrata šmarskega kmetijskega gospodarstva Abin Jug, ko se je s policem v roki oziral naokoli. »Take letine pa še ne! Če bo to vse ostalo, potem pa bo paradiž! Poglejte samo: še nikoli nisem videl: po štirideset do šestdeset grozdov se nakazuje na sadiki, lani jih je bilo komaj po pet! Naš tokajec, osem let je star, še nikoli ni toliko obeta! Samo da bi mrza ne bilo in pa točel! Pa sadje! Vse cvete! Tudi tiste jablane,

ki so lani obrodile.« O, da bi mrza ne bilo! Tega se vsi bojimo! Nena- vadno prijetna je letošnja pomlad, a še vedno nevarna! Upajmo, da ne bo hudega. Nekako tako zamišljeni smo vstopili skozi obokana vrata in pri mizi navezali pogovor na pomladno razpoloženje na obratu, na njihove želje in načrte.

»Mi se ukvarjamo prvenstveno samo z vinogradništvom in živinorejo. Seveda, načrti za obnovo virštanskih vinogradov so že pripravljene. Privatni vinogradi so povečini iztrošeni in jih bo potrebno temeljito obnoviti. Predvidevamo, da bi uredili v prihodnjih letih 250 hektarsko vinogradniško območje, ki bi zajemalo Virštanj in del Imenske gorice. Dokler pa to ne bo narejeno, še tudi večja zbirna vinska klet ne bo stala, čeprav so že pred leti govorili, da jo bodo gradili v Imenem. Jaz vsaj menim, da moramo najprej pripraviti vinograde. Prazna klet nam ne bi dosti koristila.« se je nasmehnil. »Gremo pa naprej! Desetletja sem že tu in vidim, koliko se je spremenilo. Nekoč blato do pasu, petrolejke; danes pa cesta, elektrika, obnovljena šola, že nekaj sodobnih vinogradov; ni mogoče primerjati.« Vzdihnil je, kot bi ponovno občutil nekdanje težave. »Veste, prej bomo verjetno zgradili živinski hlev pri Imenski železniški postaji za 400 glav živine, ker bomo z izsušitvijo Imenskega polja pridobili velike površine za proizvodnjo krme. Pravkar smo uspeli odkupiti in arondirati že okrog 50 hektarov površin, tako da imamo že

180 ha travniških kompleksov. Ob- sotelska vodna skupnost že počaga odtočne cevi; saj ste jih menda vi- deli! Kupčki se kar rdečijo po do- lini; tisto so cevile! Nenaodoma je dvignil kozareček in trknili smo v mislih, da bi se načrti hitro uresni- čevali. Letošnja pomlad obilo obe- ta, prizadevanje vseh in delo, kot ga predvidevajo, pa obeta prav go- lovo bogate jeseni za prihodnja le- ta. »Na zdravje, sončni Virštanj!«

Lepotica

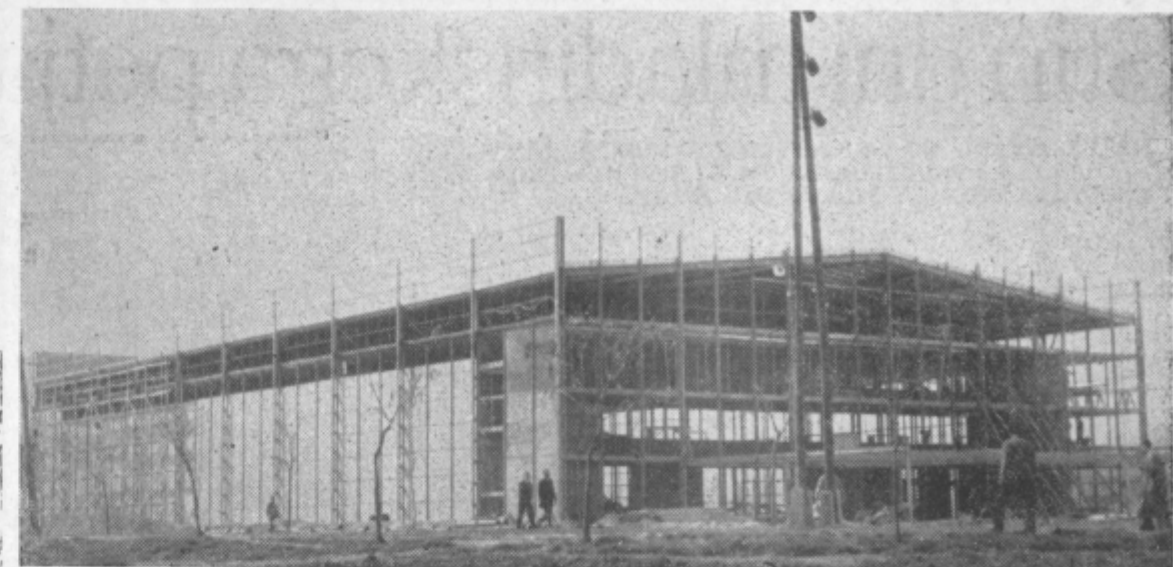
Cuden je ta svet! Kako radi ob- čudujemo ljubkost, milino in lepoto! Toda kaj je lepo, včasih ne vemo. Star pregovor pravi, da imajo vsa- ke oči svojega slikarja! Neizpod- bitna resnica!

Umetnost! Lepota vsekakor! Toda koliko predpostavk je pred »izmiš- Futur-, kub-, simbol-, impresion- itd. Filozofija umetnosti in ognjeviti dvoboji umetnostnih kritikos!

Pa še druga lepota! Tu niso ravo- no umetnostni kritiki potrebni! Kri- tik so razplamtele oči mladeničev ukresane iskre v jekleno svojih obeh petdesetletnikov, živahnega hoja se- demnajstletnikov s trenutno prož- nostjo mladca in prezirljivo črta ob ustnici štiridesetletnice, zaničljivo posmeh v obeh sočoveljstvih. Da, le- pa je mladenka z vitko postavo, s kokešno valujočo hojo, z navihanim noskom, s skrivnostnim nasmehom in tako dalje.

In lepota na sliki! Mar ni lepa? Pa še kako? Poprašaj samo mla- dega bikca? Zanj je prav gotovo ena najlepših mladen: urejena, ugleja- na, našminkana, nakodrana po naj- novejši modi, skratka princeza!

Pa verjemite, res je lepa! Tudi ta- ko lepoto radi gledamo v njenem okolju! Toda zavidamo ji ne! Ne, da ne?

Kmetijski sejem v Novem Sadu

Tudi letos je za novosadski se- jem kmetijstva veliko zanimanje. Zlasti še, ker ce je z graditvijo novega paviljona na sejmskem prostoru razstava razširila seveda tudi na razstavljanje prehran- benih predmetov. Veliko zani-

manje med kmetovalci in pred- stavniki posameznih zadrug vlada tudi za nekatere nove tipe kmetij- skih strojev, ki jih naše tovarne letos prvič razstavljajo.

Sodijo, da bodo letos kmetijske

zadruge omogočile članom, da si bodo lahko ogledali novosadski kmetijski sejem.

Na sliki: Novi paviljon v Novem Sadu med gradnjo, kjer razstav- lja jo prehranbene proizvode.

NOVA PEKARNA

V Sentjurju so se končno odločili, da bodo v občinskem središču zgra- dili sodobno pekarno, ki bo lahko krila potrebe tudi ostalih krajev v občini. Pekarno bodo postavili v središču Sentjurja. Razen tega so v Sentjurju razpravljali tudi o potre- bi ureditve nove telefonske centrale in namestitvev teleprinterja.

IZ SENTJURJA

NAS RAZGOVOR

Dom na Resevni

Pred dnevi je bilo v Sentjurju po- svetovanje, ki ga je pripravil občin- ski odbor Zveze borcev. Na posve- tovanju so se domenili, da bo po- trebno do 20. julija, ko bo osrednja proslava dneva vstaje, v Resevni dograditi Partizanski dom. Istočas- no so tudi sprejeli posebne zadol- žitve za prostovoljno delo. Tako bo šolska mladina znesla potrebno opeko, člani posameznih kolektivov iz šentjurske občine pa so se tudi zavezali, da bodo sodelovali pri iz- gradnji doma. Dom bo imel 40 le- žišč.

Partizanski dom na Resevni bo pomemben spomenik, saj je ta kraj znan iz zgodovine I. Celjske čete, ki se je tod dalj časa zadrževala. Ra- zen tega pa je Resevna ves čas na- rodnoosvobodilne borbe bila varno zatočišče mnogim partizanom in po- litičnim voditeljem.

Kvaliteta z najmanjšimi stroški

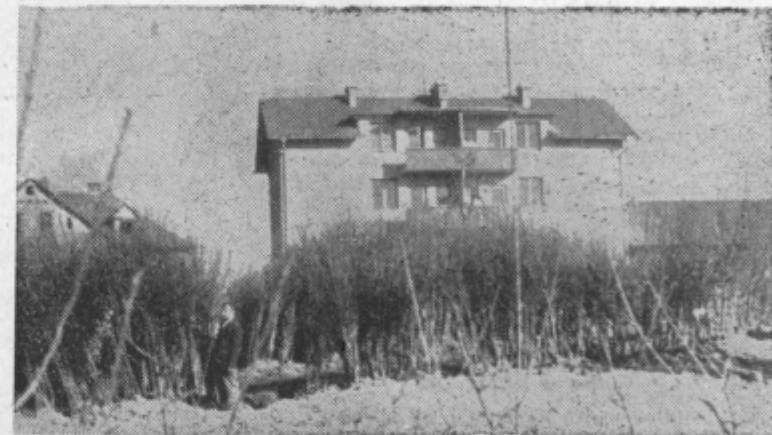
Z inženirjem Vidom Korberjem, direktorjem drevesnice v Mirošanu sva se srečala pred združenim do- mom v Petrovčah. Beseda da besedo in tako sva se pomenila o ne- katerih nalogah in uspehih akcije za prenovitev naših sadovnjakov, ozi- roma za prehod na intenzivno go- jitev sadja v naših krajih, kjer sicer za to panogo kmetijstva obstajajo vsi pogoji. Takoje približno je de- jal:

— Glede obnavljanja sadjarstva smo res šele na začetku, saj smo začeli nekoliko prepozno z intenzi- vnim delom na tem področju. Menim pa, da nasploh še ničesar nismo za- mudili. Sodobno sadjarstvo namreč s- loni na modernih izkušnjah dela v plantažnih nasadih. To pa je seveda tudi edina pot, da pridobimo nazaj s'loves našemu sadjarstvu, ki so ga v nekaterih bratskih republikah že prehiteli.

Spodbudne pa so ugotovitve o prodaji sadik in velikih zasnovah kmetijskih zadrug za urejanje plantažnih nasadov v naslednjih le- tih. Tako smo lani prodali kar pre- ko 20 tisoč sadik, največ seveda jablan. Ta številka se bo v nasled- njih letih bistveno povečala.

Razen rednega poslovanja — to je vzgoje in prodaje sadik — pa se je naša gospodarska organizacija usmerila tudi na urejanje novih sadnih nasadov, ki jih bomo sku- šali urediti po najspodobnejših meto- dah in tako, da bo delo strojev v nasadih kar najekonomičneje in s tem tudi seveda ceneje. Kajti cena sadju je v novih ekonomskih pogo- jih poslovanja kmetijskih organizacij bistvena, znižanje proizvodnih stroškov pa praktično prva naloga. Razumljivo je tudi, da pri teh na- črtih ne smemo pozabiti na kvalite- to sadja. S tega stališča se mi zdi zelo umestno, da imamo v okraju močno drevesnico, ki bo pozneje na lastnih izkušnjah in s strokovnimi kadri lahko tudi praktično pomaga- la kmetijskim zadrugam pri zasno- vi, toda to ni najvažnejše — bolj važno je, pri gradnji in začetnih te- žavah pri gojitvenih ukrepih v ve- likih sadnih plantažah.

Druga važna naloga, pri tem smo že zabeležili znatne uspehe, je ne- posredna gospodarska pomoč neka- terim krajem, kjer zaradi hribovite- ga ozemlja ali drugih pogojev osta- le panoge kmetijstva za intenzivno proizvodnjo niso interesantne. Tu menim zlasti razvoj plantažnega sadjarstva v nerazvitih predelih, kjer je to nujnost in pravilna oblika pomoči nerazvitim krajem. Veseli me tudi splošna ugotovitev, ki sloni na izkušnjah kmetovalcev, da je res možen napredek v sadjarstvu samo s pravilno urejenimi in z ustreznimi sadikami zasajenimi — plantažnimi nasadi.

Upravno poslojpe drevesnice Mirošan, ki bo imela v naslednjem ob- dobjju odločilno vlogo za nadaljnji razvoj sadjarstva na območju celj- skega okraja. V ospredju sadike, ki čakajo, da jih odpeljejo v nove plantažne nasade.

UDAREC DIVJEMU LOVU

Kljub vsem številnim ukrepom za za- tiranje divjega lova, se v zadnjih letih spet povečuje število divjih lovcov. To povečanje lahko pripisemo milemu ka- znovanju, saj so lovci običajno obsojeni le za nedovoljeno nošenje orožja, in pa precej dolgim postopkom pred sodiščem. Do izreka kazni je precej dolga pot, in tako tudi kaznovanje izgubi precej na svojem učinku. Občutnejše kazni izreče sodišče le takrat, če kdo zaloti divjega lovca pri dejanju. Kako težko je to, ve le tisti, ki je pri zatiranju divjega lova sodeloval. Včasih traja tudi leta in le slučaj običajno prižene divjega lovca pred lovcovo oko.

Ne samo, da divji lov povzroča lov- skim družinam veliko gospodarsko ško- do, pojavljajo se tudi primeri, da je pri preganjanju divjega lova ogrožen tudi človek. Zanimiv, pa tudi nevaren primer se je pred kratkim zgodil dve uri hoda iz Colja, ko je eden izmed skupine treh divjih lovcov na begu streljal na milič- nika. Komu pa se je divji lovec le mo- ral vdati, ko se je obroč popolnoma stis- nil okoli njega in ko ni bilo več druge- ga izhoda. Ta primer, ki verjetno ni popolnoma osamljen, pa kaže tudi na skrajno predrznost teh ljudi.

Naj omenim še drug primer! Pri delu na polju je člana lovsko družine zmotil strel v njegovi neposredni bližini. Na- ptil se je pogledat, kdo bi streljal. Opazil je zadeto srno. Tisti trenutek pa so se iz gozda pojavili trije maskirani divji lovci, od katerih je eden naperil puško nanj in mu zagrozil: »Če ti je življenje drago — niti koraka več na- prej!« Ostala dva sta hitro zavlekla še nekajsto srno v gozd, jo tam pokon- čala in iztrebila. Kakor hitro so se div- ji lovci umaknili v gozd, je lovec ta- koj stopil domov po puško in stekel za njimi, vendar je bilo že prepozno.

Lovska družina Vojnik je pred štirimi leti izvršila skupaj z organi ljudske

milice večjo akcijo. Kljub temu, da ta akcija ni dala posebnih rezultatov, je v tem lovišču vse do preteklega leta divji lov pojenjal. Zdaj pa izgleda, da je divji lov zalutal devet kosov izgubljen- snjad. Koliko divjadi pa je izginito, prav verjetno še enkrat toliko.

Največkrat so lovskim družinam divji lovci znani, vendar ne morejo ukrepati, ker nimajo dokazov za tako početje. Lovišče, ki se približno razteza v tri- kotniku Vojnik-Frankolovo-Vitanje, je na svoji severni meji najbolj oddaljeno od sedeža lovskih družin Vojnik in Vi- tanje in tudi najbolj ogroženo. Meja obeh družin teče na severni strani med dvema precej visokima in strmima grebenoma. Kislice in Stenice. Med obema grebenoma se odprta in travnata dolina dviga v terasah do svoje najvišje točke ter se konča v bogatem mešanem ses- toju, ki se na vitanjsko stran polagoma spreminja v dobro zaraščeno poseke. Medtem, ko je v frankolovskem pre- delu lovišča najlepša snrad, je vitanjski predel bogat z gamsi. Oblikovitost in raznolikost terena je izredno lepa, ven- dar takšna, da lovec zelo težko pride neopažen v lovišče. Tu je bilo že od nekdaj leglo divjega lova. Kljub temu, da smo divje lovce dobro poznali, pa smo jih po osvoboditvi uspeli zalotiti samo enega pri delu. V temni noči, so divji lovci do kravega preteplili lovsko- ga čuvaja. Vsi smo jih poznali in vsi smo vedeli, da je takšno stanje nevdzr- no. Strelci so padali, padala je divja- jad, vedno pa so manjkali dokazi. To stanje je trajalo vse do nedavnega, ko je lovška družina odločno sklenila, da divjemu lovu napravi konec.

V neki noči v mesecu marcu so brzeli avtomobili po glavnih cestah, ki obro- bljajo lovišče. Iz avtomobilov so na vseh

kraji lovišča izstopali oboroženi lovci, člani lovskih družin Vojnik, Vitanje, Konjice, Dobrna in Skofja vas ter se skupaj z organi LM, opremljenimi z naj- modernejšimi tehničnimi pripomočki in psi stezoslodi razdelili na četvorke, ki so začele hitro in tiho stopati navkreber. Prepovedana je bila uporaba luči in javnih poti, izogniti pa se je bilo treba tudi srečanju z ljudmi. Cilj in naloge vseh so bile skupne — neopazno se pri- bližati v bližino zaslekov Lipe in Lin- deka in ob določen uri blokirati kme- tije v obeh zaslekih.

Vseposvodi je vladala popolna tišina, sa- mo neke visoko je lajal pes. Povsod je vladal popoln mir, le tu in tam je bilo mogoče v prebujajočem jutru skozi dalj- nogled opaziti skrbno zakrite lovec, ki so že bili v bližini kmetij. Točno ob dolo- čenem času, pa se je vseposvodi začela akcija.

Trkanje na vrata, običajen jutranji pozdrav ter predložitev listin, potrebnih za izvršitev preiskave. Sedaj se je pra- vo delo šele začelo. Temeljiti pregledi vseh prostorov, vseh kotov, podstresji, napuščev, brskanje po senu in slami, prekopavanje gnojšč, pregled tal in še in še. Ničesar ni uslo skrbnim očem. Nič niso pomagale trditve, dišče mo zastoj. V začetku res ni bilo uspehov, kmalu pa so zveze, ki so brezhibno sodelovale, sporočile: »Našli smo prvi dve puški, čez nekaj časa že trije in tako naprej. Tudi v gozd je bilo treba po skriti

orožje. Precej se je tega nabralo. Ni manjkalo odličnih nemških snajperjev, predelanih pištol za rakete v puške, ka- rabink, dvocevov in enocevov vse do vo- dovodne pocinkane cevi predelane v pu- sko. Ravno tako pa tudi ni manjkalo srnjakovih rogov, pastí, nabojev in raz- streliva.

Visoko je že stalo sonce in še vedno je v visokih strmih Stenicah lajal pes, ko je bilo prvo dejanje končano. Zgle- dno sodelovanje lovcov in organov LM je rodilo sadove.

Mladega in dobrega lovca, ki je bil poprej že dve leti član našega mla- dinskoga aktivna, smo zadolžili za ta ogrožen predel. Njegovi redni obiski v tem predelu lovišča, dajanje dvomljivih lovskih izjav, ki niso nič kazale na pra- vega lovca ter še nekaj skrajno prevd- nih ukrepov in že se mu je približal mlad divji lovec.

»Ali bi bilo mogoče dobiti takole ne- kaj nabojev?« ga je vprašal. »Nič la- zega kot to, samo popolnoma tiho, za- deva mora ostati med nama. Če se izve, me bodo izključili iz lovsko družine, nu je dejal naš lovec.

Cez nekaj dni je divji lovec prejel prve naboj. Kmalu so prišle še druge zahteve in tudi tem je ugodil. Počasi, počasi se je znanstvo v krogu divjih lovcov širilo. Začeli so ga vabiti na div- je love in pred njegovimi očmi preiz-

kušali orožje pri belem dnevu. Oskrbel je popravilo neregistrirane puške. Vse te podatke je skrbno zbiral lovski družina.

Zadnjih nekaj dni se je tovarstvo res nekaj ohladilo, vendar prepozno. Tudi namenoma privezan pes v strmih robih Stenice, ki naj bi s svojim lajanjem pravočasno opozoril na prihod neza- željenih gostov, ni pomagal. Tudi naj-

bolj okorelemu divjemu lovcu ni njegovo zanikanje nič pomagalo, ko mu je naš mladi lovec dejal: »Ali naj ti pokažem, kje imaš skrito puško in peljem na sto- jšče, odkoder si streljal na gama? Ni- ma smisla, da tajiš! Tvojo puško smo popravili v lovski družini in jo tudi fo- tografirali.« Klobčič se je začel odvijati v drugo dejanje, ki ga bo zaključilo so- dišče.

Zaplenjene puške in trofeje divjih lovcov

NA PRAGU MLADINSKEGA PEVSKEGA FESTIVALA V CELJU

Štiri dni mladinskega petja

NA FESTIVALU BO NASTOPILO NAD 3.500 MLADIH PEVCEV — V CELJE BO PRIŠLO OKOLI 300 GLASBENIH PEDAGOGOV RAZSTAVA NOT ZA MLADINSKE ZBORE

Še teden dni in celjsko mesto bo znova sprejelo mlade pevce ne samo iz Slovenije in vseh republik

glasbenih šol. Zadnji dan, 23. maja, pa se bodo na odru velike dvorane Narodnega doma zvrstili najboljši

Cestitka in šopek nageljnov za uspešni nastop. Posnetek z letošnje okrajne revije v Rogaški Slatini, kjer domači pionirji čestitajo dirigentu mladinskega zbora iz Soštanja Pavlu Bukovcu.

naše države, temveč tudi slovenska zbora iz zamejstva. V štirih dnevih zanimivega in kvalitetnega sporeda bo nastopilo okoli štirideset zborov z nad tri tisoč pet sto pevci. Medtem ko bo prvi dan, to je 20. maja, nastopilo štirinajst najboljših slovenskih mladinskih zborov A skupine, bosta drugi dan nastopa najboljših slovenskih ženskih, moških in mešanih mladinskih zborov izpopolnila še zbora s Koroške onstran meje ter s Tržaškega. Ta dan pa se bodo člani vseh zborov zbrali še pri spomeniku NOB na Slandrovem trgu ter zapeeli v počastitev dvajsetletnice vstaje jugoslovanskega naroda.

Tretji dan festivala prireditelji se bodo predstavili pevske zbori zbori iz vseh republik. Njim se bodo pridružili še zbori narodnih manjšin pri nas.

V Celje pa ne bodo prihajali samo mladi pevci, temveč tudi njihovi učitelji in dirigenti, glasbeni pedagogi. Enaindvajsetega in dvaindvajsetega maja bo namreč v mestu ob Savinji tudi posvetovanje glasbenih pedagogov. Računajo, da se jih bo zbralo več kot tri sto. Prišli bodo iz vseh koncev in krajev naše domovine; večje število prijav pa je festivalski odbor sprejel tudi iz inozemstva, kot Anglije, Francije, Nizozemske, Poljske, Avstrije itd. Glavna tema posvetovanja bo — sodbna glasbena vzgoja mladine.

Setega maja bo namreč v mestu ob Savinji tudi posvetovanje glasbenih pedagogov. Računajo, da se jih bo zbralo več kot tri sto. Prišli bodo iz vseh koncev in krajev naše domovine; večje število prijav pa je festivalski odbor sprejel tudi iz inozemstva, kot Anglije, Francije, Nizozemske, Poljske, Avstrije itd. Glavna tema posvetovanja bo — sodbna glasbena vzgoja mladine.

Festivalaške prireditve bo izpopolnila še razstava literature mladinskega petja. Kakor lanska, tako bo tudi letošnja odprta v prostorih Mestnega muzeja. Na njej bodo sodelovale vse založbe iz naše države.

To je okvirni program prireditev. Odbor prizadevnih ljudi pa ima polne roke dela tudi z ostalimi organizacijskimi problemi. Veliko skrbi je seveda okoliščine, prehrane, prevoza in podobno. Spet se bodo otroci razkropili po dijaških domovih; mnogim pa pripravljajo lep sprejem tudi po zasebnih domovih. Prijateljska odličja so še živa.

Lani je Celje lepo sprejelo mlade pevce in goste. Upajmo in želimo, da bo tudi letos tako. Prisrčnemu sprejemu in pozdravu tisočev gostov pa naj se pridruži tudi lepo okraseno mesto. Ne samo zastave po glavnih ulicah, tudi izložbena okna naših trgovin, lokali vseh vrst naj bodo okrašeni tako, da bodo mladi ljudje čutili, da so prišli med gostoljubne in prijazne ljudi. M. B.

Okrajna revija

V okviru III. kulturno prosvetnega festivala šentjurske občine, posvečenega praznovanju 20. obletnice vstaje, bo v nedeljo popoldne v Sentiurju okrajna revija odraslih moških, ženskih in mešanih pevskih zborov. Sodelovali bodo pevski zbori Svobod in prosvetnih društev iz Celja, Braslovca, Topošice, Zabukovca in Stor. Najboljši zbori bodo nastopili na republiški reviji, ki bo 18. junija v Mariboru.

Rihard II. na celjskem odru

Shakespearova dela so za slehernega gledališča dokaj drzen in tvegan korak. Celjani v tem niso začetniki imajo že določene izkušnje, ki so jim bile tudi tokrat v oporo. Odločili so se za malo znano dramo, ki sodi v ciklus Shakespearovih kraljevskih tragedij, za pretresljivo žalostno o tokrat prej prikazano na slovenskem odru in ki jo je odlično prevedel Matej Bor.

Drama sodi v vrsto velikih zgodovinskih tragedij, kakršne so Henrik IV., Henrik V., Rihard III., ki jih je uprizorila že ljubljanska Drama in drugih, ki jih še ne poznamo. V vseh je opisana življenjska pot in hkrati v večini tudi življenjska tragedija porajajočih se in pripadajočih angleških vladarjev. Tragičnost v njihovem obstoju in vladanju začne v njih samih, v njihovih slabostih, krutostih ter nenehnem boju za oblast in slavo. Vrh krutosti in brezobzirnosti je vsekakor dosegel zločinski Rihard III., medtem ko sta oba Henrika, zlasti pa Henrik V., bila vsaj v Shakespearovih očeh bolj ali manj idealna in dobra vladarja.

Tudi dramo o Rihardu II. je Shakespear pozlel po Holinschedovi kroniki. Značilnost dela je v njegovem uporniškem duhu, saj je drama nekak uporni klic ob zaroti grofa Essex, Shakespearovega prijatelja zoper kraljico Elizabeto. Na predvečer upora so jo igrali na Elizabetinem dvoru, kljub temu, da so cesarici cenzorji že pri prejšnjih uprizoritvah videli v delu marsikaj zarotniškega, saj so čitali prizor, ko vzame Bolingbroke, poznejši Henrik IV., krono Rihardu II. Zdaj nas loči od teh dogodkov več stoletij. Kljub temu pa je delo še vedno aktualno, dovolj živo in umetniško dovolj vredno za uprizoritev.

V Rihardu II. je osnovni konflikt v nasprotju dveh vladarjev in dveh človekov: tiranskega, zaleteliga in vsem spletkam dojemljivega Riharda II. — vladarja po »volji božje« in njegovega bratranca Henryja Bolingbroka, poznejšega kralja Henrika IV. in ljubljena ljudstva. Kljub spletkam, nedolžnim žrtvam

in preganjanju, uspe Henryju zbrati vojsko upornikov ter premagati razsipnega okrutnega in hkrati človeka slabiča, ki je svoje vladarstvo manifestiral predvsem v brezcilnih in že tradicionalnih bojih z Irco in podobnimi brezplodnimi dejanji. Premaga ga je sposobnejši, spretniji in bolj priljubljeni Henrik IV. In angleški prestol je imel spet novega vladarja. Uprizoritev Riharda II. sodi med najboljše, ne samo letošnje, temveč najboljše uprizoritve celjskega gledališča sploh. Režiser Branko Gombač je vložil v delo veliko dobre volje, znanja in režiserske spretnosti. To se mu je bogato obrestovalo. Celotni igralski ansambl, ki ni majhen, saj sodelujejo tudi »izposojeni« igralci Delavskega odra, je stilno enoten in ubran v mogočno igralsko celoto. Temu se spretno prilagaja

scena Sveta Jovanovića in glashena spremljiva Marjana Vodopivca. Težko je reči, kdo med igranci izstopa, kajti sleherni je do kraja izoblikovan in nepogrešljiv člen verige, ki je ni moč razdirati in deliti v vrstni in kvaliteto. Kljub temu pa ne bo škodovalo posebej omeniti lik Henrika IV., ki ga je upodobil Sandi Krošelj ter Janeza Eržena kot kralja Riharda II. in Zlatka Sugmana kot Edmunda, vojvodo Yorškega. Med ženskami izstopa Vera Perova kot kraljica, žena kralja Riharda, sicer so pa tudi ostale igralko v večjih in manjših vlogah bile do kraja dosledne svojemu umetniškemu izrazu. Celjsko gledališče je torej z Rihardom II. doseglo neopredeljen uspeh, občinstvo je trud in prizadevanje ansambla razumelo in ga tudi dostojno nagradilo. I. B.

Nagrajenci celjskega gledališča

Na predlog žirije je Republiški odbor združenja dramskih umetnikov Slovenije ob svoji letošnji podelitvi nagrad ZDUS-a podelil naslednje nagrade celjskim umetnikom:

Branku Gombaču za režijo Shakespearovega »Riharda II.« — diplomu in denarno nagrado v znesku 70.000 dinarjev.

Janezu Erženu za vlogo Riharda v istoimenski historiji — diplomu in denarno nagrado v znesku 50.000 dinarjev.

Sandiju Krošlu za vlogo Henrika v »Rihardu II.« — diplomu in denarno nagrado v znesku 50.000 dinarjev.

Mariji Gorišcevi za vlogo Marije v Kalilnikovi drami »Ozka spranja za sonce« — diplomu in nagrado v znesku 40.000 dinarjev za stransko vlogo.

V intervjuju z nagrajenci smo povzeli naslednje:

Branko Gombač: To, da je prišlo v Celje kar troje nagrad za

eno samo delo, ni uspeh le 3 ljudi. Zahvala gre celotnemu kolektivu. Iskren odnos do hiše, požrtvovalno delo in ljubezen umetniškega in tehničnega ansambla je pripomogel k temu uspehu. To je vsakomur garancija za naprej. V kvaliteti se skušamo približati zahtevam in kvaliteten dosežek celotne slovenske gledališke kulture. Pravili so nam, da smo se z Rihardom lotili pretežkega dela, da naj ostanemo »krotki«. Toda mi smo mladi, polni življenja in načrtov, ki jih bomo v bodoče še z večjo ljubeznijo in voljo uresničevali v dobro umetniškem razvoju naše hiše, Celja in naše publike, ki nas tako verno in zvesto podpira.

Janez Eržen: Sploh nisem pričakoval kakšne nagrade. (Skromen kot vedno! Op. pis.) Končno sta se dve gledališči (Maribor, Trst), ki bi prišli v poštev pri podelitvi nagrad ZDUS-a. Vesel pa sem, da so v Celju ostale kar 4 nagrade!

Sandi Krošl: Presenečen. Prijetno presenečen. Moralno in materialno. Skratka zelo vesel.

Marija Gorišceva: Želim, da bi se mi to pripetilo še večkrat! Želim, da bi se to zgodilo še mnogim mojim tovarišem, kar po svojem delu pač vsi zaslužijo.

Okrajna dramska revija

V soboto in nedeljo je bila v Grižah okrajna dramska revija, ki jo je priredil Okrajni svet Svobod in prosvetnih društev in ki so ji poleg domačih gostov prisostvovali tudi gosti iz Maribora.

Na sporedu je bilo šest predstav: Mire Pucove »Svet brez sovraštva«, Remca »Mrtvi kurent«, Mihalkova »Sest mušketirjev«, Kislingerjev »Izlet«, Firnerjevo »Kukavičje jajce« ter Deržičev »Tripče de Utočje«.

Po mnenju republiške žirije, ki je ocenjevala predstave za republiško revijo, ki bo na Jesenicah, je najbolj uspešna predstava Sestera mušketirjev v režiji Cveta Vernika, sicer pa je med posameznimi igranci in igralkami dosegla največji uspeh Cervinkova v vlogi Betine matere, ki ji je občinstvo ploskalo na odprti sceni. V ostalih predstavah so bili uspešni še Frecečeva v vlogi Sveteke (Svet brez sovraštva), Lojze Mavrič kot kurent, Stane Turk kot Knezov Ivček, Bine in Tine v Izletu ter Hinko Dermol kot Tripče.

Okrajna dramska revija je kljub temu, da so v posameznih predstavah nastopali igralci, ki so se znašli privikar na odrskih deskah, lepo uspešna, pokazala soliden repertoar in navdušila mnogoštevilno občinstvo, saj takega obiska v Grižah ne pomnijo. V tem smislu gre za sluzga tudi DPD Svobodi Griže, ki je revijo odlično organizacijsko izvedla.

Prijavite udeležbo

Prireditve mladinskega pevskega festivala, zlasti pa še dvodnevno posvetovanje glasbenih pedagogov bo privabilo v celjsko mesto na stotine glasbenih strokovnjakov. Da bi mogli festivalski odbor vsem pevodvornim in glasbenim pedagogom zagotoviti vstopnice za nastope, nadalje prenočišča in podobno, prosimo vse, ki se nameravajo udeležiti teh prireditev, da prijavijo udeležbo festivalnemu odboru najpozneje do 15. maja.

Pišite na naslov: Mladinski pevski festival v Celju, Celje, Gregorčičeva ulica 6.

S polje študijske knjižnice

- Adler L.: How Life Began. New York, 1959. S. 20716.
- Brown C. S.: The Reader's Companion to World Literature. New York 1958. S. 20747.
- Cvetko D.: Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem. I-III. Ljubljana 1958-1960. S. 18564.
- Diderot D.: O religiji. Sarajevo 1958. S. 20619.
- Eucken W.: Grundsätze der Wirtschaftspolitik. Hamburg 1959. S. 17745/81.
- Grosser M.: The Painter's Eye. New York 1959. S. 20717.
- Hocke G. R.: Manierismus. I-II. Hamburg 1957-1959. S. 17745/50-51, 52-83.
- Kardelj E.: Socializem in vojna. Ljubljana 1960. S. 20726.
- Lučić J.: O pomorstvu Dubrovačke republike u XVIII. stoljeću. Dubrovnik 1959. S. 14551/2.
- Morison S. E.: Christopher Columbus. Mariner. New York 1956. S. 20712.
- Plehanov G. V.: Osnovni problemi marksizma. Ljubljana 1954. S. 20528.
- Podjavoršek A.: Poklicno usmerjanje v reformiranih šol. Ljubljana 1960. S. 20749.
- Schreyer K.: Praktična građevinska statika. I-II. Beograd 1958-1960. S. 19156.
- Srdar S.: Morsko bogatstvo Jadrana i njegovo iskorišćivanje. Zagreb 1960. S. 14582/4.
- Knjižnica je odprta vsak delavnik od 8. do 18. ure, ob sobotah pa samo od 8. do 15. ure.

ZVEZNI FESTIVAL tamburaške glasbe

Osišek, že nad sto let zibelka in center tamburaške glasbe, je v dneh od 23. do 25. aprila 1961 prisrčno sprejel enajst najboljših tamburaških orkestror iz vse države, med njimi tudi predstavnik Slovenije orkester ZPD »France Prešeren« iz Celja. V imenu Zveze Svobod in prosvetnih društev sta na festival spremljala orkester prof. Josipa Bajde iz Celja in Jože Brun iz Ljubljane.

V Osijeku je bil namreč I. jugoslovanski festival tamburaške glasbe, posvečen počastitvi 20-letnice ljudske vstaje in 16-letnice osvoboditve Osijskega. Prvi dan festivala so popoldne v Domu kulture nastopili najmlajši, zvečer pa v prekrasni dvorani Doma JLA republiški reprezentanti. Drugi dan je bil posvečen ogledu mesta in njegovih znamenitosti, zvečer pa je bil v Narodnem gledališču slavnostni koncert, na katerem sta združena tamburaška or-

kestra Radia Novi Sad in STD »Pajo Kolarik« iz Osijskega, mešani pevski zbor HPD »Lipa« iz Osijskega, združen z osiješkim opernim zborom ter opernimi solisti (Novi Sad in Osije) lepo izvedli najnovejša koncertna dela tamburaške literature. Slišali smo kantato »Fruška gora« za bariton solo, mešani zbor in veliki tamburaški orkester, »Koncert v a-molu« za bas solo in orkester in svečano uverturo »Republika« skladatelja dr. Josipa Andrića, narodno kantato »Sokadija« za sopran solo, mešani zbor in orkester skladatelja Julija Njikoša, B. Krnicovo »Partizanko« za tenor solo in orkester ter R. Rajterjevo poemo »Do pobjede«. Vsebinska teh kompozicij znatne umetniške vrednosti je bogata tematika iz narodnoosvobodilne vojne in ljudske revolucije.

Pri vseh nastopih in orkestrih je bila najobčutljivejša točka izvajanje tihih mest. Pravi pianissimo smo si-

šali samo pri celjskem orkestru ZPD »France Prešeren«, ki je pod vodstvom Janka Hočevanja pokazal, poleg orkestra zagrebške pivovarne »Tamburica« s pevskim oktetom, tudi najopsežnejše muziciranje. Zato sta bila celjski in zagrebški orkester na koncertu deležna največjega priznanja poslušalcev, ki so veliko dvorano Doma JLA napolnili do zadnjega kotička.

Z uspešnim festivalom so prireditelji, skladatelji in izvajalci dokazali, da je tamburaški orkester sposoben izvajati tudi najtežje koncerte. Za razvoj te smeri je mnogo prispeval tudi naš skladatelj Emil Adamič s svojo zahtevno skladbo za veliki tamburaški orkester »Serenada in modo classico«. Na festivalskih prireditvah smo slišali izbrane skladbe prave koncertne vrednosti, vendar so zveneli zbori svojstveno in izrazno lepo predvsem pri izvajanju narodnih pesnov in narodnih pesmi s pevci-solisti ali z manjšim pevskim zborom (oktet s tamburaškim orkestrom pivovarne Zagreb). Pot do izvajanja težjih koncertov je še nejasna, kljub lepemu uspehu

takšnih skladb na festivalu. Se'e temeljitja nazorna primerjava bo lahko privedla do pozitivnih zaključkov v presojanju teh novih umetniških hotenj.

Zanimivo je, da so v hrvatski republiki uvedli pouk tamburice v šole in učiteljska, posebej pa še v tako imenovane ljudske glasbene šole. Tu mora učenc poleg glasbene teorije obvladati vse tamburaške instrumente in ima po končanem študiju pravico polagati izpit za tamburaškega dirigenta.

Na posvetovanju 25. aprila so komponisti in glasbeni pedagogi prof. M. Zuber iz Varaždina, dr. Andrić iz Zagreba, Njikoš, Boch, Plavsaj in drugi v več referatih obravnavali problematiko tovrstne glasbe in po razpravi navzočih dirigentov in zastopnikov sprejeli važne sklepe za nadaljnje delo in napredek tamburaštva.

Festival sam je bil odlično organiziran; prava slovenska gostoljubnost, s katero smo bili v Osijeku sprejeti, pa bo ostala vsem udeležencem v trajnem spominu.

B. J.

Za rojstni dan

Včasih me je zibala noč in slišala sem, kako mesec igra na piščali; da so drobne ovčice oblaki stekali plašček zame.

Potem mi ga je mami oblekla za rojstni dan.

Zdaj, ko sem zrasla, mi vedno vsako leto odprejo okno, da vidim noč in zvezde za rojstni dan...

Silva Radčenko

»Včera popoldne« v Celju

Jutri bo gostovalo v celjskem gledališču ljubljansko Mestno gledališče z znano Stefančovo igro »Včera popoldne«. Delo obravnava problem sodobne družine v sodobni družbi in času, ki prehiteva samega sebe. Režijsko ga je pripravil Jože Gaze, scenografsko Sveta Jovanović Na sliki: Anka Cigojeva kot Alenka in Vlado Simčičeva kot mama.

Plameni v hribih

Pot nas je vodila v hribe nad Podstredo. Mogočen grad, še dobro ohranjen, čepi na stirmi skali, starčevsko osamljen, čeprav žive v njem ljudje. Debeli zidovi, z mahovjem obrasli kamenje, težka kovinska vrata: vse to zakriva sredi gozdov življenje, ki sicer teče v njem. Od gradu se med zelenjem vije »knezo-va pot«, kot ji pravijo ljudje, ki vodi da je po pešpotah na vrh Tovstega hriba. Griči so razmetani po pla-

noti, kot bi nemirno valovili. Med gozdovi po manjših ravnicah se temnjajo skromne njive: dve ali tri. Tu so zaselki Preska, Rakanca, Javorje in Osredok, kjer živi okrog sto ljudi. Daleč od ceste, dačič od pošte in daleč od gosposke, ki pa jih je včasih vseeno našla. Tudi Nemci so jih našli in za njimi so ostala pogorišča.

V grabi stoji kamnit spomenik, ograjen s plotom. Tako čudno ga je videti ob robu gozda! Vendar stoji in opominja! S trpkim glasom je pripovedoval še sivolasi domačin: »Bilo je nekako pozimi 1942. leta. Tu so živeli brez skrbi. Da! ali smo jim jesti in piti in veselje smo jih bili, ker so bili naši ljudje. Nemci smo poredko videli. Zadnjikrat so se klatili tod 1943. leta. Pa naj vam povem to, o našem spomeniku! Miloševa četa je bila, kot so pravili; kakih 16 fantov, ki so se zadrževali tod. Med nje pa se je priplel tudi neka Joštova Vida; tu je pač bila in sprejeli so jo. Nekaj dni prej, kot so nameravali oditi, je prišla komandirja, naj ji dovoli, da gre po obleko. Ne vem, kam že; nekam proti Brezicam pač! Dal se je pogovariti, saj so ji zaupali, in šla je. Od takrat je nismo videli. Dames, pravijo, živi nekje v Avstriji ali v Ameriki; kaj jaz vem. Takrat se ni vrnila; pač pa so prišli Nemci, obkrožili jarek. Jo, kako je pokalo! Drugi dan so vlekli po snegu 16 naših. Saj ne vem, se je kdo rešil ali ne? Izdala jih je. Zato, vidite, je tudi pri nas na vrhah spomeniki! Taki fantje so bili!« Sive oči so se mu rahlo zameglile. Umočil je.

»Presko, Rakanca, to vse so požgali. Po trinitridesetem pa prekleth Nemcev nismo videli več. Takrat smo bili že svobodni. Pa to vam bi še povedal! Aprila, takrat ko so Nemci vdrl v Jugoslavijo, je tu zletel nemški avion na tla. Menda so ga obštrčili, ko so bombardirali kje nižje, pa je tu onemogel. Takrat smo ušli piloti. Tako so Nemci najprej prišli v naše hribe!« se je skušal šaliti.

Pred 20 leti, na dan 25. aprila 1941 je velika skupina nacističnega učitelstva, predvsem iz Avstrije, priključene Rajhu, prispela na Spodnjo Stajersko. Med učitelji so prevladovali ljudje, še premišljeni za vojsko in strokovno neusposobljeni. Bila pa je v njih fanatična volja, služiti firerju in mu »Spodnjo Stajersko narediti nemško«.

Tako je tudi mladi nacistični učitelj Franz Tuttnert prišel v njemu povsem neznan deželo — na tisti košček naše zemlje južno od Smarja pri Ješah. Organiziral je nemški šolski pouk pri Sv. Stefanu, v Loki in Zumusu, povsem »zavedajoč se važnosti svojega poslanstva«. Pri tem pridobljene zasluge je skušal ugotoviti tudi pred gozdovino. Zato je nekaj tednov po svojem prihodu semkaj vzel v roke staro slovensko kroniko štefanske šole in v njej našel docela novo stran. Nanjo je napelil firerjevo sliko in k njej nemško napisal: »Spodnja Stajerska je svobodna! Zahvaljujemo se firerju!« Potem pa je nadaljeval s čedno, mirno pisavo:

»Pričenjam novo kroniko z gornjimi besedami, ki jih je naš narod izpregovoril ob vseh velikih firerjevih dejanjih. Takrat stojimo Stajerci s ponosnim veseljem pred firerjem, ki je našo ljubljeno deželo vnelo domovini in nam zapovedal, da jo naredimo spet nemško. Mi vzgojitelji stojimo pri tem v prvi fronti in smo srečni, da smemo vložiti vse svoje sile v dosego končnega uspeha v procesu, ki naj to lepo zemljo vrne njenemu pravemu gospodarju.

Ko sem 7. maja 1941 z našim šolskim pooblaščenecem Robertom Trötscherjem potoval iz Rogaske Slatine proti Loki, sem globoko užival ljubko lepoto pokrajine. Menjavali so se gozdovi, vinogradi, travniki,

Zgodba o družinskem planu

Da, lepo je biti očka. Očka ima ženko, ima otroke, ima topel dom, prijazen besedo; skratka, lepo je biti očka.

Tudi jaz sem očka. In ker sem očka, sem možek ljube žene in tati petih črnolov. Res je. Z ženo sva kupila pet zakonskih bonbončkov. Tri fantke in dve punčki. Fantki so podobni mamici, punčke pa meni, se pravi tatiju. In pri tem nikar ne mislite, da v naši hiši ni plana. Da tudi pri nas vemo za plan. Že pred poroko sva delala z ženo v uradih kjer se je vsako minuto govorilo o planu. Zato nama plan nikakor ni španska vas. Žena celo pravi, da se me spominja še iz otroških let. Pravi, da sem bil zelo ljubeč pobit in da je že takrat sklenila, da bom njen. In tudi v meni je nekaj drobnosti planskega talenta. Namreč, ko sem na neki zabavi zagledal mojo današnjo polovičko, sem rekel: tale pa bi še mene omrežila. In me jel! Kdaj, kje in kako, tega niti sam ne vem. Vem le to, da sva bila abominirana v eni menzi in da sva oba delala pri enem podjetju. Drugo pa je vse samo prišlo.

In ko sva se poročila, razumljivo da sva kaj ustvarila plan: stanovanje, pohištvo, otroci. Na stanovanje sva čakala polnih pet let in ko sva ga dobila, se nama je ravno pokvarilo pohištvo, ki sva ga po obrokih pet let plačevala. Veste, prvo stanovanje je bila ena sama soba in še ta je imela to slabo lastnost, da je bila pribežališče lesne gobe. Seveda sva se sprva hudo jezila, potem

v resnih skrbih, da nisva to rodovitnost podedovala. Zato je treba biti vzdržan in planski. Kar je res je res: plan je lepa in spoštovanja vredna stvar. In tako sva planirala da bo ženka rodila dva: najprej fantka, nato punčko. Pa naju je plan tokrat pustil na cedilu. Pred leti je žena rodila trojčke — tri zdrave in čvrste fantke. Čestitke njej, čestitke meni. Pa niti žena in ne jaz nisva vedela, bi se jokala ali smejala. Edina sreča, da je bil to res velik dogodek in da so bili v letih po vojni taki dogodki poplačani z nagradami. Vsekakor pa so bili v naši družini prvotni plani postavljeni na glavo in je bilo treba začeti snovati nove.

Otročki, trije fantki od jare so se lepo in hitro razvijali. Planirala sva z ženo, da jih bodo spremljale razne otroške bolezni, pa naju je plan potegnil. Tokrat družini v korist: fantki so rastle kot hmeljeva vrv in čvrsti so bili kot drenova korenina. Pač pa se je odlomila druga veja družinskega plana: mamica je postala gospodinja, tati je sam hodil v službo. No, pa je še kar nekam šlo: malo otroški dodatek, žena se je začela ukvarjati z vezenjem, pa še tu in tam jaz kakšno urico honorarnega dela. Kar se plače tiče, sva tudi to plansko porazdelila. Enoglasno pa sva si postavila nov plan: otrok nič več!

Pa pride pomlad, cvetje in plitje žgolenje, grmičje ozelenijo, otroci poležejo in zaspijo, večerna sapica pihlja, vzbujena narava zabrenka na strune ljubave. In lepega dne mi

punčki v drugi. Fantki imajo prav tako droben nos, kakršnega ima naša mami. Punčki pa sta cel tati. Tako da si z ženo nimava kaj očitati. Naše življenje teče spet normalno, spomladi pa z ženo ne hodiva na sprehode. Zdravje je tudi v hiši, le nekaj je narobe: denarja je premalo, potrebe pa so velike. Tako mi naša mami neprestano žgoli: tati, fantkom bo treba obleke, pa čevljev za tople dneve. Punčkam bi kupila trenirke. Pa to bi še vse šlo. Le ko bi te šole ne bilo. Pa pride Bojan: Tati, daj dve sto din za mlečno kuhinjo. In Stojan: Tati, daj sto din za zvezek. Pa še Srečko: Tati, jutri gremo na ekskurzijo. Boš dal kaj denarja? In zdaj, vsa stvar ni tako enostavna, vse gre po planu. Bojan dobi šest sto din, Stojan dve sto, ekskurzija za tri pa je tudi okoli pet sto. Potem je za nekaj dni mir. Nato prideta dečki: Tati, tovaršica je rekla, da moramo prinesiti za šolski kino, pa za knjige in denar za tele značke, Tati, no daj. In tati da. Če ima mami, da tudi mami. Je že tako. Tu naju je plan nalagal črnli so tu in zanje je treba skrbeti. Pet ustk čaka hrane in pet nagajev obleke. Tudi čevljev mora biti pet parov. Sama si ne privoščiva dosti. Obkroža naju samo dvojce: delo in skrb. O, pa tudi na plan še mislijo. Takole, ko v lepih popoldnevih sediva pred hišo in opazujeva najine črnle, vsak zase planirava: »Bova po potem, ko dorastejo črnli...«

»Jugoslavija je kriva«

Nedavno so v Angliji objavili popoln testament šefa najhuše diktature, kar jih pozna človeštvo — Adolfa Hitlerja. »Führer« je diktiral ta svoj politični testament pred svojim samomorom 30. aprila 1945. V tem testamentu je tudi ta odstavek (ko omenja krivce za poraz nacizma):

»Odpor Jugoslovancev nas je presenetil. Mi smo v Jugoslaviji izgubili svoje najboljši ljudi in moči. Jugoslovanci so nam pravzaprav vsilili borbo in mi smo morali tam nekaj let preživeti svojo kri...«

ZANIMIVOSTI

BIROKRACIJA

Neki Rimljan je bil vložil prošnjo, da bi smel odpreti likalnico perila in obleke. Petindvajset let je čakal na odgovor, pred kratkim pa je prejel sporočilo, da so njegovo prošnjo predložili upravnemu odboru občinskega združenja.

RASTLINOJEDA MACKA

Selim Muminagić iz Crne Rijeke ima triletno macko, ki jo je začel že kot mucko krmiti z rastlinsko hrano, in sicer s sadjem, s kumarami in drugimi vrtninami. Triletna muca je najraje grozdje.

OBLEKA V ENI URI

V Moskvi nameravajo v kratkem pričeti izdelovati obleke iz »plastičnih mehurjev«. To je sintetična snov, slab prevodnik toplote, krojač pa jo iz nje lahko sečil obleko po meri v eni uri.

CESTA IZ PLASTIČNE SNOVI

V Hamburgu pripravljajo projekt nove avtomobilske ceste, ki pa ne bo betonirana ali asfaltirana, temveč prevlečena s plastično maso. Računajo, da bo cesta skoraj polovico cenejša kot navadne betonirane ali asfaltirane ceste, bolj trpežna, pa tudi delo bo potekalo mnogo hitreje.

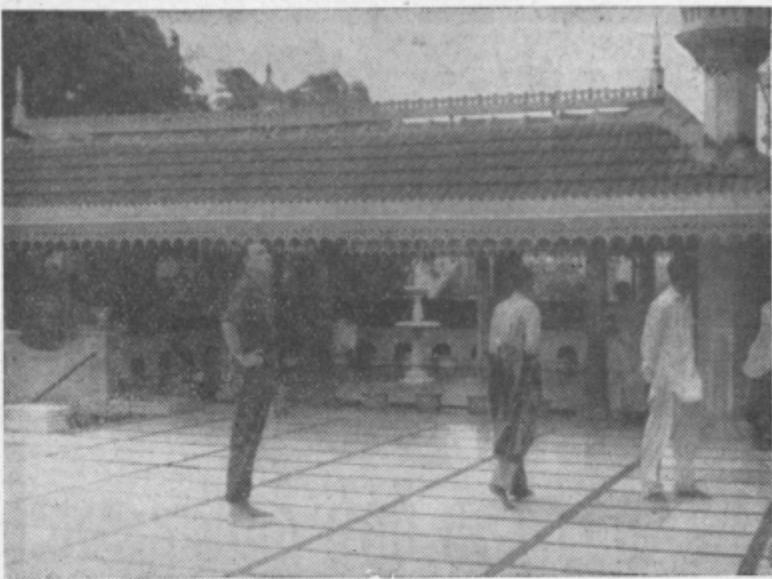
7 Iz himalajskega DNEVNİKA

28. 6. 1960

Zjutraj še zmerom drdramo proti jugu, razgled je drugačen. Kot bi menjal dvoje svetov, — suho in rumeno puščino je zamenjala zelena površina polja, terase, travniki in povsod sama voda, kamor pogledaš. Ponoči smo dosegli monsumsko področje in sedaj dežuje v eni sami nepretrgani vodni zavesi. Bolj kot se bližamo Bombayu več je vode in

29. 6. 1960.

Glava nekoliko težja kot običajno. Ob 10 se odpeljemo na ogled svetega prostora, kjer sežigajo umrle pripadnike vere Hindu. Vstop je sicer prepovedan, sploh pa fotografiranje, bakšiš in naša predrznost pa opravita svoje. Na velikem obzidanem dvorišču stojijo železna ogrodja, kamor naložijo drva, v sredo med polena pa pokojnega. Ko je grmada gotova izgleda, kot dobro zložen

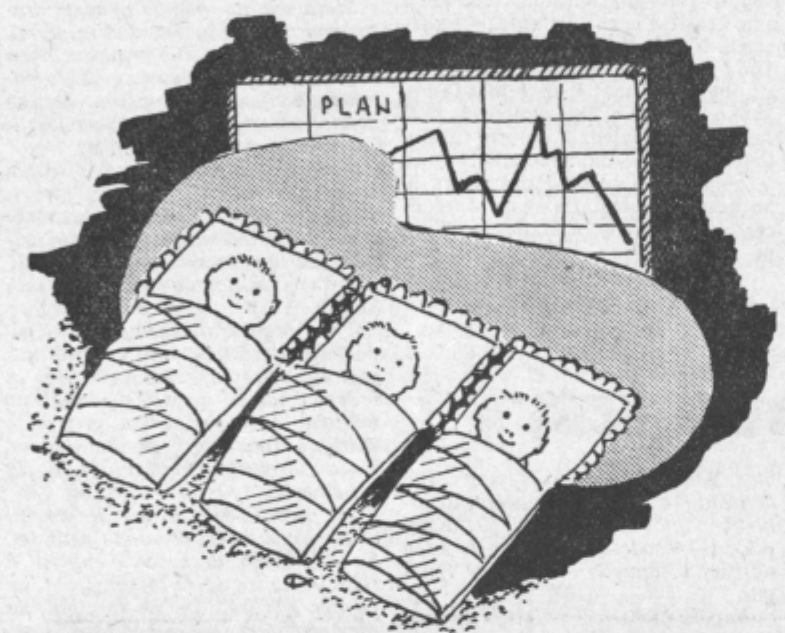
Ogled templja boginje Sive v New Delhiju

končno že ni več drugega kot nekaj redkih dreves in sivo nizko nebo, ostalo pa voda. Vedno več naselij, nekaj tovarn, 20 km pred središčem mesta pa že strnjene ulice, kar je razumljivo, saj je Bombay s svojimi 4 milijoni prebivalcev stisnjen na ozek pas suhe zemlje med morje in močvarjo.

Na Bombay Centrale prvič po dolgem času zaduhamo domovino. Na postaji naša rojakinja Jana Dular pokloni vsakemu šopek pravih dišečih gorenjskih nageljev. Tu je zbrano vse kar je slovenskega v Bombayu na čelu s konzulom in tov. Dularjem. Vse drugačen sprejem kot v Delhiju.

Naložijo nas v svoje »ladje« in odpeljejo v Grand hotel, kjer se namestimo v udobnih sobah, seveda s klimatsko napravo, čeprav je sedaj vročina znosna in doseže redko več kot 40°. Popoldne kujemo jezo. Zvedeli smo, da štrajkajo pristaniški delavci in remorkerji, 30 ladij čaka na sidro pred lukom. Če se zaradi tega Uljanik ne bo ustavil v Bombayu, ga moramo dohiteti z vlakom v Cochini — še 40 ur vožnje. Seje povabilo na večerjo k Dularjevimi nekoliko razvedri obroke. Tja pa na vsak način, ker sta čudovita človeka. Za večerjo pečene piščice, prava domača salata ter pravi kranjski štruklji. Do polnoči poslušamo domačo glasbo z magnetofona in z glasovi ne preveč ugašenimi pomagamo še sami. Skratka, večer brez primere od odhoda iz domovine.

meter drv. Polena so tako dožga, da ne gleda iz kupa ničesar. Takrat sta dve grmadi dogorevali, tretjo so pa pravkar zlagali. Treba je imeti dober želodec, da zdržiš ob proceduri do konca. Mrtveca premažejo z maslo, posujejo z žitom, glavo zavijejo v seno ter vse to nato založijo s poleni. Podžgejo s svetim ognjem iz kolih in čakajo ob grmadi do pepela. Tega nato zberejo v glinaste vrče in odnesejo na svoje domove, nato pa v sveto reko Ganges. Kosi mi ta dan ni teknilo. Ob petih nas je Dular odpeljal z avtomobilom na evropsko kopališče Bridge Kendy. V lepem bazenu, tik ob razpenjenem oceanu smo zaplavali v zeleno čisti vodi po skoraj celoletnem odmoru v tem športu. Tu in tam se vsude dež v gostem naliivu, kar pa ne moti, saj je dež topel kot kima sama. Na plavalnih telnah kantona Bombay in tudi zveznih indijskih odnašajo že nekaj let vsa prva mesta sinovi in hčere slovenskih družin, ki so tu nastanjene. Oba Mišičeva otroka imata teh zmagovalnih pokalov 64. Dularjeva sinova, stara šest in osem let pa 26. Plavaljo res dobro in sta drobna glavca nam vsem zdač kos. Po kopanju nazaj v hote. Promet je strahoten. Se najbolj je podoben neki mravej in na vsakem križišču nastaja problem. Mesto ima blizu 150.000 avtomobilov. Po večerji ogled filma »Pot v sredino zemlje«. Kinodvorana je višek arhitekture in razkošja. Prispela je vesela vest, da Uljanik v vsakem primeru pristane v Bombayu in imamo torej še nekaj dni časa za potep in fotografiranje.

pa sva si rekla, da je ljubezen tudi nekaj vredna.

Kar se otrok tiče, sva tudi napravila plan. Oba izhajava iz zelo rodovitnih družin in sva bila najprej

mami zaupa: Lojzek, pod srcem se je nekaj premaknilo. In oba sva vedela, kaj je tisto pod srcem. Prevzamemo naju nove skrbi in naju gnjavijo vse dotlej, dokler nisem dobil iz celjske bolnišnice strahotne novice: Vaša žena je rodila dve krepki deklini. Na, pa smo v zosu. Pet črnolov. Vsi imajo usta, vse je treba obleči in bosi tudi ne bodo marali večno hoditi. Solzna je bila mami, v skrbih sem bil jaz, tati. Se dobro, da sva o pravem času dobila prostorno stanovanje. To je bila edina svetla točka v najinem trenutnem planu.

Vse to je mimo. Zdaj so otroci že veliki. Fantki hodijo v peti razred

To so grenki spomini. Na pogoriščih so zrastle nove hiše, ki so danes presenetljivo lepe. Plameni v hribih, ki jih je zanelil sovražnik, da bi zlo mi, slovenski rod, so bili glasniki svobode, so podžigali k odporu in pogoltnili požigalice same. Miloševa četa ne bo pozabljena, v kozjanskih hribih bodo znači čuvati spomenik in pripovedovati o naših fantih tudi otrokom.

Prišel je nacistični učitelj

polja. Bil sem poln napetih pričakovanj novega doživljanja in dela v tej deželi. Loka se je prikazala. Gošlina in trgovina sta oznanili cilj poti. Ob izstopu iz avtomobila so se začele nemške besede. Nekaj žandarmerijski inšpektor se je namreč pojavil pred vozilom. V gostilni smo kmalu ugotovili, da sta gostilničar in trgovec bila večsta nemškega jezika. To je bil že svetlobni žarek v tej sicer popolnoma slovenski pokrajini. Prva možnost sporazumevanja je bila dana. Slovenski trgovec me je sprejel z veliko ljubeznivostjo in gostoljubnostjo. Bil sem vesel, da sem takoj našel ljube ljudi.

Prihodnji dan sem obiskal šolo v Loki. Prvi vtis je bil porazen. Slovenska upraviteljica mi je pokazala oba razreda, neprijazna, važna, zasmarjena. Prav tako slabo je bilo stanovanje. Po tem ogledu sem sestaval besedilo poziva k pričetku pouka 12. maja. Večerjal sem v gostilni, kjer sem se v družbi z orožniki in novim županom počutil kakor doma.

Dan nato sem z županom in orožniki obiskal Zumus. To je bila skoraj gorska tura. Na poti tjakaj smo občudovali žemsko graščino, ki je še pričala o svoji minuli krasoti. V Zumusu, 608 metrov visoko, sem zagledal med dvema cerkvama dvorazredno šolo z učilnico in slabim stanovanjem. Pričetek pouka tu smo določili za 16. maj.

Dne 9. maja smo se odpravili k Sv. Stefanu. Po cesti, ki tvori deloma tudi potično strugo, smo do-

(Iz okupatorjeve šolske kronike 1941)

speli do gladke ginaste steze. Še pozneje sem mnogokdaj hodil tod. Ob deževnem vremenu so tu odpovali tudi gorski čevlji, odpadli pa so lahko tudi podplat. Vsakokrat pa smo na nogah odnašali koščke njive. Ob takih dneih smo raje s čevlji v rokah hodili in drseli. Ščasoma smo obložili naša mesta te gorske poti s kamenjem in si tako ustvarili nekakšno oporišča. Zdaj smo razumeli, zakaj domačini tu radi tekačo bosi.

Pa še kaj o kraju samem! Sv. Stefan leži na hribu in je vsenakrog obdan s hribi. Je kakor prava gorska vas. Zato sem bil resnično začuden, ko sem v tej samotni odriki štirirazredno šolo v dobrem stanju. Učilnice so ustrezale sodobnim zahtevam, le da so bile umazane. V enem izmed razredov sem našel tu povsod običajni šolski oder. Nadučitelj Alojz Ziherl je napravil name prav dober vtis s svojo mirnostjo, v nasprotju z mnogimi, ki so se tresli kakor trepetlika, ko so me zagledali. Gre pač za to, kako kdo zna nositi in obvladati svojo usodo. Pričetek pouka smo določili za 14. maj.

V prvem tednu sem dal izvršiti naslednja dela: odstranitev vseh slovenskih napisov in njihovih nadomestitev z nemškimi, čiščenje in popravila, pregled inventarja in prevod njegovega popisa v nemščino. Izločitev vseh slovenskih knjig iz učiteljske in šolske knjižnice ter

njih predaja občini v varstvo, sestava seznama učencev od 10. do 14. leta starosti.

Ob pričetku pouka v Loki mi je kot tolačak pomagal trgovčev sin, ki je obiskoval 1. razred meščanske šole v Celju. Ko sem se približal šoli, so pred njo že stali otroci in me radovedno motrili. Nekateri so pozdravili »Aj! Hitler!« in izginili v razred. Ko sem stopil vanj še jaz, so vstali vsi, skoraj 70 jih je bilo, in z zanimanjem ogledovali mojo uniformo. Prišel sem jih voditi v pozdravljanje in prvih redovnih vajah. Mali tolačak mi je pomagal in kmalu so poznali: »Achtung! Stilgestanden! Rührt euch!« Prišel sem z govornimi vajami: »Wer ist unser Führer?« Pri tem sem pogledal na firerjevo sliko na steni in že je eden uganil: »Uze firer is adol Hitler.« To jim je torej bilo že znano, pa sem nadejal: »Katera je naša domovina?« Tolmač je prevaal in kmalu so bili tu odgovori. Pri tem so otroci izgubili zadnji pred Nemcem v uniformi. Tako so hitro potekle tri ure. Začetek je bil storjen in veselil sem se že prihodnjega srečanja z otroki.

Dne 14. maja sem pri Sv. Stefanu naštel 119 otrok, tesno sedečih in stoječih v razredu. Ob vstopu me je en del pozdravil že z nemškim pozdravom, drugi del pa me je s strahom opazoval. V Zumusu me je 16. maja pričakoval 62 otrok, ki so se mi kmalu z zaupanjem predali. Na vseh treh šolah pa je bil deček

Fran Roš

Za male bralce

Kaj vem o našem mestu

Kaj vem o našem mestu? O, mnogo, mnogo! Toda vsega, kar vem, ni mogoče zapisati.

Vsaka stvar ima neke začeteke. Tudi Celje ga je imelo. Nastalo je pač tako kot marsikatero mesto z ugodno lego. Dovolj bo torej, če povem, da so Celje zgradili Kelti. Torej je Celje prestalo in videlo mnogo ljudi, mnogo borb in mnogo prijateljstva. Najprej Kelti, Iliri, Rimljani, Slovani, Nemci in navsezadnje svobodni Slovenci, svobodni Celjani. Da, svobodni! Lepa beseda. Toda za to lepo besedo je padlo mnogo ljudi, starih, mladih, močnih, slabotnih, zdravih in bolnih. Mnogo slišimo o tem v radiu, beremo v časopisih, mnogo nam o tem pripovedujejo naši starši in bivši partizani. Tudi na našo šolo je prišel pred kratkim nekdanji partizan, tovariš Klančičar. Pripovedoval nam je, kako so partizani osvobodili jetnike iz Starega piskra. Cisto na kratko bom opisala ta zgodovinski dogodek.

Takole je bilo:

Skupina partizanov se je skrivala v kmečki hiši. Zvedeli so, da je v bližnji hiši stražar Starega piskra. Aretirali so ga in ga pripravili do tega, da jim je obljubil pomoč pri osvoboditvi tovarišev. In res! Neke noči se je odpravilo šest partizanov preoblečenih v gestapovce, policista in ujetnika, pred vrata Starega piskra. Stražar, ki so ga prej ujeli, jim je pomagal, da so že prej omamili stražarje z žganjem, tako da so vsi spali ali vsaj dremali. Kljub temu, da se je tu začela največja naloga, so jo pogumni partizani v redu opravili. Srečno so osvobodili jetnike.

Takrat so rekli, da je Stari piskar počil. Sliši se malo smešno za nas, ki živimo v svobodnem Celju, pa ni bilo smešno za tiste, ki so bili tako pogumni, da so osvobodili tovariše in ni bilo smešno za tiste, ki so bili osvobodjeni.

Se mnogo, mnogo poguma je bilo treba, da živimo sedaj svobodno.

srečno v našem lepem kraju, da se lahko veselimo življenja. Napisala sem o našem mestu to, kar se mi je zdelo najvažnejše.

Pa še to! Lahko smo ponosni, da smo Celjani. Celje ima tako slavno zgodovino, da je ne bomo mogli nikdar pozabiti.

Darja Jazbec, 6. a razred II. osn. šola, Celje

Pekleni stroj

Železniška postaja v Grobečnem je na važnem križišču. Med vojno so jo večkrat bombardirali. Na postaji je stanoval nemški šef Blanc in še nekaj Nemcev. Polovico čakalnice pa so zasedli nemški vojaki. Za Slovence ni bilo prostora.

Partizani so sklenili, da bodo Nemce uničili in jim onemogočili delo na postaji. 31. decembra 1943 so prišli partizani s Planine skozi Ločnec v smeri Dramelj preko Grobečnega. Neka partizanka se je s kovčkom napolnila ob sedmih zvečer k potniški blagajni na Grobečnem. Kupila je vozovnico, pustila kovček blizu blagajne in odšla. Vlak dolgo ni prišel. Pot jo imel celo precej zamude. Nenadoma je odjeknil grom in polovica postajnega poslopja se je zrušila. Pod razvalinami je bilo mnogo mrtvih Nemcev, a tudi nekaj Slovencev. To je opravil baje pekleni stroj, ki je bil v kovčku.

Nemci so se še bolj bali. Posebno jih je bilo strah, ko so potem še večkrat obstreljevala postajo letala, ki so jim ljudje pravili »titovci«. To so bila partizanska letala.

Zapisale pionirke Slavica, Lojzka in Darinka iz Sentvida

Raketa

Zivimo v času poletov v vsemirje. Ne bo dolgo, ko bo človek prodiral na druge planete. Verjamemo v to, zdaj po velikem uspehu sovjetskih znanstvenikov pa še celo.

Njihov velik uspeh me je vzpodbudil, da sem napisal nekaj besed o naši raketi, ki je poletela v »vesolje«. Fantje smo neke staknili cev iz lepenke, jo napolnili s cincom in žveplom ter oba konca zamašili z zamaškoma. To naj bi bila raketa, tako je vsaj trdil njen graditelj Peter. Seveda smo jo še izpopolnili in določili za start po noči. Tisto noč sem težko vstal, kljub temu, da skoraj ves čas nisem zatisnil očesa.

Raketa je stala na gričku. Fantje so se že zbrali okrog nje. Približali se je čas, ko naj bi Miha prižgal vrvice. Peter je šel glasno: »devet, osem ... tri ... Ogenj!« Raketa pa je stala na mestu, čeprav je vrvice že gorela. Naenkrat je počilo, vsi smo se prestrašili, toda raketa je še vedno stala na mestu. Nenadoma smo zaslišali za gricem porogljiv smeh. Nek fant je ustrelil s plašilico. Toda preden smo skočili tja, da bi z njim »obračunali«, se je močno pokadilo in počilo huje kot prej. Nad seboj smo zagledali gorečo raketo. Peter je žareč od zadovoljstva, ko je gledal svoj izum, Miha pa ga je na kratko zavrnil, da se je start sicer res posrečil, pristonek na luni pa ne.

Andrej Arko, Trubarjeva 13, Celje

Starka in otroci

Sklonjena je stopala ženica mimo malih, razigranih otrok. Stopala je mimo njih in mislila na svojo mladost. Že je bila skoraj mimo, ko ji je naguban obraz preletel topel smehljaj, obrnila se je, pobožala malčke in poklepeta-la z njimi.

Otroci so videli starko, kakvo je stopala mimo njih. Za trenutek so utihnili, dvignili glave od kamenčkov, ki so jih metali po cesti, se nasmehljali starki in se že skoraj spet zatopili v igro. Takrat je starkin obraz spreletel smehljaj, pobožala je malčka in postala del otrok.

Prisrčen, topel je bil njihov pomenek, prav tako topel kot prvi majski žarki, ki so kučkali iz za ruševin gradu. In ko je v bližnjem stolpu odzvonil zvon, se je starka obrnila in mladost je zamrla v njenih očeh. Ostala so samo leta in dolgo, dolgo življenje.

Otroci so pogledali za njo — malce otožen je bil njihov pogled — in ko je sonce znova pokukalo iz za oblaka, jih je našlo na travniku, kjer so nabirali pomladno cvetje za svojo prijazno, malo starko.

Maj domači kraj

Rad bi nekaj napisal o Celju, o mestu, v katerem živim že sedem let.

Celje je bilo že v davni preteklosti rimsko središče. Čeprav se tu niso belile velike stabe, je bila Celea zelo zanimiva. Tu so bili nastanjeni poveljniki rimski vojskaki, ki so za zasluge v bojih dobili zemljo v Celju. Toda čas je tekel in z njim se je spreminjala Celea. V srednjem veku se je na Celjskem gradu košatil grof. Ubogi tlačani so delali in, čeprav so bili zelo revni, je kruti grof zahteval od njih dake. Toda vsega je enkrat konec. Na pokopu Ulrika II., to je zadnjega celjskega grofa, je služabnik razbil grb in zaklical: »Danes grofje celjski in nikdar več!« Celje so napadale tudi hude zdravstvene epidemije, tudi kuga in spomenik je dokaz, da je umrlo veliko število ljudi. Prišli pa so tudi Turki, ki so oblegali Celje in ropali okolico. Kasneje so se v Celju hoteli vgnezditi nemčurji. V ta namen so zgradili stabo, kjer je sedaj kino »Unione. Imenovali so jo Nemška

hiša. Ko se je prva svetovna vojna končala, se je v Celju začelo komunistično gibanje. V Celju je bil doma in je sodeloval do smrti eden največjih junakov — Dušan Finžgar.

Napeto ozračje v Celju je dalo slutiti, da se nekaj pripravlja. Ko je Nemčija s Hitlerjem na čelu začela napadati države in ko je jugoslovanski kralj Peter II. podpisal pakt, so bile v Celju velike demonstracije.

Začela pa se je druga svetovna vojna. Skoraj vsi so odšli v partizane. Tisti, ki pa so ostali doma so zvesto pomagali partizanom. Ko se je vojna končala je zraslo novo mesto, mesto zmage in dela. Danes je Celje industrijsko mesto s trideset-tisoč prebivalci. Razdeljeno je v tri velike predele Otok, center in Gaberje in danes je mesto, ki nanj vsi gledamo z velikim ponosom.

Sagadin Jože, 6. a razred, II. osnovna šola, Celje

Razgovor s predsednikom Okrajnega odbora počitniške zveze Božom Lukmanom

Da bomo LEPO LETOVALI

»Ko smo zvedeli, da bomo morali tabor iz Medveje preseliti,« je začel predsednik okrajnega odbora počitniške zveze Božo Lukman, »smo bili v resni zadregi. Najprej smo se domenili, da bi naj bila zasilen izhod Opatija in smo že sklepali pogodbe s tamošnjo šolo. Ko pa smo

kasneje razpravljali o pogojih letovanja v tem luksuznem letovišču, je bil ves sekretariat okrajnega odbora mnenja, da kraj ni najbolj primeren za mladino — visoke cene sadja, povrtine, nestalna klima, pa tudi z vzgojne plati Opatija ni najbolj priporočljiva.

Iz zadrege nas je rešil obisk predstavnikov občine Makarske, ki so la-ni prišli v Celje z namenom, da bi okrepili turizem v svojem kraju. Makarska je namreč gospodarsko močno pasivna — njeni dohodki so v glavnem iz turizma in iz oljčnih nasadov, ki pa že pet let ne rodijo. Od-potovali smo v Makarsko in si jo ogledali. Ima zelo lepo okolico, nikjer drugje nismo videli tako čudovitih borovih gozdov, mesto je lepo in izredno čisto, klima pa je stalna. Ker se za Makarsko duiga Biokovo, bodo na svoj račun prišli tudi pla-ninci.

»In kje bo stal tabor?« sem bila radovedna.

»Tabor bo petnajst minut oddaljen od mesta v lepem borovem gozdiču — vse hišice in šotori bodo stali v senci. Blizu njega so si feralci beo-grajske univerze uredili plesišča, igrišča itd.

»In zmogljivost tabora?« »Zaenkrat osemdeset ležišč. Pred-videvamo, da bo tabor lahko sprejel prve goste 20. junija, odprti pa bo do 10. septembra. Letos bomo uvedli še to novost, da bodo naši člani la-hko letovali v taboru tudi samo po nekaj dni. Menimo, da bomo tako pritegnili več delavske mladine.«

»In kakšni so drugi načrti?« »Najprej moramo urediti tabor, to je zdaj naša največja skrb. Seveda pa pri tem ne zanemarjamo utrditve organizacije, pomoči družinam itd. Proti koncu maja nameravamo skli-cati plenum in se na njem pogovori-ti o programu dela okrajnega od-bora. Tudi takrat bomo poudarili, da moramo letos v našo organizacijo vključiti čimveč delavske mladine, pa tudi drugih mladih ljudi.

No, hude težave smo imeli in še imamo s sredstvi. Zato smo obrav-nemu ljudskemu odboru tembolj hvaležni za dotacijo.«

Tabor v Makarski bo torej kmalu pripravljen. Tri mesece bodo vanj prihajali mladi ljudje, ki jim je po-čitniška zveza omogočila prijetno letovanje. Želimo, da bi jih bilo čim več in da bi tople poletne dni, sonce in morje čimbolje izkoristili.

ŽENA • DOM • DRUŽINA

ZA ZDRAVJE OTROK

»Sedem kil in pol tehta in 63 cm je dolg,« je rekla ponosna in srečna mamica, ko je obiskovalka posvetila prvi pogled njenemu otroku. »Redno obiskujeva otroško posveto-valnico in tako najboljše zasledujem, kako mali napreduje, obenem pa skoraj nimam strahu, da bi dobil kakšno nevarnejšo otroško bolezen, saj je bil skoraj proti vsem cepitvam.«

Besede te žene so se mi vtisnile nadvse globoko v spomin. In prav pogosto sem razmišljala o njih in sčasoma sem doumela ves njihov pomen. Otroška posvetovalnica, protituberkulozni dispanzer in dispanzer za žene je v siceršnjem kotičku naše domovine odprti in dostopen za vsakogar, saj so tudi pregledi tu brezplačni, da bi se temu bolj okre-pilo preventivno zdravljenje. V di-spanzerjih se matere najbolje sezna-njamo s pravi načinom hranjen-ja in negovanja otrok, bodoče ma-mice pa se že dolge mesece prej vestno pripravljajo na porod in se o vsem obširno posvetujejo z zdrav-nikom. Ze pred in po porodu obišče mamico in otroka patronažna sestra tudi na domu in svetuje ter spozna-va razmere, kjer dorasča malček. V prvih dneh po vrnitvi mamice in ma-lega iz bolnišnice ju vsak dan obišče tudi babica, da ojaša mamici deo in jo morda nauči še kaj no-

veža. Danes se po domovih rodi le malo kateri otrok. Cesto se zgodi, da se v bolnišnici rodi tudi nezaželen otrok in tedaj prve korake za oskrbo malčka naredi prav bolniško osebje in otroku preskrbi primerno okolje. In malone nikdar več se ne zgodi, da bi pri težki nesreči ne bil ločeno moč dati bolniku transfuzije, saj so krvodajalske akcije oskrbeje bolniške laboratorije. To pa ni več beseda o zdravstveni službi, ali o ose-bju v bolnišnicah, ambulantah in zdraviliščih, marveč o nas samih, ljudeh, ki svoje zdravje lahko za-pravimo. Spričo dejanskih ugodnosti še vedno preveč zanemarjamo svoje zdravje, kar odkrito priznaj-mo. K zdravniku, niti v dispanzer ne gremo, dokler nimamo kakšnih težav in še tedaj iz dneva v dan odlagamo ta opravilo, ki je za nas morda življenjske važnosti.

Zdravstvena služba se je kolikor mogoče približala potrebam človeka. Z ustanavljanjem dispanzerjev je postala zdravstvena služba tudi vzgojno sredstvo, obenem pa za-ščitno sredstvo, če se njihovi dejav-nosti odzovemo tako, kakor je na-menjena. Obratne ambulante v fo-varnah niti niso za to, da bi zdrav-nik v primeru nesreče takoj posre-doval, v glavnem je zdravnikova ak-tivnost usmerjena k stalnemu nad-

zorovanju zdravstvenega stanja de-lavcev in zaenkrat tudi njihovih so-cialnih razmer, še posebej če te za-devajo zdravje prizadetega ali nje-gove družine.

Podoben ukrep izrazito preventiv-nega značaja je strokovna komisija za regulacijo rojstev. Vse preveč-krat se je že izkazalo, da s prepo-vedjo abortusov ni mogoče izbežiti, nasprotno nedovoljeni posegi so po-stali včasih že pravo trpinčenje, saj so se jih lotili šušmarji. Z dvema sredstvom smo se začeli boriti pro-ti sp.avu, s kontracepcijo, s katero smo seznanjali žene po domovih, na predavanjih in sestankih in z lega-lizacijo sp.ava, če to odobri komisi-ja, ki predhodno ugotovi pogoje, v katerih živi noseča žena in upravi-čeno njene prošnje. In tedaj, ko je ženina prošnja upravičena, ji po strokovnim vodstvom odvzamejo plod, žena pa ostane v bolnišnici še daljši čas pod skrbnim nadzorstvom.

Vse to vemo vsi, kajne? Pa ven-dar, ste se kdaj tudi vi zamislili na vse te oblike zdravstvene službe, na vso to skrb za naše zdravje in zdravje naših otrok. Ste se kdaj vprašali, če morda ne ravnamo lahkomišno in brezvestno, ne le za-radi sebe in svoje družine, marveč tudi zaradi vse skupnosti, če lahko-miselno zapravljate svoje zdravje in

ne obiščete zdravnika, ne le tedaj ko ste bolni, marveč redno, vsaj vsako leto. In če doslej niste tako skrbeli za svoje zdravje, pa ni le va-ša dobra volja, marveč dolžnost, da redno nadzorujete zdravstveno sta-nje svojih otrok.

Eva

Češnjevi pogači

Prišel je čas, ko so se na trgu poja-vile prve češnje. Prav gotovo nas bo kmalu zamakalo, da bi vmesle češnjevo pogačo. Zatorej dva recepta:

Vmešajte 5 dkg presnega masla, pet rumenjakov, 10 dkg sladkorja, da je prav gladko in rahlo, primešajte 10 dkg s tremi žlicami rumu navlaženih drobtin, malo limonine lupine in trd sneg petih beljakov. Polovico testa dajte nato v namazan tortni model, pokrijte z ob-latom, potresite s češnjami, ki ste jim prej odstranili koščice in jih ocedile, posipajte s sladkorjem, prekrijte z dru-go polovico testa ter pecite v pečici. Pred serviranjem potresite s sladkor-jem.

Penasto vmešajte 15 dkg sladkorja, šest rumenjakov z nekaj kapljicami li-monovega soka in z limonovo lupino. Pri-mešajte sneg šestih beljakov, 12 dkg moke in dve peščici češenj brez košči-ce. Napolnite pomazan model in počasi pe-cite.

Grahova enolončnica

Potrebujemo: 50 dkg sluzčenega graha, trideset kg govejega mesa, 1 kg krom-pirja, 40 dkg riža, precej peteršilja, malo česna, žlico paradižnikove meze, 10 dkg masti, 5 dkg suhe slanice.

Na razbeljeno maslo damo koščke zrezanega mesa in slanice in nato hitro opočemo. Dodamo opran grah in se-sekljan česen in vse skupaj opožamo, nato pa dušimo. Prilivamo le toliko vo-de, da se jed ne prismodi. Pozneje do-damo še na koščke zrezan olupljen krompir in zalijemo z vodo, v kateri smo kuhali grahove lučine. Ko krompir že kuha, grahove lučine. Ko krompir že kuha, začnimo s paradižnikovo mezo in sesekljanim zelenim peteršiljem.

Jed je zelo okusna in izdatna, poleg pa lahko ponudimo zelene solate; v krat-kem pa bomo imele na izbiro še tudi paradižnike.

VRTICEK NA OKENSKI POLICI

Prav dobro vemo, da je lepše pogle-dati hišo, kjer so na oknih cvetlični lončki in kjer so balkoni lepo urejeni. Hkrati p apogosto težimo, da moramo po vsak pecelj peteršilja na trg ali v ze-lenjavno trgovino. Zelo malo dela ima-mo, če si doma v zabojčku uredimo ze-lenjadni vrtiček, kjer si lahko, kadar nimamo zaloga doma, odrežemo sopek drobnjaka ali peteršilja. Seveda nas bal-konski vrt ne bo mogel vedno oskrbo-vati, prihranil pa nam bo pot v mesto, če smo jušno zelenjavo morda pozabile kupiti.

Poskrbimo tudi za okenske police na balkonske ograje. Neprimerno lepši bo naš dom, če bo sonce sijalo skozi ze-lene liste, čeprav bo teh malo in bodo imeli le skopo odmerjen življenjski oros-ter. In ni treba da za lončnice izdamo celo premoženje, balkoni nam nadvse lep, če ga bo vse poletje, dan za dnem ovijal slak in nam vsak dan odpiral nove cvet-ove. Podobni, živopisni, hvaležnih in poceni rastlin je mnogo in z zelo ma-lo truda bomo oklepali naš dom.

Letos si lahko za spremembo omisli-mo za našo malo lahek pleten plašček. Če bo kompaktno pleten in ne bo preobčutljive barve, ji bo prav tako služil, kakor vsak drug, spre-memba pa bo dobrodošla. Pozneje bo plašček, če le ne bo predebel in topel, služil za zimsko obleko.

Zapravljeno življenje ni nadomestljivo

Na zadnji seji Sveta za splošne in notranje zadeve občinskega ljudskega odbora Mozirje so največji del časa posvetili razpravi o kaznivih dejanjih v letu 1960 in o prenosu nekaterih upravnih zadev iz pristojnosti okrajnega upravnega organa za notranje zadeve na občinski upravni organ za notranje zadeve. Na več kaznivih dejanj je bilo zaradi pogostih tatvin in ogrožanja varnosti prometa.

Na območju mozirske občine je bilo lani 14 prometnih nezgod pri katerih je bilo 13 oseb težje poškodovanih, ena nesreča pa se je celo končala s smrtnim izidom. V 20 prometnih nezgodah je nastala tudi manjša ali večja materialna škoda. Ta škoda znaša na vseh poškodovanih vozilih 1 milijon tristo tisoč dinarjev.

Od tatvin je največ takih, ki se nanašajo na tatvine po gozdarskih kočah gozdnih delavcev. Lahko tudi sklepamo, da je Gozdno gospodarstvo Nazarje posvetilo premo malo skrbi čuvanja predmetov, ki jih uporabljajo gozdni delavci. Dosti premo pozornosti pa je možno zaslediti tudi pri gozdnih delavcih, ker se ti dostikrat ne zavedajo, da je treba tudi družbeno premoženje čuvati.

Ko je svet obravnaval poročilo o gibanju mladinskega kriminala je ugotovil, da je bilo v lanskem letu pet primerov kaznivih dejanj, ki so jih storili mladostniki. Vsa kazniva dejanja so se nanašala na tatvine, od tega tri na male tatvine. Kazniva dejanja, ki jih napravijo mladostniki so predvsem vzrok slabe vzgoje in pozornosti staršev.

Svet je med drugim tudi ugotovil, da je na območju mozirske občine zelo razširjena nedovoljena trgovina z lesom. Hkrati je svet po daljši in temeljiti razpravi sprejel več sklepov. Eden od pomembnih sklepov je priporočilo gospodarskim organizacijam in delavskim svetom, da posvetijo več skrbi, kako gospodariti s premoženjem in osebam, ki opravljajo finančno-materialne zadeve. Gleda nedovoljene trgovine z lesom je bil svet mnenja, da bi morali uslužbenki KZ — logarji posvetiti temu vprašanju več skrbi kot doslej. Ugotovili so tudi, da je na terenu premoženja kontrola nad posebnimi lesom. Tudi množične organizacije bi morale biti bolj budne do nedovoljene trgovine z lesom. Glede mladostnikov, ki povzročajo kazniva dejanja, je bil svet mnenja, da morajo odgovorni činitelji posvetiti posebno skrb vzgoji mladine in jo odvracati od dejanj, ki so

škodljiva. Za to delo so predvsem poklicani mladinska organizacija in SZDL.

Na seji so tudi govorili o delu poravnanih svetov, ki so v mnogih primerih rešili sporne zadeve brez posredovanja sodišča, in sicer predvsem kazniva dejanja, ki se preganjajo po predlogu stranke s privatno tožbo.

Svet je podrobno analiziral upravne naloge, ki so že ali ki bodo v kratkem prešle iz pristojnosti okrajnega upravnega organa za notranje

zadeve na občinski upravni organ za notranje zadeve. S prenosom pristojnosti s področja notranjih zadev na občinski upravni organ bodo številne naloge približane organom komunale samouprave in hkrati tudi državljanom. V zvezi s prenosom pristojnosti je svet imenoval tudi dve komisiji za registracijo motornih vozil in Komisijo za poigavanje izpitov za šoferje-amaterje. Svet je obravnaval še nekatere odloke s področja notranjih zadev in sprejel nekatere druge sklepe.

Zakaj so se odločili?

Zavod za zaposlovanje delavcev v Slov. Konjicah je v minulem mesecu s sodelovanjem šolskih vodstev pripravil anketno med učenci osemletnih, ki bodo v letošnjem letu zaključili obvezno šolanje. Zajeli so 260 mladincev in mladink iz 13 šol na področju vse občine. Dobra polovica izmed anketiranih izhaja iz delavskih in uslužbenških družin, njim sledijo otroci iz kmečkih, obrtniških in ostalih družin.

Samo 12 je takih, ki se za bodoči poklic še niso odločili, vsaj tako so zapisali v anketi. Od ostalih pa se je preko 80 odločilo za nadaljnji študij na srednjih strokovnih šolah, deloma tudi gimnazijah. Med srednjimi šolami posebno prevladujejo tehnične, takoj za njimi pa administrativne, učiteljske in medicinske, sedem se jih je odločilo za ekonomsko, precej manj pa za ostale. Toda na vprašanje, če že imajo urejene zadeve glede sprejema na srednjih šolah, dalje vprašanje plačila stroškov in stroškov prevoza pa večina ne more dati pozitivnega odgovora. Zato seveda ta številka še ne more biti dokončna.

Preko 100 mladih ljudi se je odločilo, da bodo šli v ustrezne obrti, kjer so na prvem mestu ključavnice, čarji in mehaniki, dalje mizarji in rudarji, med dekleti pa je veliko zanimanje za šivilje. Tako se je n. pr. na šoli Lešnje pri Ločah od 8 deklet kar 7 prijavilo, da bi hotele postati šivilje. Podoben primer je še na šoli

v Žižah in deloma v Vitanju. Razumljivo pa je, da vse ne bodo mogle opravljati tega poklica. Zanimivo je tudi, da se nobeden ni javil za čevljarja, za uk v krojaštvu pa samo eden.

Pri vseh odgovorih pada v oči, da je razmeroma zelo malo otrok, ki bi hoteli ostati doma (oz. v kmetijah). Od vseh anketiranih je le 34 odgovorilo, da ne bodo še šli od doma, vsaj ne takoj po končani šoli. Toda med temi so večinoma otroci iz krajev, ki leže višje na Pohorju, dosti manj pa iz ravninskih predelov. Tako se n. pr. nihče ni javil iz šole Loče in Žiže, da bi ostal doma na posestvu, čeprav sta oba kraja pretežno kmetijska in prav kmetijsko pomembna za bližnjo okolico.

Anketa morda ni dala dokončne slike, ker je prav gotovo, da se vsakemu posamezniku ne bo izpolnila želja, ker tudi ni domala nikjer zapisano, da je to dokončna in edina želja otroka. Vsekakor pa je anketa dala popolno sliko, za katere poklice se mladina najbolj zanima.

Gospodarske organizacije in obrtni obrati še tudi niso dali dokončnih števil, koliko vajencev bodo potrebovali in sprejeli v letošnjem letu. Toda nekateri odgovori že kažejo, da bodo zlasti v usnjarski industriji vzgajali kader brez vajenske učne dobe, temveč predvsem preko tovarniškega izobraževalnega središča, ki bo usposabljal delavce za določena delovna mesta.

O šmarnski ljudski tehniki je vredno zapisati nekaj vrstic. Začelo se je kmalu po osvoboditvi in danes imajo že marsikaj. Največji sloves so si pridobili z radijskim oddajnikom, ki vsako nedeljo z »domačimi

Od Adama do Olimpije

vižami« in novicami razveseljuje poslušalce celo dač preko meje šmarnske občine. V pomerku s tovarišem Tašnerjem, ki sodečuje v društvu Ljudske tehnike od prvih začetkov, sem hotel zvedeti še za druge dejavnosti, ki jih razvijajo šmarnski tehniki.

»Začeli smo ubogo! Tečaj za voznike motornih vozil smo začeli s predavanji, ko še polna nismo imeli, kje bi staknili avto. To je bilo 1946 leta. Od takrat je bilo že okrog 22 tečajev. Ja, prav smešno je bilo! Dobili smo nekak razbit »Opel-Kapitan«, ki ga za nobeno ceno nismo mogli popraviti. Zamenjali smo ga za stari »Opel-Adam«, ki ga imamo danes v učilnici. S tistim smo začeli! Siromak, kako je škripal! Pa je le šlo. Tečaje je opravilo okrog 440 kandidatov in 60 traktoristov. Zda pa spet teče tečaj, v katerem je 30 kandidatov.«

Tovariš Tašner je vozil z vsemi. Vesel in nasmejan je še danes in pravi, da ima na vseh cestah prijatelje in znance. Kako ne bi? 440 šoferjev, to ni kar tako: vsi so začeli pri njem. V začetku je šlo trdo, stari »Adam« je poskakoval in hropel, toda hitro so ga ukrotili. In danes?

»Ne, danes pa vozimo z »Olimpijo«. Tudi ta ni nova, celo obdržila se je že tu in tam, vendar vzdrž. He, zdaj smo na konju! Ko bi takrat imeli tak voz... Seveda, avtomobil odtok je samo del našega dela. V kovinarskem krožku vzgajamo ti-

ste, ki se zanimajo za obdelovanje kovin. V tem krožku imamo največ pionirjev iz osnovne šole, ki pa se zanimajo še prav posebno za radiotehnični krožek. Tega vodi tovariš Oberski. Pionirji bodo imeli razstavo svojih izdelkov. Zanimiv je tudi radiotehniški krožek.«

Ljudska tehnika v Smarju dela. Veliko pionirjev na osnovnih šolah je položilo izpite iz prometnih predpisov. V svojih krožkih izdelujejo vrsto lepih predmetov iz kovine. V delavnici LT pa delajo večkrat celo UKV-antene, višeeč lestence, nočne svetilke, zložljive lovške stolčke. Prva naloga pa je, kakor vselej, podarja predsednik društva LT tov. Andrešek, da vzgajajo mladno in jo usmerjajo v delo pri ljudski tehniki. Pot od »Adama« do »Olimpije« vsekakor ni bila lahka, vendar lepa. Tovariš Tašner se je zadovoljno nasmešnil, ko je z zadoščenjem vzkliknil:

»Začeli smo ubogo, pa je vendar bilo prijetno...« Malo se je zamislil in dodal: »Pred vojno so bili tudi avto-klubi, toda tisto je bilo samo za petičneže!«

Komuna v novem sistemu

Prejšnji teden so na seji izvršnega odbora SZDL v Zasu razpravljali tudi o pripravah na občinsko konferenco SZDL »Komuna v novem sistemu«, ki bo v začetku junija. Uvodni referat na tej konferenci bo imel podpredsednik Oblo Vlado Plaskan. Na konferenci bodo razpravljali o družbeni problematiki v komuni, predvsem pa o uvažanju novih gospodarskih predpisov in o tem, kakšne pomanjkljivosti so se s tem v zvezi že pojavile. Analizirali bodo vse gospodarske in družbene dejavnosti z vidika novih gospodarskih predpisov ter se pogovorili o nadaljnjih smereh in nalogah.

Na seji so se dotaknili tudi vprašanja dela komisij pri občinskem odboru SZDL in ugotovili, da vse komisije marljivo delajo po svojem programu. Sporazumeli so se, da bodo zaradi širokega področja dela komisije za družbeno upravljanje ustanovili še grupe v tej komisiji, katerih naloga bo, da bodo proučevale probleme na raznih področjih delavskega in družbenega samoupravljanja.

Konkretno izpolnjevanje nalog

Na enodnevem seminarju za predsednike in sekretarje osnovnih organizacij SZDL, ki ga je pripravil občinski odbor SZDL v Slov. Konjicah, so razpravljali o nekaterih tekočih političnih, gospodarskih in organizacijskih nalogah. V ospredju so bili sklepi nedavnega kongresa SZDL Slovenije in zveznega plenuma ter konkretne naloge, ki so jih ti organi postavili pred osnovne organizacije SZDL na terenu.

V razpravi se je pokazalo, da bodo politične organizacije na terenu morale zlasti veliko skrb posvetiti nadaljnjemu razvoju kmetijstva v občini, krepitevi organov upravljanja in iskanju oblik za čim boljše obveščanje državljanov. V krajih, kot na primer v Vitanju in v Zrečah, pa tudi v Slov. Konjicah so odbori že prišli do spoznanja, da bo nujno sodelovanje z gospodarskimi organizacijami na njihovem terenu. Pri tem so opozorili, da ne gre le za zbiranje sredstev iz podjetij temveč za skupno reševanje nalog. Primeri iz nekaterih krajev v občini so tudi pokazali, da ni ravno najboljše, če SZDL vse postavljene naloge tudi sama operativno rešuje, s

tem pa pasivizira ostale organe, kot na primer krajevne odbore, stanovske skupnosti in podobno.

Ob problemih nadaljnjega razvoja kmetijstva so menili, da bo potrebno utrditi kmetijsko gospodarstvo in dati kooperaciji pravo mesto. Dosedaj je bilo večkrat tako, da so sicer kooperacijske pogodbe bile sklenjene, ni pa bilo dovolj jasno na kakšnih površinah, na katerih področjih itd. Tako se je dogajalo, da so sicer načrte več ali manj izpolnili na papirju, dejansko pa ni bilo pravega učinka. Tudi rednemu in pravočasnemu oskrbovanju potrošniških središč s kmetijskimi pridelki bo potrebno posvetiti večjo pozornost, saj večkrat primanjkuje določenih artiklov ali pa so v premalih količinah na izbiro potrošniku.

Za boljše delo

Prejšnji teden je bil v Rogaški Slatini posvet vodilnih članov organizacije ZKS, kjer so se pomenili predvsem o oblikah in metodah dela v skladu s spremembami v gospodarskem sistemu, o čemer je imel uvodni referat sekretar občinskega komiteja ZKS inž. Andrej Marinc. Posvetovanju je prisostvoval član okrajnega komiteja, narodni heroj Ivan Kovačič-Efenko. Zivahna razprava je pokazala tudi na določene slabosti, ki so se pojavljale na terenu, kot n. pr. pojava kritikantstva, slabosti v kadrovanju, pojavi kampanjstine, ki je večkrat botrovala nevednosti, premoženju razumevanje družbenega razvoja itd.

O idejnosti je v uvodu govoril predsednik občinske komisije za idejno-politično vzgojo Viado Birs. Mesto komunista danes ni le v vrstah organizacije ZKS, temveč predvsem na delovnem, v organizaciji SZDL, povsod, kjer s svojo zrelo aktivnostjo lahko prispeva k razvoju gospodarskega, političnega in družbenega življenja. Posvet je lepo uspel in bo vsekakor odmeval v družbenem življenju na Smarskem.

Potreben seminar

Pred dnevi je Občinski komitej ZKS v Smarju izvedel za vse sekretarje osnovnih organizacij šmarnske občine enodnevni seminar, kjer so razpravljali o novem gospodarskem sistemu, o notranji ureditvi organizacij ZK in o idejno-političnem delu.

V Dobrni so bili najvestnejši

Spridlo bližajoče se turistične sezone posebna komisija občine še nadalje pregleduje gostinske lokale in druge ustanove, ki lahko služijo turizmu. Mnenje komisije je, da doslej gostišča, razen v Dobrni, še niso pripravljena na turistično sezono. Komisija je celo opozorila nekatera gostišča, da je pri njih zasledila opadanje skrbi za higieno v lokalih.

Drobne iz Slov. Konjic

Pred dobrim letom so v Slov. Konjicah ustanovili podjetje »Komunalni remont«, ki je bilo pravzaprav združenje iz nekaterih prejšnjih manjših obrtnih obratov. G.avnna dejavnost tega podjetja je predvsem izdelovanje raznih cementnih izdelkov, razen tega pa ima še posebne skupine slikarjev, tesarjev, zidarjev in še nekatere druge. Seveda se za sedaj podjetje, ki ima okoli 50 zaposlenih razen z osnovno dejavnostjo bavi pretežno z manjšimi deli in gradnjami, ker za večje gradnje nima ustrezne mehanizacije in druge opreme. Toda po sedanjih naročilih, s katerimi ima zagotovljeno proizvodnjo za daljše obdobje, imajo tudi pogoje, da se bodo lahko še močno razširili in razvili v večje podjetje. Računajo, da bi kazalo ustanoviti posebno skupino za izdelovanje in popravilo peči, da se za žganje apna ter še nekatere druge.

»Če bo tako ostalo, kot je sedaj pokazalo, bo letos izredno dobra sadna pa tudi vinska letina,« pravijo tisti, ki se stvari nekoliko bolje poznajo, predvsem pa starejši ljudje, ki pomnijo že zelo dolgo pa tudi zelo slabe letine.

Res je letošnji pomlad, ki je bila zelo zgodnja in dokaj topla, povsod cvetelo kot že doigo ne. Tudi ni bilo razlike med kraji v višjih in nižjih legah, tako da se je cela Dravinjska dolina naravnost ukopala v cvetu.

Priznati je sicer treba, da bo doberšen del tega, kar se je pokazalo pri cvetenju, odpadel že v prvih mesecih, toda tudi tisto, kar bo ostalo, bo še vedno dovolj.

Občinski sindikati svet v Slov. Konjicah se že nekaj časa pripravljajo na letni občni zbor, ki bo v drugi polovici tega meseca. Sindikalne podružnice, ki so občne zbore že izvedle v marcu in aprilu, so dale izvoljenim delegatom številne napotke, katere probleme in naloge bo potrebno na občnem zboru občinskega sindikalnega foruma še posebej poudariti in analizirati. Med te vsekakor sodijo nove oblike nagrajevanja v gospodarskih organizacijah in

ustanovah, ustanavljanje ekonomskih enot in organov upravljanja v teh enotah pri večjih podjetjih, dalje problemi notranjih odnosov v podjetjih, delovanje članov sindikata v organih družbenega upravljanja in podobno. Da bi se delegati čim boljše spoznali o delu v preteklem letu ter osnovni letošnjimi nalogami, bodo dobili tudi pisano poročila že pred občnim zborom. Tako se bodo seveda mnogo lažje pripravili na razpravo o konkretnih problemih in nalogah.

Posledice slabe vzgoje

Naša družba posveča veliko skrb vzgoji državljanov, predvsem pa še vzgoji mladine. Kljub težkim objektivnim pogojem ne smemo prezreti vseh negativnih vzgojnih činiteljev, ki rušijo in kvarijo naše delo. Vsestranski napredek v naši domovini pa tudi v naši komuni bo prišel do popolnega izraza le takrat, ko bomo odpravili tudi razne pomanjkljivosti v odnosih med ljudmi, ko bo človek videl v človeku dobrega prijatelja, tovariša.

Vsi se veselimo močnega razvoja in njenega hitrega napredka, vendar se pojavljajo nje tudi neprijetnosti. Že več znancev me je opozorilo na krajšo posameznih delov z motornih vozil. Ko bi zbrali vse podatke o teh prekrških, bi morda lahko sklepali, ali gre za krajo ali pa morda za slične pojave, kot marsikje drugod po svetu. Nima smisla pretiravati, seveda pa ne smemo zanemarjati teh pojavov in moramo biti nanje pozorni. Tudi na tem področju je potrebna preventi-

va, sicer bomo imeli še večje težave.

Tako se mi je prijatelj »otožil«, da mu je neznanec ukradel pokrovček z rezervarja na mopedu. Bil je na večerni predstavi v »Metropolu« in je pustil svojega »konjička« na parkirnem prostoru preko ceste. Benčin je izhlapljal in moral je peš iti več kilometrov. To se mu je dogodilo prvega maja in si seveda ni mogel takoj nabaviti novega pokrovčka. Tako je moral tudi naslednjega dne ostati doma. Ni čudno, da je začel obsojati mladino in njene vzgojitelje, četudi ni vedel, kdo je krivec. Morda je bil to celo starejši neznanec in bi lahko dejali, da je to posledica prejšnjih vzgoje. V kolikor pa je to mlad človek, ga moramo najti in usmeriti na pravo pot.

Dolžnost staršev in vseh vzgojiteljev pa tudi sovrstnikov je, da ugotovljajo, kdo so ti nepridipravi in kaj povzročajo te, danes še male tatvine, ki pa imajo večkrat tudi hude posledice.

Šofersko samoodločanje ali kaj?

Od kar so na progi Staro—Planina uvedli avtobus za delavce, je bilo v Jezercu postajališče za delavce z mesečnimi voznicami, ki jim je prihranilo okrog 2 kilometra hoje do naseljenih postaj. Tako smo tu lahko vstopali in izstopali iz avtobusa vse do 15. aprila, ko je šofer kratkoma brez kakršnega koli pojasnila peljal dalje. Pri naslednji postaji, kamor nas je zapejal svojevolično, pa je zahteval doplačil-

o 20 din. Ker se nisem hotel z njim pripraviti, sem ga vljudo vprašal, če tu ni več postajališča, na kar je vzkipeł, češ, če si mislim postajati narediti sam.

Vsekakor sem imel potlej, ko sem mora hoditi peš nazaj, dovolj časa, da sem lahko razmišljal o tako čudnem in tako »kulturnem« odnosu do potnikov, v tem primeru do delavca.

Jože Novak, Dobje.

Vaše vestice

Rogaški utrinek

»Nimamo poštene pekarne! To-lko gostov je tu, pa nam zapirajo bencinsko črpalko! Ničesar ne zgradijo pri nas! Brez kruha bomo! Zgradite nam!« to smo čuli v Rogaški Slatini.

»Prišli smo! Napravili bomo lokacijo za pekarno in za sodobno bencinsko črpalko. To je v Rogaški Slatini dejansko nujno potrebno!«

»O, tega pa ne! Tu pa že ne boste gradili! Rogaška Slatina je leto-višče: paziti moramo na izgled! Tu ne, pa amen!«, smo zopet čuli.

»Prav: pekarna naj bo tu! Prostor je in prav čedno bo videti na jasi pred »Soncem«.

»Nak; tega pa spet ne dovolimo! se oglasa nekdo drugi. «Tu ne more biti pekarna, to kazi le-poto kraja. Ne, pa amen!«, je spet nekdo povzdignil glas.

Zastopniki »Veležitarja« in »Petrola« so se spogledovali. Molče so sedli na prvi vlak in jo »odkurili«. V Rogaški Slatini pa spet pojo staro vižo:

»Presneta občina; ničesar nam ne zgradi! Pekarne nimamo in bencinske črpalke ni. Tu so pa gostje! Pri nas je to potrebno. Ta črpalka je samo zasilno, pa še to hočejo zapreti!«

Poštene bencinske črpalke ni niti v vsej šmarnski občini. Skoda, da so jo v Smarju gradili z veliko reklamo samo prvega aprila letos. Ne bi škodilo, če bi bil to kakšen drug dan! Pomislite! Skoda, da je bilo tudi toliko nasprotujočih se glasov. Pomislite za kaj gre!

Slavna akademija

Na predvečer 27. aprila je bila v Mozirju slavna akademija v počastitev 29-letnice Osvobodilne fronte Slovenije. Svečani govor je imel tov. JOŽE BRUNSEK, ki je poudaril pomen praznika in govoril o uspehih Osvobodilne fronte. Pripravili so tudi kulturni program, v katerem so sodelovali pionirji in mladinci osnovne šole Mozirje in pevski zbor Prosvetnega društva Mozirje. Kulturni program so dopolnile telovadke telesnovoljnih društev »PARTIZAN« Mozirje in prikazale nekaj zelo uspešnih telovadnih točk.

Občina brez banke

Konec aprila je začel poslovati Narodna banka v Rogaški Slatini. S tem so prenesli vso bančno poslovanje, ki je doslej bilo tudi na sedežu občine v Smarju pri Jelšah v Rogaško Slatino. Taka premostitev vsekakor olajša finančno poslovanje občine in ostalih strank, ki so doslej razen opravkov na banki reševali še druge stvari na občini, sodež ali pa spetoma v Celju. Rogaška Slatina je prometno odmakljena posebej za Kozjansko in Obso-teje in zato tako rešitev ni najbolj posrečena. Prav čudno je, da je ostal sedež občine brez banke! Uredili bi vsaj lahko, da bi poslovala ekspozitura kot prej in bi bili lahko vsi zadovoljni.

V Mozirju seminar za učitelje

Komisija za vzgojno in prosvetno vprašanja pri občinskem sindikatu svet v Mozirju z občinskim svetom za šolstvo in okrajnim Zavodom za pedagoško službo Celje je pred dnevi organizirala v Logarski dolini dvodnevni seminar za vse učitelje z območja mozirske občine. Seminarja se je udeležilo nad 60 prosvetnih delavcev.

Na seminarju, ki ga je vodil tov. Lužnik, direktor Okrajnega zavoda za pedagoško službo Celje, so obravnavali sedem tem in to: o idejnosti pouka, o naši reformirani šoli, o povezavi med šolo in proizvodnjo, o tehničnem pouku na naših šolah, o novem finansiranju šolstva in o novem načinu nagrajevanja.

Predsednik občinskega ljudskega odbora Mozirje Hinko Cop je seznanil vse navzoče z najvažnejšimi nalogami občine, ki jih določata petletni perspektivni program gospodarskega razvoja občine in družbeni plan občine za leto 1961.

Čitajte

Celjski tednik

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Naš komentar

Ugibanja

Ema od najvažnejših tekem slovenskega dela tekmovalca v slovenski cenzil ligi, to je tekma med Kladivarjem in Mariborom, se je končala z zasledeno zmago doslej boljše moštva. Kladivar je prav na tej tekmi dokazal, da v resnici sodi v sam vrh slovenskega nogometa. Zmaga 5:2 v korist Kladivarja je bila več kot prepričljiva. V istem času, ko je nad štiri tisoč gledalcev pozdravilo zmago pravih, pa je Olimp na igrišču lendavske Nafta zaigral sleherni meč, da bi tudi v prihodnji sezoni tekmoval v družbi najboljših slovenskih enajstoric. Zaradi izgubljene tekme (2:1 v korist Nafta) je izgubil stik s desetimi mestom na lestvici in se tako močno utrdil na enajstem, od koder pa vodi po le nekaj. Teoretičnih možnosti za izboljšanje položaja je še nekaj, toda praktičnih je bore malo... čeprav bi želeli, da bi se bojna sreča nasmešila gabskemu moštvo. Vendar se zdi, da je že vse skupaj prepozno.

Z osvojitvijo dveh dragocenih točk v igri proti Mariboru se je Kladivar močno približal prvemu mestu. Zdjaj ga ločita od vrha le dve točki. To sicer ni veliko, toda v finalu, ki je važen tako za Maribor, kot Kladivar in nazadnje še za Ljubljano in morda Soboto, pomenita dve točki zelo veliko. Do konca tekmovalnega preostanka je tri kola. V nedeljo se bo Kladivar srečal na Glaziji s celjskim rivalom — Olimpom. Lansko jesen je zmagal Kladivar 8:0. Tudi zdaj ima vse pogoje, da zabeleži v svojo bilanco zmago in dve točki. Pa ne samo to, Kladivarju bi bila potrebna visoka zmaga in čim manj, ali nič prejetih golov. To nedeljo bo zelo vroče tudi v Mariboru, kjer se bo istoimensko moštvo sporelo s Soboto. Neodločen izid bi prišel Kladivarju več kot prav. Ljubljana pa bo igrala na Rakovniku s Krimom.

Nič manj zanimivo ne bo predzadnje kolo. Tudi tokrat bo Kladivar nastopil na Glaziji. V goste pa bo sprejel ljubljanski Ilirijo, s katero je lansko jesen igral neodločeno 2:2. Po vseh pravilih bi morala zmaga pripadati domačini. Isto nedeljo bo igral Maribor v Ljubljani proti istoimenski ekipi. Po naravodnih, ki so seveda samo na papirju, naj bi prav ta tekma odločala o končnem vrstnem redu. Dobrodošel bi bil že remi, zmaga Ljubljane pa kot naročena. Moštvo Sobote bo v predzadnjem kolu gostilo Olimpa. V lanskem dvoboju je zmagala Sobota s 3:2. Tudi zdaj so favoriti igralci iz mesta ob Muri.

Gotovo je, da bo zadnja odločitev padla šele v poslednjem zavrtilju. Takrat bo Kladivar igral v Ljubljani s Slovanom. Lani so zmagali Celjani 4:1. Letos bi zmaga ne smeli izpustiti iz rok, sicer bi bilo zasledovanje vodilne enajstovice zaman. Maribor bo igral doma s Krimom. Zmago pripisujemo domačini. Olimp pa bo tekmovalne zaključil na lastnem igrišču, kjer bo sprejel Ljubljano. Lani so zmagali ljubljanci 5:0. Sobota pa bo nastopila v Ljubljani proti Iliriji.

To so torej srečanja, ki bodo odločala o vrstnem redu na vrhu lestvice in o končni usodi Olimpa. Po teh napovedih je očitno, da Kladivar lahko osvoji prvo mesto le v primeru, če bo zmagal v vseh treh preostalih tekmah in še to precej izdatno. Na drugi strani pa mora Maribor izgubiti najmanj dve točki.

Sicer pa, to so ugibanja, ki so lahko večinoma silno zmotna in zato nevažna. Naj bo konec kakršne koli, lahko zapisemo že zdaj, da smo bili z igrjo Kladivarja zadovoljni in da bi morali biti ponosni tudi v primeru, če bi osvojili drugo mesto in nadalje, da nam je žal, da je Olimp po dokaj uspešnem startu v jesenskem delu, v povratnih srečanjih povsem popustil.

-mb

Dva državna rekorda

Zaključni del tekmovalnega pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane« je izpolnil zanimiv atletski miting, na katerem so se najbolj izkazale mlade atletinje celjskega Kladivarja. Tako je Serbčeva v tekni na sto metrov postavila v času 12,7 sekunde nov državni rekord za mlajše mladinke. Drugi rekord pa so zabeležile mladinke Kladivarja: Serbčeva, Lubejeva, Čedeto in Kramaričeva v štafeti 4 krat 100 metrov. Novi najboljši

rezultat na tej progi za mlajše mladinke se glasi 50,3 sekunde.

Ostali rezultati celjskih atletov: MOSKI 100 m: 3. Kolnik, 5. Srno-vrtnik, oba 11,0; 400 m: 2. Vučer 50,7; 110 ovire: 1. Brodnik 15,4, 3. Kovač 16,1; palica: 1. Lešek 420, 3. Brodnik 410; švedska štafeta: 1. Kladivar 2:00,9. ZENSKE 100 m: 1. Serbec 12,7, 2. Lubej 12,8, 3. Čede 13,0, 4. Kramarič; višina: 2. Urbančič 153; 80 m ovire: 3. Urbančič 12,4.

Vajenci šole »Borisa Kidriča«

OBCINSKI PRVAKI

V soboto je bilo na strelišču v Pečevniku občinsko prvenstvo srednjih, strokovnih in vajenskih šol v predvojskem mnogoboju. Nastopilo je osem mladinskih ekip. Vrstni red najboljših pa je bil:

1. Vajenska šola »Borisa Kidriča« 556 točk, 2. Gimnazija 506, 3. MIS 452, 4. Učiteljske 414, 5. IKS 374 točk.

POSAMEZNIKI: 1. Ferme (Vajenska šola) 132, 2. Skoflec (MIS) 128, 3. Rotar (Gimn.) 115, 4. Mlakar (Vaj. šola) 114, 5. Ahlig (Vaj. šola) 114, 6. Založnik (MIS) 114 točk.

V nedeljo, 14. tega meseca pa se bo ob pol devetih prav tam začelo okrajno prvenstvo v predvojskem mnogoboju, ki obsega streljanje, metanje bombe in cilj in ocenjevanje razdalje.

PIONIRJI V ROKOMETU

V okviru jugoslovanskih pionirskih igrar bo v sredo, 17. maja ob osmih jutraj na vseh igriščih pri celjskih šolah.

BALINARJI IMAJO LASTNO IGRISČE

V okviru stanovanske skupnosti Aljažev hrib v Celju so ljubiteljski balinarjskega športa ob pomoči nekaterih gospodarskih organizacij s prostovoljnim delom zgradili novo igrišče. Čeprav so to le starejši ljudje, jih je bilo veselje gledati, kako so vihteli krampe in lopate, ravni tereni in podobno. Iz Apenika so prpeljali 15 kubikov usgov, razen tega so izravnali 90 kvadratnih metrov zemeljske površine. S tem, ko so si balinarji sami uredili igrišče, so pokazali lep zgled, kako se da z dobro voljo rešiti vsak problem, če je akcija dobro organizirana.

Otvoritev igrišča bo jutri, v soboto, ob štirih popoldne pri gostilni Seligo ob Teharski cesti.

S. F.

PARTIZANSKI POHOD »OB ŽICI OKUPIRANE LJUBLJANE«

Lovorika za žensko ekipo Celja in gimnazije

Zmagovita ženska ekipa Celja: od leve — Tovornikova, Belajeva, Slamnikova, Vodiškova in Gašparutova

Letošnji tekmovalni del partizanskega pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane« je prinesel odlične rezultate tudi udeležencem iz Celja. Največji uspeh sta dosegli ženski reprezentanci Celja, ki sta zasedli prvo in drugo mesto v štafetnem teknu. V zmagovalni ekipi so tekle: Belajeva, Vodiškova, Tovornikova,

Gašparutova in Slamnikova. Prijetno je presenetila tudi druga ženska vrsta, ki je zasedla častno drugo mesto pred Novomeščankami, ekipa iz Tuzle, Trbovljani itd. V štafetnem teknu za moške so se Celjani uvrstili na deveto mesto.

90 smučarjev na OKREŠLJU

SPORN (Javornik), KOSIC, P. Cetina (oba Celje) in Čekon (Fužinar) — zmagovalci

Cetudi vreme ni bilo najbolj naklonjeno in je zlasti deževje pred prvimi majem marsikatero tekmovalca odvrglo od prvotnega sklepa, se je na tradicionalnem smučarskem slalomu na Okrešlju zbralo prvi dan tega meseca okoli devetdeset tekmovalcev z Jesenice, Ljubljane, Trbovlj, Maribora, Ravn, Prevalj, Ljubnega in Celja. Torej, navzlic vsemu — lepa udeležba, kar kaže, da je prvomajsko smučarsko slavo na Okrešlju postalo ne samo tradicionalno, temveč tudi močno priljubljeno.

Pokroviteljstvo nad letošnjo prireditvijo je prevzela Okrajna zveza za telesno kulturo, tehnično izvedbo pa njena komisija za smučanje.

Tekmovalci so startali v dveh skupinah. Medtem, ko so se najboljši pomerili v dvojnem slalomu, so vsi ostali tekmovali v veleslalomu. Vse tri proge, ki so jih postavili Jagrič, Veber in Ždravec, so bile odlične: zelo ugodne pa so bile tudi snežne razmere.

Ob koncu tekmovalne je bila še majhna slovesnost, na kateri je spregovoril predsednik Okrajne zveze za telesno kulturo Stane Sotlar, ki je najboljšim tekmovalcem razdelil tudi bogata darila. Dva pokala je podelilo tudi Časopisno podjetje »Celjski tisk« in ju namenilo najboljšima tekmovalcem iz celjskega okraja v slalomu, pri čem sta v mladinskih, To priznanje sta prejela Janko Cetina in Herbert Košič.

REZULTATI SLALOM — ČLANI: 1. Sporn (Javornik) 51,7, 2. Arzenšek (Olimpija) 53,7, 3. Drago Fanelič (Fužinar) 54,4, 4. Janko Cetina 55,3, 5. Dominko Uršič (oba Celje) 56,2, 6. Edo Tkave (Olimpija) 57,1... 8. Rom 92,2, 10. Grabar 94,0, 15. Liseč (vsi Celje) 99,0. MLADINCI: 1. Košič 90,5, 2. Pavel Cater 91,1, 3. Kopinšek 92,5, 4. Peter Cater 92,9 (vsi Celje).

VELESALOM — ČLANI: 1. Peter Cetina 47,6, 2. Veber (oba Celje) 48,2, 3. Sirše (Trbovlje) 49,4, 4. Narodnik (Ljub) 51,0, 5. Jagrič (Celje) 51,6 itd. MLDINCI: 1. Čekon (Fužinar) 55,5, 2. Rifel (Prevalje) 58,2, 3. Valtl (Fužinar) 58,2, 4. Spiler (Trbovlje) 59,2, 5. Marjan Rosina (Celje) 61,2... 9. Zdenko Pilih (Celje) 68,2.

Nogomet

Trešnjevska : Kladivar 5:2

Zadnji dan prvomajskih praznikov je v Celju gostoval nogometno moštvo zagrebške Trešnjevke, ki je član druge zvezne lige, in v prijateljski tekmi premagalo Kladivarja 5:2.

Proslava in odlikovanja krvodajalcem

Ob zaključku tedna Rdečega križa je pripravil Občinski odbor RK v Celju proslavo, ki bo jutri, v soboto ob štirih popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Na proslavi ki bo združena s kulturnim programom, bodo nekaterim krvodajalcem podelili tudi zaslužena priznanja. Proslava pa ni namenjena samo krvodajalcem ter aktivistom Rdečega križa, temveč vsem ljudem.

Neški lutkovni oder v Celju

V ponedeljek, dne 15. maja bo v veliki dvorani Narodnega doma gostoval lutkovni oder iz Essena, ki spada s svojim 40-letnim delovanjem med najstarejše tovrstne odre v Evropi. Programski del tega lutkovnega ansambla je namenjen mladini in s posebnimi predstavami tudi odraslim gledalcem.

Za gostovanje, ki ga je posredovalo Mesno lutkovno gledališče v Ljubljani, sta poskrbeli celjsko Opleševalno in turistično društvo ter DPD Svoboda Celje.

Umetniki se bodo predstavili v ponedeljek popoldne za mladino osnovnih šol z otroško igrico »Potepuha Krips in Kraspe«, istega dne pa tudi odraslim gledalcem s »Čistoštelcem«.

KRONIKA NESREČ

NESREČE PRI DELU
Mariji Peršolji iz Medloga je pri nakladanju padel hlep na nogo in jo poškodoval. — Fani Rozman iz Stor si je pri delu poškodoval nogo. — Alojzu Marovšku je v tovarni emaljarne posode padla težka plošča na nogo in mu jo poškodovala.

PAZITE NA OTROKE
Triletni Ljubomir Galuf iz Dobriše vasi pri Zalcu je prišel do nekaj tablet in jih zaužil. Z znaki zastrupljenja so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

V PRETEPU
Jih je dobil po glavi Ivan Gotlin iz Stojnega sela pri Rogatcu.

NESREČNI PADCI
Konrad Skale iz Zagrada je padel in si pretrgal mozgane. — Jozef avstrijec iz Sp. Zreč je pri izstopu iz avtobusa v Vojniku padel in si poškodoval glavo. — Marta Storbje iz Podčetrta je padla in si zlomila nogo. — Katarina Kozovine iz Brnce pri Petrovčah je padla s kolesom in si pretrgala mozgane.

Celjski TRG

CENE NA CELJSKEM TRGU

Krompir stari 20 (20-30), krompir novi 150-160 (—), čebula stara — (200), čebula nova 106 (100-120), česen stari — (100-250), česen novi 184 (—), fižol vli — (115-140 (50-150), fižol novi 100 (70-200), solata 50-100 (50-160), spinacea 50 (60-150), ohrovti 100 (—), peteršilj 100-250 (200), zelena (100), por — (50-100), pesa 30-36 (50-50), redkvice 100 (100), brena — (200), korenje — (25-40), korenček 120-140 (80-100), zelje kisl — (40-60), zelje gl. belo 140 (—), slive suhe 200, sadje suho 200 (140), limone 220, pomaranče 220, jabolka 70 (60-100), banane 250, pšenica — (50), kuruza — (50), oves 40-50, mleko 56 (56), smetana — (520), skuta (200), maslo — (600-800), jajca 22 (15-20), kokoši (600-1000), piščanci kg 460 komad (150-300), zajci — (500-1000), paradižnik 150, črtnje 116 (120), jagode 320 (500), radič (150).

Trg je srednje založen. Priljubljen je sadje, jeje in perutnine.

Pokala Celjskega tiska

ZA HERBERTA KOŠIČA IN JANKA ČETINO

Za najboljšega tekmovalca z območja celjskega okraja v slalomu (v članski in mladinski konkurenci) na tradicionalnem prvomajskem smučarskem tekmovalcu na Okrešlju je Časopisno podjetje »CELJSKI TISK« namenilo dva lepa kristalna pokala. Dobila sta ju Janko Cetina in Herbert Košič. Prvi je zasedel četrto, drugi pa prvo mesto v svoji skupini.

Janko Cetina

ZADOVOLJEN SEM...

— Ali si zadovoljen s četrtnim mestom?
— Sem, kakor bi tudi ne bil. To je pravi uspeh, saj sem že dal slovo tekmovalnemu športu. Odslej bom brez resnejših priprav in treningov nastopal le na manjših klubskih tekmovalnih.
— Kakšna je bila proga?
— Obe sta bili v redu.
— Ali nameravaš tudi kako drugače obdržati stik s smučanjem?
— Kolikor se bo dalo bom pomagal pri vzgoji mladih tekmovalcev.

Herbert Košič

MOJA PRVA ZMAGA...

Kakor v trenutku, ko je zvedel za uspeh in potem, ko je zanj sprejel tudi posebno nagrado Celjskega tiska, se je tudi na vprašanje, kako je zadovoljen z rezultatom, najprej nasmešnil, potem pa dejal:
— Vesel sem zmage in pokala. To je bila moja prva zmaga na smučarskih tekmovalnih sploh.
— Kakšna pa je bila konkurenca med mladinci?
— Bila je huda. Sicer pa ne vem, kako bi bilo, če bi tekmovalje uspešno zaključil tudi Mariborčan Dokša.
— Ali si bil zadovoljen s progjo?

— Bil. Prva je bila bolj odprta, druga pa bolj zahtevna.

— Kako pa v šol?

— Prav tako v redu. Obiskujem drugi razred celjske gimnazije. V prvem polletju sem imel prav dober uspeh.

M. B.

Prizor iz prvega dejanja Firnerjeve komedije »Kukavičje jajce« v uspehi režiji Cvetka Vernika, ki je na okrajni reviji v Grižah postala največ priznanj.

Žepna tatica pod ključem

Ni še dolgo tega, ko se je pred okrajnim sodiščem v Celju zagovarjala Mariborčanka Marija Damjan. Obtožnica navedla, da je v prvih dveh mesecih letošnjega leta zagrešila v Celju 34 kaznivih dejanj — tatvin. Večino teh je Damjanova tudi priznala.

Marija Damjanova je poročena in je živela v Framu pri Mariboru. Je mati dveh otrok in njen dom, kakor je ugotovila preiskava, ni drpel, pomankanja. V stanovanju so našli 162 tisoč dinarjev gotovine, veliko vsoto pa je imela Damjanova tudi pri sebi.

Kasneje je pripovedovala, da jo je učila krasti že mati, ki tudi pravkar prestaja kazen 19 mesecev. Damjanova je bila že večkrat obsojena in pred nekaj meseci bi morala nastopiti zadnje kazen — eno leto in osem mesecev zapora. Zagovarjala se je, da je v Celje hodila zato, da bi zbrala toliko denarja, da bi lahko kasneje, ko se bo vrnila iz zapora, vsaj nekaj časa živela brez dela. Trdila je namreč, da je bila prepričana, da je mož ne bo čakal.

Kmalu po novem letu se je začela voziti v Celje. Obiskovala je trgovine, »Vožne« in »Ljudski« magazine, in na dan okradla tudi po pet žensk. Denarnice je znikala tudi na tržnici, avtobusni postaji in

nekdo je v Elektromercatorju ukradla tudi tranzistorjski radijski sprejemnik »Bled«. Izpraznjene denarnice je odmetavala v javnem stranskišču na avtobusni postaji.

Prve dni marca jo je zaletela v »Vožni« tovarišica M., ko ji je segla z roko v žep. Damjanova se je prestrašila in odhitela v »Ljudski« magazine. Ko je tudi tovarišica M. prišla tja, je opazila Damjanovo pri vstopu in ko je v enem zgornjih oddelkov kupovala posodo, ji je denarnica iz žepa izginila. Damjanova je kasneje priznala, da je tovarišici M. res vzela denarnico, zanikala pa je, da bi bila vedela, da je to tista, ki jo je v »Vožni« že prej zalotila.

Več je bilo teh tatvin in če ne bi bila slišna v javnem stranskišču pri avtobusni postaji Marija Tanjšek opazila, kdo pušča izpraznjene denarnice v izplakovalniku, bi bilo Damjanovo mnogo težje ujeti. Sodišče jo je obsodilo na šest let in pol zapora.

V Sedražu so odprli novo strelišče

Strelska družina »Gvido Pavlič« v Sedražu nad Laškimi nima najboljših delovnih, pa tudi materialnih pogojev ne. Navzile temu jo lahko uvrščamo med najbolj aktivne v laški občini. Družina ima 70 članov ter 40 pionirjev. Ni dolgo tega, ko so člani te družine sprejeli sklep, da bodo s prostovoljnimi delom in s pomočjo nekaterih drugih činiteljev zgradili strelišče za malokalibrsko puško. Kar so rekli, to so tudi storili. Pri tem pa so jim pomagali: rudnik Laško, Občinski ter Okrajni strelski odbor in Karel Golob, sekretar družine, ki je daroval les za barako. Pri gradnji strelišča so člani družine opravili nad pet sto prostovoljnih ur.

Tako so praznik prvega maja v Sedražu nad Laškimi združili z otvoritvijo novega strelišča za malokalibrsko puško ter z uspešnim tekmovanjem, na katerem so se zbrali strelci trinajstih družin. V ekipnem ocenjevanju je zmagala moštvo SD Tempo z 259 krogi. Ostala mesta so zasedli: 2. SD Kovinar, Stare 259, 3. SD Cinkarna, 242, 4. SD Stare Rozman, Laško 231 itd. Posamezniki pa so se uvrstili takole: 1. Brečko (Stare) 82, 2. Andrijaš (Cinkarna) 78, 3. Seršen (Tempo) 77, 4. Počivavšek (Cinkarna) 72 itd. V ženski konkurenci je zmagala Laporčakova s 70 krogi pred Slugovo (obe Sedraži), ki je zabeležila 57 krogov.

UPRAVNI ODBOR »TAPETNISTVO« CELJE
razpisuje delovno mesto

računovodja

Pogoji: višja ali srednja strokovna izobrazba s prakso v stroki, ali nižja strokovna izobrazba z najmanj 5 let prakse v stroki.

Osebnih dohodkov po učniku, oziroma po dogovoru. Podjetje stanovanja nima na razpolago. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Podudbe s kratkim življenjepisom, podatki o strokovnosti in zahtevki pošljite na gornji naslov podjetja do 15. maja 1961.

KMETIJSKO GOSPODARSTVO ARJA VAS — PETROVCE

razprodaja na licitaciji odvisna osnovna sredstva — slamoreznica, konjske grablje, obračalniki in drugo. Razprodaja se kompletno mlinsko postrojenje, valjni stroj, mlinjski kamni in ostalo.

Licitacija bo na sedežu uprave v nedeljo 21. maja ob 8. uri za socialistični in ob 9. uri za privatni sektor.

Trgovsko podjetje
ELEKTRO-MERCATOR
Celje

KOMISIJA ZA SPREJEM IN ODPUST DELAVCEV
PRI TRGOVSKEM PODJETJU ELEKTRO-MERCATOR CELJE
Ljubljanska 10

razpisuje prosta delovna mesta

3 kvalificirane trgovske pomočnike

Plača po dogovoru.

Pismene ponudbe dostaviti do 20. 5. 1961 na naslov uprave podjetja.
Nastop službe takoj.

OBJAVE IN OGLASI

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Sobota, 13. maja ob 16. in 19.30 — Miro Stefanec: Včera popoldne. Izven. Gostovanje Mestnega gledališča Ljubljana. Vstopnice so v prodaji.

Opozorjamo občinstvo na gostovanje Mestnega gledališča Ljubljana in vabilo, da si šimprej nabavi vstopnice pri gledališki blagajni.

Sreda, 17. maja ob 16. uri — Mihalkov-Hieng: Robinsoni in dekleti. Gostovanje v Topolici.

Petek, 19. maja ob 17. uri — Mihalkov-Hieng: Robinsoni in dekleti. Gostovanje v Hrastniku.

KINO

12.—14. 5. 1961 »NESREČNIKI« II. del, ameriški barvni Cse film

15.—18. 5. 1961 »ZLODEJEV VRT«, ameriški barvni Cse film

KINO METROPOL
15.—16. 5. 1961 »NEKATERI SO PRITEK-LI«, ameriški barvni Cse film

17.—20. 5. 1961 »TOMA PALČEK«, ameriški barvni film

LETNI KINO
14.—16. 5. 1961 »KOMU ZVONI«, ameriški barvni VV film

17.—19. 5. 1961 »VROGLAVICA«, ameriški barvni VV film

MATINEJA
Dne 14. 5. 1961 »CESTA DOLGA LETO DNI«, jugoslovanski film

DPD »SVOBODA« CELJE — MLADINSKI KINO
Dne 13. in 14. 5. 1961 »NOVOLETNI PLES«, sovjetski film

Predstave vsako soboto ob 15. in 17. ter vsako nedeljo ob 10., 15. in 17. uri

KINO DPD »SVOBODA« — SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
Dne 13. in 14. 5. 1961 »NEZNANEC JE PRIŠEL«, ameriški barvni Cse film

Dne 17. 5. 1961 »KER VETER NE ZNA BRATI«, ameriški barvni Cse film

Dne 18. 5. 1961 »POLIKUSKA«, nemški film

IZLETNIK

IZLETNIK turistična agencija ITA poslovalnica Celje nudi usluge:

IZLETE, PREVOZE, EKSURZIJE po domovini in v inozemstvu
POTNE LISTE — TUJE VIZUME
REZERVACIJE za letni oddih, prenočišča, spalne karte za vlak doma in v inozemstvu, avionske karte in ladijske karte.

INFORMACIJE
MENJAVA VALUT
Za cenjena naročila se priporoča: IZLETNIK turistična agencija poslovalnica Celje, Titov trg 3 telefon 28-41, telegram ITA Celje

SLUŽBE

ZA DOPOLDANSKI CAS iščem žensko, ki bi pazila na majhnega otroka. Naslov v upravi lista.

SPREJMEMO delavce za pomoč zidarjem in razna druga dela na Starem gradu. Oglejtevalno in turistično društvo Celje.

ISCEM gospodinjstvo k trem odraslim osebam. Naslov v upravi lista.

HISNIKA, izpraznjenega šoferja, poročnega, sprejemno. Družinsko stanovanje na razpolago. Pismene ponudbe nasloviti na gasilsko društvo Zagrad — Pečovnik, pošta Celje.

KUPIM

SIVALNI stroj, dobro ohranjen, kupim. Zdobek, Tomšičev trg 18, Celje.

V PRVOMAJSKI ČESTITKI OBLO CELJE SMO POMOTOMA IZPU-STILI PRVOMAJSKI POZDRAV OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA CELJE!

RAZPISI

DOM OSKRBOVANECV GRMOVJE

razpisuje
MESTO GLAVNE BOLNICARKE

Pogoj: bolničarska šola ali daljša praksa pri neki bolnici.

Nastop službe 1. 6. 1961. Samsko stanovanje priskrbljeno.

Trgovsko podjetje Kozje v Kozjem razpisuje delovno mesto
RACUNOVODJE

Pogoji: srednja šolska izobrazba ali najmanj 5 letna praksa na tem delovnem mestu. Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

Nastop službe 1. 6. 1961

Center za strokovno izobraževanje gostinskih delavcev v Celju razpisuje sledeča prosta učna mesta v gostinski stroki:

35 vajencev za strobžo
25 vajencev za kuharstvo

Pogoji:
1. Uspešno dovršenih 8 razredov osnovne šole.
2. Starost od 14 do 18 let.
3. Telesno in duševno zdravje, zato morajo biti prijavitelji pred vpisom zdravstveno pregledani.
4. Uspešno opravljeni sprejemni izpit. Ta se opravlja pred vpisom na Gostinski šoli v Celju, da se ugotovijo sposobnosti prijaviteljev za gostinske poklice (dobro spomin, miselna in telesna spretnost).

V uk ne morejo biti sprejeti prijavitelji, ki stalno nosijo očala, ki so naglušni, brez vonja in okusa, s ploskimi nogami, z boleznijo na pljučih in srcu, z govornimi napakami in obščitljivostjo za vročino, zlasti če so nagnjeni k potenju.

Učna doba traja dve leti.
Prošnje za sprejem v uk, kolikoveane z dne 20. 5. 1961, vložiti neposredno na Gostinsko zbornico Celje do 30. junija 1961 ter jim priložiti zadnje šolsko spričevalo, zdravniški izvid in rojstni list.

CENTER ZA STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE GOSTINSKIH DELAVCEV CELJE

PRODAM

Splošna bolnišnica Celje — Nevropsihiatrični oddelki Vojnik razprodaja na LICITACIJI

odvisna osnovna sredstva: brane vprežne plugove, komate za konje, vprege, sani, vozove, vprežne, kočije, voz za pralnilnik in konje.

Licitacija bo na sedežu uprave v Vojniku v sredo, 17. maja ob 8. uri za socialistični in ob 9. uri za privatni sektor.

POCENI prodam železni štedilnik, električni kuhališnik troplošni, moško kolo, stružnico za les (Drehbank). Japljeva 3, Polule, Celje.

GLOBOK otroški voziček, italijanski, ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM zelo dobro ohranjen motor NSU 250 ccm s teleskopi in skoraj novo prikolico. Spodnja Hudinja 49.

PUCH TF 250 ccm prodam. Ogled: Ivan Boršček, Spodnja Hudinja 106.

TRAVNIK v izmeri 1 ha prodam v centru Sempetra v Savinjski dolini. Naslov v upravi lista.

ZIDAN štedilnik in kmečko peč prodam. Hribar Fani, Teharje 7.

KLAVIR, starejši, dobro ohranjen, ugodno prodamo. Pojasnila: Ferjančič, Celje, Okopi 13.

LES za gradnjo hiše ugodno prodam. Trofenik, Tončke Čečere 10, Celje.

TOPOLINO, odlično ohranjen, prodam. Ogled možen od 16. do 17. ure — garaže Ostrožno. Naslov v upravi lista.

ZENSKO kolo, rabljeno, češko in globok otroški voziček, prodam. Ferjančič, Okopi 13, Celje.

UGODNO prodam dobro ohranjen kombiniran otroški voziček. Turk, Jurčičeva 9.

STANOVANJE, etažno z garažo, pet sob, prodam. Naslov v upravi lista.

STEDILNIK dobro ohranjen, železni, desni, ugodno naprodaj. Naslov v upravi lista.

OGRODJE za zidan štedilnik, prodam. Kettejeva 8, Ložnica.

KRAVO, osem mesecev brejo, delovno, prodam. Zagrad 108, Celje.

GRADBENI les prodam. Naslov v upravi lista.

VOLKSWAGEN 51 prodam! Vprašati Plečnikova 14c Celje ali telefon 22-83.

KOMPLETEN odlično ohranjen šotor (četvorček) in dve šotorski postelji (aluminij — zložljivi), prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM avto Olympia, letnik 1949, vožen 1.000 km po generalni reparaturi stroja. Naslov v upravi lista.

PRODAM veliko dvojno, dobro ohranjeno okno in omara za obleko. Vprašati: Celje, Ul. 29. novembra 21.

NEDOGRAJENO enodružinsko hišo v Celju — Aljažev hrib odstopim proti povrnitvi dosedanjih stroškov. Informacije iz prijaznosti Celje, Plečnikova 16 in Ul. 29. nov. št. 21.

MOTORNO kolo MZ 125 ccm prodam. Ljubčna 17, Celje.

PRODAM motor SAKS 98 ccm, verandna okna in les za ulico za male živali. Kocanova 2 — Grobelnik.

OSEBNI avto, štirisedežni za 320.000 din prodam. Ogled v nedeljo dopoldan. Parkirni prostor pri restavraciji »Kopera«, Celje.

STANOVANJA

SAMEC, višji uslužbavec, išče opremljeno sobo.

STANOVANJE dvosobno, kuhinja, klet, vrt 80 arav sadonosnika, že letos 5.000 kg jabolk, prodam za 300.000 din. Vselejvo takoj. Naslov v upravi lista.

MENJAM manjše dvosobno stanovanje v centru mesta za večje dvosobno, lahko tudi izven centra. Ogled možen od 16. do 17. ure. Naslov v upravi lista.

VZGOJITELJICA išče z julijem prazno ali opremljeno sobo. Ponudbe vrtee Anice Cernejeve, Jurčičeva 6.

TAKOJ vzamem na stanovanje dve mlajši moški osebi. Naslov v upravi lista.

SAMSKEMU moškemu oddam opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.

OPREMLJENO SOBO oddam solidnemu samskemu moškemu. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM lep lokal v Celju s skladiščem 58 m² za dvosobno stanovanje približne kvadrature. Ponudbe na upravo lista pod »Prometna točka«.

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

STANOVANJE

RAZNO

ZAHVALA

Dr. Laknerju in ostalema osebju kirurškega oddelka Celjske bolnišnice za uspešno operacijo najine teško bolne hčerke Brigite. Peter in Fanika Cremonnik.

ZAHVALA

Prisrčna zahvala za uspešno težko operacijo na ginekološkem oddelku Celjske bolnišnice. Operaterju dr. Kokolu, dr. Baricu, dr. Cetini, instrumentarki Anici. Za skrbno nego in trud primariju dr. Ciku, dr. Kocijano, dr. Ilicu, dr. Petrina, internistom: primariju dr. Rojcu, dr. Fazarincu, sestri Gizeli — vsem strožnemu osebju, specialistu dr. Marinku za pravočasno pozornost. Hvala družina OZVALD

JAVNA LICITACIJA

Kmetijska zadruga Celje razprodaja razne kmetijske stroje, ki se nahajajo na sedežih bivših Kmetijskih zadrug občine Celje.

Prednost nakupa imajo gospodarske organizacije. V postev bodo prišle najboljše ponudbe, katere je poslali na upravo Kmetijske zadruge Celje, »Cankarjeva ul. 1, do 20. maja 1961.

ZAHVALJUJEM se tov. Soviču, maticarju iz Vojnika, da je odstopil od nadaljnjega postopka zaradi nepravilnosti do mene. Slamenšek Gusti, Vojnik.

NASEL sem možko jopico. Vprašati Razlagova 3 levo.

CISTILKO najno rabimo. Konfekcija »Vesna«, Stanetova 11 Celje.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalniški dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata ne imajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabilizirano, proizvod MELBRO — COOP (Zav

Skok Američana Sheparda v vesolje

ALLAN SHEPARD JE TVEGAL VEČ KOT GAGARIN?

Po blesčečem uspehu ruskih znanstvenikov in letalskega mojstra Jurija Gagarina se je nekaterih na Zapadu lotila »vesoljska panika«. Tega bi seveda ne bilo, če bi dosegli te vrste ne bili zanesljivo merilo tehnične prednosti na področju vojaške moči. Na žalost je tako, da se človekov prodor v vesolje ne ceni s pravimi merili, temveč kot adut v oboroževalni tekmizi.

Kmalu po poletu majorja Gagarina je ameriški predsednik Kennedy na tiskovni konferenci dokaj žalostno opozoril: neuspešno avanguro na Kubi, hkrati pa obžaloval prednost Rusov v vesoljskih poletih. Dejal je, da ZDA morajo dohiteti Ruso in da mora biti Američan tisti, ki bo prvi stopil na pusto lunino tla. »Naj stane kolikor hoče«, zdelo se mu rad poudarja predsednik Kennedy v svoji nestopni politiki »obrambe proti komunizmu«.

Nekateri listi v svetu so prinesli vest, da je major Gagarin poletel okoli Zemlje zaradi tega, ker so Američani že nekaj časa napovedovali polet svojega astronavta. Dejansko so ameriški listi še nekaj mesecev objavljali reportaže o treh

kandidatih Allanu Shepardu, Virgilu Grissomu in Johnu Glennu.

Kdo ve, če je to res, toda vsekakor je Gagarinov polet vzpodbudil ljudi v Cape Canaveralu k hitrejši akciji. Kmalu po ruski zmagi so Američani sprožili raketo Redstone s konico »Mercury« in hkrati napovedali, da je to zadnji poizkus pred poletom človeka v vesolje. Zgodilo se je, da raketa ni hotela prav ubogati, kot že mnoge.

To je bila osnova za toliko večje presenečenje, ko so dan pred 1. majem objavili, da bo mornarski kapetan Allan Shepard skočil v vesolje. Nameri so sicer potem preložili za dva dni in kot rečeno, 4. maja se je v Cape Canaveralu, na koncu polotoka Floride zapodila v višino raketa Redstone, ki je v konici »Mercury« nosila živ tovar — kapetana Sheparda.

Gotovo je, da Shepardovega skoka v vesolje ne moremo primerjati z Gagarinovim poletom, toda tveganje prav gotovo ni nič manj kot njegov ruski kolega. Rusi gotovo niso srečni brez ponesrečenih poizkusov, toda ko so enkrat najavili polet Gagarina, so morali biti sigurni v

uspeh. Pri Američanih je to drugače in Shepard je lahko računal na možnost »majhne napake«.

Allan Shepard, drugi vesoljski pilot je poletel 185 kilometrov visoko.

Ta višina odgovarja najnižji točki, ki jo je Gagarin prevozil v svoji eliptični orbiti okoli Zemlje (najvišje je Gagarin letel 302 km).

»Mercury« ni poletel okoli Zemlje temveč v obliki strme balistične krivulje, ki ga je vrgla najprej 185 km v višino, potem pa okoli 500 km daleč v ocean. Shepard je varno pristal v rokah pripravljenih ekip morarice. Drugi pogumni astronauti človeštva je prav tako kot Gagarin dobro prešla preizkušnja, bil je navdušen nad poletom in je dobro prenašal pospešek ter breztežnost.

V obeh primerih je imela glavno besedo biologija. Človek je z neno pomočjo prenesel vse napore poleta. Gre zdaj le še za tehnično razvitost najbrž pa za pogonsko gorivo, ki doslej Rusom daje prednost.

Uspeh obeh strani podira zadnje dvome fistihi, ki niso verjeli v možnost človekovega poleta v vesolje. Veliko več bi se seveda moglo doseči, če bi bili napori enih in drugih usmerjeni v znanstveno in miroljubno sodelovanje, bolj v smeri obče človeškega napredka kot v cilju ostre blokavske tekme.

Na sliki vidimo Sheparda v krogu svoje družine. Tudi drugi astronauti ima samo hčerke (kot Gagarin). Na drugi sliki je raketa Redstone, na tretji pa je kapetan Shepard v obleki vesoljskega pilota.

Kratke od vseparvsod

GAGARIN JE BIL SELE DRUGI?

Nek francoski časnikar je prinesel iz Moskve v Pariz »zanesljivo in verodostojno« novico, po kateri naj bi Jurij Gagarin ne bil prvi vesoljski potnik. Zadrževal je na televizijemskem intervjuju, da je baje nekaj dni pred Gagarinom poletel v vesolje Iljušin, sin znanega letalskega konstruktorja, ki je te slavni družini hotel priboriti še eno zmago. Toda njegov polet okoli Zemlje naj bi bil trikrat in da je pri tem izgubil zavest. Iljušin da bi bil prišel na Zemljo v brezupnem stanju in da se zdravi v sanatoriju.

Iljušinov sin je baje res v bolnišnici, toda zaradi prometne nesreče. Tako poročajo Rusi. Iljušin je med dvostotimi Rusi, ki se pripravljajo za vsemirne polete.

SENATORJU NI BILO DO STAVE

Nek ameriški senator je ob novici o Gagarinovem uspehu ves živčen dopovedoval svojim volivcem prek televizije, da je vse to le propaganda, da Rusi ne spravijo ničesar v vesolje, kaj šele človeka, da ne verjame v sodelovanje znanstvenikov s komunizmom. Skratka, če senator slučajno res ni Thomas, bi si to ime zaslužil.

Iz Moskve so na to histerijo takole reagirali:

Ce je senatorju do stave, potem naj se potruzi v Rusijo, pa ga bodo pri prici poslali po Gagarinovi sledi. Ameriški korenjak se dosedaj še ni oglašil v Moskvi...

ZAKLAD V STEKLENICI

Nedavno je Ismet Verešanović, namestnik iz Sarajeva, poslal svoja sinka, da mu za ribolov nalovita glist in črvov. Dečka sta šla na dvorišče osemletke v Vratniku in začela kopati. Toda poleg črvov sta našla zakopano steklenico, v kateri je bilo 52 zlatnikov. Začuden oče se ni dolgo čudil nad našdjo. Steklenico z zlatniki je izročil krajevnim oblastem.

Konservirani Indijanci

Na levi sodoben indijski šotor, v katerem je električni štedilnik, hladilnik in televizor skoraj obvezen »cajutem«. Na desni je »veliki poglavar« John O. Crow, svetovalec »belega, očeta« za indijske zadeve

Rdečkožci v sodobni Ameriki so v položaju, ki je podoben tistemu, ki je bil najprej pretepen, potem pa postavljen pod zaščito nasilnika. Tako tudi je, Američane je po množičnih pokolih srečala vest. Toda vest jih je dohitela šele, ko so Indijancem vzeli že vso zemljo, bogastvo in nacionalno svobodo.

Po podatkih od lani živi v ZDA 343.400 Indijancev. Živijo v rezervatih, mestoma v okviru nacionalnih parkov. Največ jih je v Arizoni, Oklahomi, Južni Dakoti, Severni Montani, v Minnesoti in Californiji. Najmočnejša plemena so še: Agogni, Atapaski, Irokezi, Muskogoni, Soneni, Siuks in Crowi.

Indijanci imajo svojega zastopnika pri federalni vladi. Letos je na tem položaju prvič čisto ravn Indijanec John O. Crow, ki vodi v Washingtonu urad za »indijanske zadeve«.

Indijanci se pečajo v glavnem s kmetijstvom, živinorej in turizmom. Izračuni statistike kažejo, da število indijancev počasi narašča, toda hkrati se jih vse več vtaplja v ostalo ameriško prebivalstvo s porokami izven svojih rodovnih skupnosti. Californijski Indijanci so tudi pogosto v sezonski službi Hollywooda, kajti klawbojke in indijancarice so še vedno popularna tematika. Njih življenje pa je čudna mešanica plemenskega in civilizirane reda.

KRATKE

S KAMNOM NAD VOLKA

Sesnajstletni Rade Mihačević je na pašni nedež od Jezerca v Liki pase ovc. Nenadoma pa je med ovci zagledal volka. Pograbil je večji kamen in ga zalučal v zver. Zadelek je bil izvrsten, kajti volk se je tuleč zvrnil po tleh. Hraber deček je nato pograbil taisti kamen in volka od kraja pokončal.

POD VODO CEZ LA MANCHE

Petindvajsetletna Jane Boldzar namerava preplaviti kana med Francijo in Anglijo. Mlada Američanka misli to storiti na svojevstopen način. La Manche bo preplavala pod vodo, in sicer z napravami za podvodno pavanje. Jane je ameriška rekorderka v bivanju pod vodo, saj je v nekem bazenu z aparatom za dihanje zdržala dva dni.

Otrko v senci vojne

Kuba, Kongo, Alžir in Laos. Trenutno najbolj preteča žarišča vojne nevarnosti. Povsod grmijo topovi, skače mitraljezi, bombe se sejo smrt, krogle in železni drobeci predirajo telesa nedolžnih neoboroženih ljudi. Vojna je, kot je vselej bila,

nagrmaden umikanje, trpljenje in uničevanje.

V Laosu je državljanska vojna. Zaka? Zaradi interesov velikih, zaradi strateškega prestiža. Ni pa v interesu brezzimnih množic, ki v interesu fantiča, ki ga vidimo na sliki. Te velike oči, ki gledajo strahote vojne, obložujejo. Prav tako tudi njegova oblačila, ki je za ironijo sešita iz vojaškega šatorskega platna — moda za otroke, ki jo predpisuje vojna.

KAMEN SE JE SLIKAL SAM

Slučaj, ki je odkril radioaktivnost urana

Ko je mlada študentka fizike Marija Skłodowska pribežala iz svoje domovine v Pariz, pač ni pričakovala velikih dogodkov, ki bodo spreminjali njeno življenje. Mlada politična emigrantka se je spoznala s Pierrom Curiejem in Poljakinja je v Parizu spletla svoj novi dom. Oba zakonca sta bila fizika, oba enako vdana tej vedi in znanosti sploh. Marija Curie je bila svojemu možu, ki je bil profesor na sorbonski univerzi, najbolj zanesljiv sodelavec. Od jutra do večera je ostajala z njim v laboratoriju...

Nekega dne, ki je bil prav takšen kot vsak drugi, je fotografirala nek svoj poskus in radovedna, kot je vsak znanstvenik, tako: šla v temnico in razvila ploščo.

Vsa vznevojenja je opazila, da je posnetek, to se pravi negativ na plošči pokvarjen. Velika lisa nepravilnih oblik je pokrivala posnetek. Ker pa so znanstveniki diazoceplni ljudje, ji slučaj ni dal miru. Kak današnji fotograf bi se pač ne raz-

burjal. Sklepal bi, da je bila plošča pokvarjena zakaribodi, ponovil bi posnetek in mir besedi. Toda Marija Curie ni bila iz takega testa. Začela je razmišljati in razmišljati. Spomnila se je, da je na škafli fotografskih plošč ležalo nekaj, kar je odstranila, ko je ploščo razvila. Toda kaj? Šla je k mizi in pogledala v predal. Tam je ležal kos uranove rude...

Zvečer je presenetila svojega moža z besedami:

— Pierre. Reci kar hočeš. Kos uranove rude se je sam fotografiral. Prepričana sem, da je radioaktivna.

Mož, utrujen in previden učencak, jo je zavrnil, češ, da ima vse preveč fantazije.

To je znanstvenico ujezilo in je še isti večer šla nazaj v laboratorij. Vzeala je popolnoma svežo fotografsko ploščo, jo položila v pločevinašto škaflijo, nanjo pa postavila tisti kos uranove rude.

Noč je minila brez pravega spanca. Drugo jutro je na skrivaj razvila ploščo. In res, na plošči je bil natančen negativ kosa rude z vsemi robovi, razpokami in oblikami...

Zdaj je tudi Pierre Curie moral popustiti. Še več. Z vso vnetostjo se je pridružil ženi pri raziskovanju poljave. Uran je bil radioaktiven. Z združenimi močmi sta izdvojila iz uranove rude radij, potem še polonij, radioaktiven element, ki je dobil ime po domovini Marie Curie, po Poljski.

Ta slučaj je prinesel Mariji Curie večno slavo. To je bil trenutek, ko se je za človeštvo v vsej skromnosti začel nov vek, ki ga danes tako radi izgovarjamo — atomski vek. Uran je dandanes najbolj iskana ruda. Ta ruda je v marsičem kriva za dogodke v Kongu, kjer je bogato našla še uranove rude.

Marija Curie, ki je z možem dobila leta 1903 Nobelovo nagrado, leta 1911 pa ona sama že vdugič, si gotovo ni predstavljala, da bo

Marija Curie-Skłodowska, dvakratna dobitnica Nobelove nagrade, žena, ki je prva iz uranove rude izveljela radij